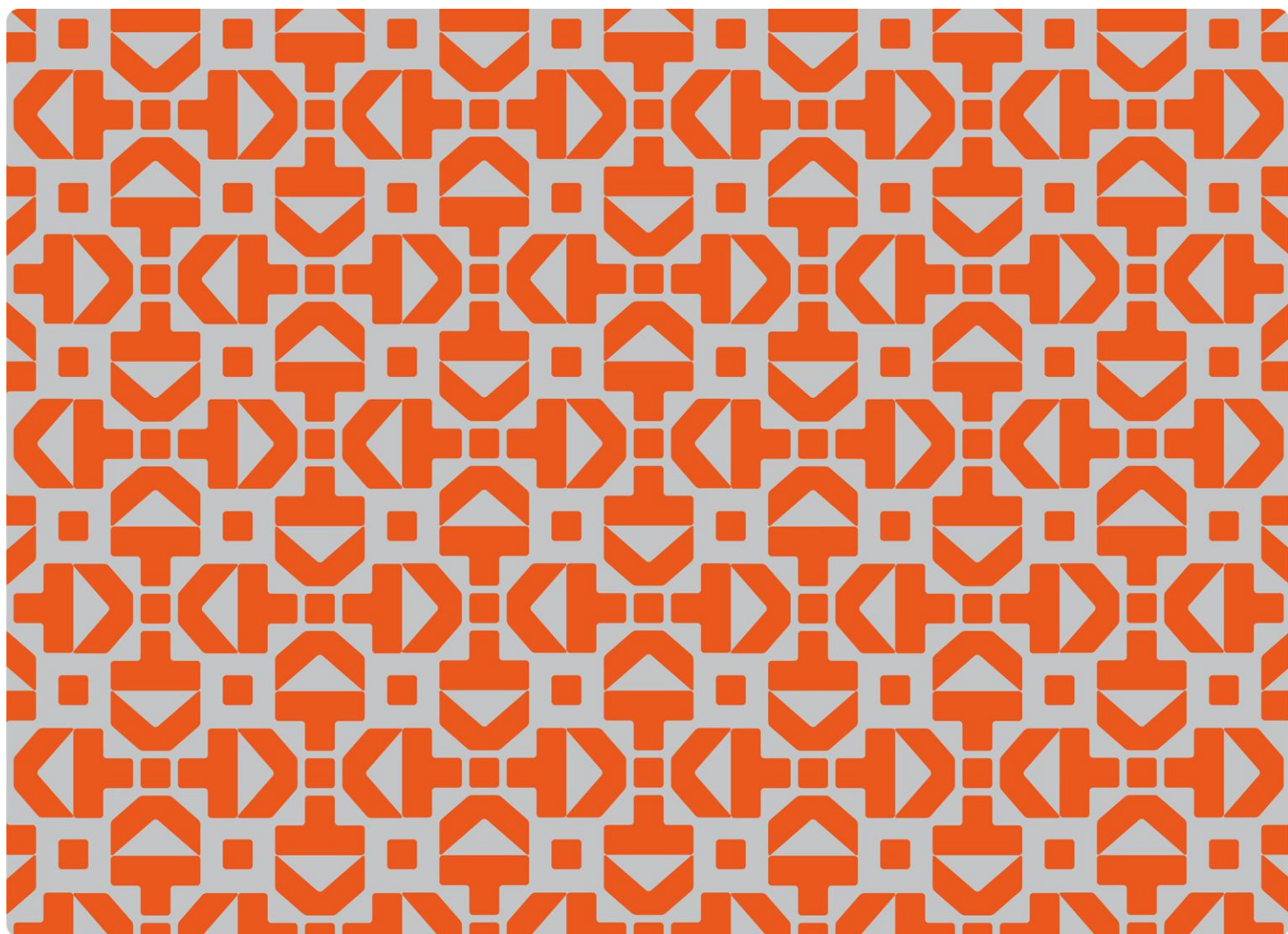

Studiebarometeret for fagskoler 2026

Hovedtendenser

Studiebarometeret for fagskoler 2026

Hovedtendenser

Redaktør:

Magnus Fodstad Larsen

Forfattere:

Trude Amundsen

Petter Hiis Bergh

Nora Braathu

Kjerstin Bruvold Klokkeide

Erik Sirnes

ISSN: 2703-9102

Åpent tilgjengelig CC-BY 4.0

Innholdsfortegnelse

Forord	5
Sammendrag	6
Summary	8
1. Innledning	11
1.1 Om Studiebarometeret for fagskoler	11
1.2 Om høyere yrkesfaglig utdanning	11
1.3 Rapportens struktur	13
2. Metode og datagrunnlag	14
2.1. Om undersøkelsen og gjennomføringen	14
2.2. Endringer i spørreskjemaet i 2026	15
2.3. Anonymisering	16
2.4. Hvordan lese rapporten?	16
3. Fagskolestudentene i undersøkelsen	18
3.1. Utdanningenes kjønnsfordeling, omfang og utdanningsform	18
3.2. Relevant utdanning eller arbeidserfaring	19
3.3. Studentenes motivasjoner for å starte på utdanningen	21
3.4. Studentene har ulike utgangspunkt	23
4. Overordnet tilfredshet	24
4.1 Høy overordnet tilfredshet	24
4.2. Tilfredshet varierer mellom fagområder og utdanningsformer	26
4.3. Studentenes vurderinger av utdanningen henger sterkest sammen med tilfredshet	29
4.4. Overordnet tilfredshet oppsummert	30
5. Læring og vurdering	32
5.1 Undervisere	32
5.2 Læringsaktiviteter	35
5.3 Eksamen og andre vurderinger	39
5.4 Praktisk gjennomføring: lokaler og utstyr	43
5.5 Faglig sterke utdanninger, men svakere kobling rundt læring, tilbakemelding og vurdering	45
6. Kultur og rammer for kvalitet	47

6.1 Tilbakemeldinger og medvirkning.....	48
6.2. Informasjon og bruk av digitale kommunikasjonsverktøy.....	51
6.3. Fagskolenes arbeid med læringsmiljø.....	55
6.4. Individuell tilrettelegging	58
6.5 Gode rammer for kvalitet, men svakere oppfølging og tilrettelegging.....	61
7. Yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans	63
7.1. Utdanningens bidrag til yrkesutøvelse, tilhørighet og personlig utvikling.....	64
7.2. Opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen.....	68
7.3. Bruk av studenterfaringer og representanter fra fagfeltet.....	71
7.4. Mulighet for å kombinere utdanningen med relevant arbeid	75
7.5. Praksisopplæring	77
7.6 Utdanningene bidrar til yrkestilknytning, men uutnyttet potensial i undervisningen ..	80
8. Oppsummerende vurderinger	81
Referanser	85

Forord

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) gjennomførte våren 2026 Studiebarometeret for fagskoler på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Kunnskapen fra Studiebarometeret støtter fagskolenes arbeid med kvalitetsutvikling og styrker det nasjonale kunnskapsgrunnlaget om kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning.

I denne rapporten presenterer vi de overordnede resultatene fra undersøkelsen. Resultatene vises både for fagskolestudentene samlet og fordelt på blant annet fagområde, utdanningsform, eierskap, utdanningens omfang og ulike kjennetegn ved studentene. Rapporten belyser hvordan studentene vurderer ulike sider ved utdanningen, og hvilke forhold som henger sammen med den overordnede tilfredsheten.

Fagskolene har mottatt data og grafiske rapporter for sine utdanningstilbud. Vi håper at disse resultatene vil brukes aktivt i arbeidet med å videreutvikle utdanningskvaliteten ved hver enkelt fagskole.

Dette er det første Studiebarometeret for fagskoler som HK-dir har hatt ansvaret for, etter å ha overtatt ansvaret fra NOKUT. Vi ønsker å rette en stor takk til NOKUT for god dialog og kunnskapsoverføring. HK-dir har videreutviklet undersøkelsen og i større grad tilpasser den til fagskolenes egenart. I denne prosessen har vi blant annet fått innspill fra NIFU, Kunnskapsdepartementet og Studiebarometerets referansegruppe med representanter fra fagskolesektoren og NOKUT, og vi vil rette en stor takk til alle som har bidratt.

Vi vil også takke fagskolene, som har bidratt til at så mange fagskolestudenter har besvart undersøkelsen. Sist, men ikke minst, vil vi takke alle studentene som har svart på undersøkelsen! Vi ønsker lykke til videre med utdanningen.

Oslo, 24. september 2026

Kristine Offerdal,
Direktør divisjon for analyse og kunnskapsgrunnlag

Sammendrag

Studiebarometeret for fagskoler 2026 viser hvordan studentene vurderer ulike sider av utdanningen sin. Til sammen svarte 10 458 studenter, noe som tilsvarer en svarandel på 36 prosent. Spørreskjemaet er vesentlig revidert til årets undersøkelse – det er kortere, mer spisset og bedre tilpasset høyere yrkesfaglig utdanning. Resultatene gir derfor først og fremst et bilde av situasjonen i 2026 og et nytt utgangspunkt for å følge utviklingen framover.

Fire av fem studenter er fornøyde med utdanningen

Studentene er gjennomgående fornøyde. Nesten fire av fem er fornøyde eller svært fornøyde når de vurderer utdanningen samlet, og gjennomsnittet for overordnet tilfredshet er 4,0 på en skala fra 1 til 5, der 4 tilsvarer «fornøyd».

Samtidig vurderes ulike sider av utdanningen forskjellig. Studentene er særlig positive til den faglige kjernen i utdanningene, som undervisernes faglige kompetanse og læringsaktiviteter som gir ny kunnskap og oppleves som relevante for kompetansen utdanningen skal gi. Studentene som har hatt obligatorisk praksisopplæring – 18 prosent av respondentene – vurderer denne mest positivt av alle sidene ved utdanningen.

Noen områder peker seg ut for forbedring

Andre sider vurderes noe lavere, selv om nivåene gjennomgående fortsatt er relativt høye. Dette gjelder blant annet tilbakemeldinger underveis, hvor godt eksamen og andre vurderinger treffer kompetansen arbeidslivet etterspør, tilgang til utstyr og opplæring i oppdatert teknologi. Når det gjelder informasjon og medvirkning, opplever de fleste at systemene er på plass, men flere etterspør å bli hørt og å få vite hva som skjer med innspillene de gir til fagskolen. En del etterspør også bedre informasjon om eksamen og sluttvurdering, læringsutbytte og forventet sluttkompetanse.

Individuell tilrettelegging peker seg også ut. 18 prosent av studentene oppgir at de har behov for individuell tilrettelegging. Blant disse svarer 43 prosent at behovet bare delvis eller ikke blir møtt. Blant studentene som ikke får behovet fullt ut møtt, mener over halvparten at fagskolen burde gitt bedre informasjon om mulighetene for tilrettelegging.

Studentenes egne vurderinger av utdanningen henger tettest sammen med tilfredsheten

Vi undersøker også hva som henger sammen med den overordnede tilfredsheten. Studentenes vurderinger ble samlet i tre brede kvalitetsområder – læring og vurdering, kultur og rammer og yrkestilknytning – og det ble kontrollert for en rekke bakgrunns- og strukturkennetegn ved studentene og utdanningene.

Alle de tre kvalitetsområdene henger tydelig sammen med tilfredsheten, og sterkest med læring og vurdering. Der studentene vurderer læringen og vurderingen høyt, er de gjennomgående mer fornøyde med utdanningen samlet. Bakgrunn og struktur, som kjønn, alder, fagområde og studiepoengomfang, betyr til sammenligning lite når studentenes egne vurderinger tas med i analysen. Det er altså i større grad hvordan studentene *opplever* utdanningen heller enn hvem de er eller hvordan utdanningen er organisert, som henger sammen med den overordnede tilfredsheten. Sammenhengene sier ikke at det ene fører til det andre.

Tydelige forskjeller mellom fagområdene

Tilfredsheten varierer mellom fagområdene. Studenter innen helse og velferd er mest fornøyde med utdanningen samlet sett (89 prosent), fulgt av økonomiske og administrative fag (86 prosent). Lavest ligger tekniske fag (72 prosent), samferdsel (71 prosent) og data-IT (69 prosent). Det samme mønsteret går igjen på flere av områdene rapporten undersøker: studenter innen helse og velferd vurderer blant annet undervisere, læringsaktiviteter og yrkestilknytning relativt høyt, mens tekniske fag ligger lavere på flere av de samme punktene.

Forskjellene kan ikke uten videre tolkes som kvalitetsforskjeller mellom fagområdene. Fagområdene skiller seg i studentsammensetning, utdanningsform og omfang, og stiller ulike krav til læringsarenaer, utstyr og praksis. Forskjellene er likevel relevante å følge, selv om fagområde ikke skiller seg tydelig ut i den samlede analysen. De viser at studentene vurderer flere sider ved utdanningen ulikt på tvers av fagområdene. Forskjeller etter blant annet utdanningsform, eierskap og omfang er mindre og mindre entydige, og må dessuten tolkes i lys av at enkelte grupper er skjevt representert blant dem som svarte.

Hovedbildet er gjenkjennelig fra tidligere undersøkelser

Det reviderte spørreskjemaet gjør at vi ikke sammenligner resultatene for 2026 direkte med tidligere år. Hovedbildet er likevel gjenkjennelig: også tidligere har fagskolestudentene vært gjennomgående fornøyde, helse- og velferdsfag har ligget

høyt og tekniske fag lavere, og praksisopplæringen har blitt vurdert positivt. Det samme gjelder sammenhengen mellom hvordan studentene vurderer ulike deler av utdanningen og hvor fornøyde de er samlet sett, som er i tråd med tidligere analyser (NOKUT, 2024).

Summary

The 2026 Student Survey for higher vocational education (Studiebarometeret for fagskoler) presents how students assess different aspects of their education. A total of 10,458 students responded, corresponding to a response rate of 36 per cent. The questionnaire was substantially revised for this year's survey. It is shorter, more targeted, and better tailored to higher vocational education. The results therefore primarily provide a picture of the 2026 situation and offers a new baseline for monitoring developments in the years ahead.

Four out of five students are satisfied with their education

Students are generally satisfied. Nearly four out of five are satisfied or very satisfied when assessing their education overall, and the average score for overall satisfaction is 4,0 on a scale from 1 to 5, where 4 corresponds to "satisfied".

At the same time, students' assessments vary across different aspects of their education. Students are particularly positive about the academic core of their programmes, such as the teachers' subject expertise and learning activities that provide new knowledge and are perceived as relevant to the competencies the programme is intended to develop. Students who have completed mandatory practical training, representing 18 per cent of respondents, rate this aspect more positively than any other part of their education.

Room for improvement in some areas

Other aspects receive somewhat lower ratings, although the overall levels remain relatively high. These include feedback during the programme, how well exams and other forms of assessment reflect the competencies demanded by the labour market, access to equipment, and training in up-to-date technology. Regarding information and student involvement, most students feel that the systems are in place, but several would like to be heard more and to be informed about what happens to the feedback they provide to their institution. Some students also request better information about examinations and final assessments, learning outcomes, and the competencies they are expected to have acquired by the end of their programme.

Individual accommodations also stand out as an area of concern. Eighteen per cent of students report having a need for individual accommodation. Among these students, 43 per cent state that their needs are only partly met or not met at all. Among students whose needs are not fully met, more than half believe that the institution should have provided better information about the possibilities for accommodation.

Students' own assessments of their education are most closely associated with overall satisfaction

We also examine what is associated with overall satisfaction. Students' assessments were grouped into three broad quality dimensions: learning and assessment, culture and framework conditions, and labour market relevance. A range of student and programme background and structural characteristics were controlled for in the analysis.

All three quality dimensions are clearly associated with satisfaction, most strongly learning and assessment. Students who rate learning and assessment highly are generally more satisfied with their education overall. By comparison, background and structural factors, such as gender, age, field of study, and programme size measured in credits, have little influence once students' own assessments are included in the analysis. In other words, overall satisfaction is more strongly associated with how students experience their education than with who they are or how the programme is organised. These associations do not imply that one factor causes the other.

Clear differences between fields of study

Satisfaction varies across fields of study. Students in health and welfare programmes are the most satisfied overall (89 per cent), followed by students in business and administration programmes (86 per cent). The lowest levels of satisfaction are found in technical programmes (72 per cent), transport programmes (71 per cent), and information technology (IT) programmes (69 per cent). The same pattern appears across several of the areas examined in the report: students in health and welfare programmes give relatively high ratings to instructors, learning activities, and labour market relevance, while students in technical subjects give lower ratings on several of the same dimensions.

These differences should not automatically be interpreted as differences in quality between fields of study. The fields differ in student composition, modes of delivery, programme size, and the requirements they place on learning environments, equipment, and practical training. Nevertheless, the differences are relevant to

monitor, even though field of study is not significantly associated with overall satisfaction in the analysis. They show that students assess several aspects of their education differently across fields. Differences by factors such as mode of delivery (flexible programmes), institutional ownership and programme size are smaller and less consistent, and should also be interpreted in light of the fact that some groups are unevenly represented among respondents.

The overall picture is consistent with previous surveys

As substantial changes were made to the questionnaire for 2026, the results are not directly compared with those from previous years. Nevertheless, the overall picture is familiar: students in higher vocational education have consistently been broadly satisfied, while students in health and welfare programmes have generally rated their education more positively than students in technical programmes. Practical training has also generally been assessed positively. The relationship between how students assess different aspects of their education and how satisfied they are overall is also consistent with previous analyses (NOKUT, 2024).

1. Innledning

1.1 Om Studiebarometeret for fagskoler

I Studiebarometeret kartlegger vi fagskolestudentenes vurderinger av kvaliteten i utdanningen sin. Formålet med undersøkelsen er å støtte fagskolenes arbeid med kvalitetsutvikling og å styrke det nasjonale kunnskapsgrunnlaget om kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning. Et godt kunnskapsgrunnlag gir fagskolene, myndighetene og sektoren for øvrig et felles utgangspunkt for å vurdere og videreutvikle kvaliteten i utdanningene. Resultatene fra undersøkelsen er også en kilde til informasjon for studenter og studiesøkere som ønsker å orientere seg om studietilbudet.

Studiebarometeret for fagskolestudenter ble gjennomført som pilotundersøkelse første gang i 2017, og som fullskalaundersøkelse fra 2018. NOKUT hadde ansvaret for undersøkelsen til og med 2024, før Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) overtok i 2025. Etter en faglig gjennomgang av undersøkelsen vurderte HK-dir at spørreskjemaet kunne forbedres, blant annet når det gjaldt relevans, lengde og begrepsbruk. Innspill fra fagskolesektoren inngikk i denne vurderingen.

Studiebarometeret for fagskoler ble derfor ikke gjennomført i 2025. I stedet ble undersøkelsen videreutviklet, blant annet gjennom en pilotundersøkelse som NIFU gjennomførte ved årsskiftet 2025–2026. Årets undersøkelse er dermed den første som gjennomføres av HK-dir, og den første med det reviderte spørreskjemaet. Hvordan undersøkelsen ble gjennomført og hvordan resultatene skal leses, beskriver vi nærmere i kapittel 2.

Studiebarometeret måler hvordan studentene opplever utdanningen sin. Det er en viktig side ved kvaliteten i høyere yrkesfaglig utdanning, men ikke et fullstendig mål på den. Studentenes tilfredshet sier for eksempel ikke i seg selv noe om gjennomføring, karakterer eller læringsutbytte, og resultatene bør derfor leses sammen med annen kunnskap om sektoren, blant annet Tilstandsrapporten for høyere yrkesfaglig utdanning (HK-dir, 2026b). Undersøkelsen gir først og fremst et systematisk bilde av studentenes egne vurderinger – et perspektiv som utfyller, men ikke erstatter, andre kilder til kunnskap om kvalitet.

Resultatene for hvert utdanningstilbud publiseres på hkdir.no 24. september 2026.

1.2 Om høyere yrkesfaglig utdanning

Høyere yrkesfaglig utdanning har noen særtrekk som er nyttige å ha med seg gjennom rapporten. Utdanningene er yrkesrettede og tett koblet til arbeidslivet, og fagskolene samarbeider tett med arbeids- og næringslivet. Fagskoleloven fastsetter at utdanningene skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i

arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak, og at de skal være praksisnære og imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft (§ 4).

Fagskolenes studietilbud varierer fra korte tilbud på 30–59 studiepoeng til fagskolegrad (60–119 studiepoeng) og høyere fagskolegrad (120–180 studiepoeng, tilsvarende to år eller mer på fulltid). I 2025 var det aktivitet ved 188 studiesteder (HK-dir, 2026b).

Sektoren spenner også over svært ulike fagområder, som skiller seg fra hverandre på flere måter. De syv fagområdene er tekniske fag, helse og velferd, økonomiske og administrative fag, kreative fag, samferdsel, IT-fag og annet¹. Tekniske fag, helse og velferd og økonomi og administrasjon er de tre største fagområdene og utgjør 77 prosent av studentene. Vi vektlegger derfor disse fagområdene i rapporten. Det er også disse tre fagområdene som har hatt den største økningen i antall studenter de siste fem årene. Veksten i helse- og velferdsfag og tekniske fag er i tråd med et økende kompetansebehov og politisk prioritering av disse fagområdene (Meld. St. 14 (2022–2023), Prop. 1 S (2025–2026)).

Studentsammensetningen varierer en god del mellom fagområdene. Det samme gjør hva slags bakgrunn studentene tas opp på. Fagskoleutdanningene kan i hovedsak forstås som enten videreutdanninger, der studentene bygger videre på en yrkeskompetanse de allerede har, eller grunnutdanninger, der utdanningen gir en vei inn i et nytt yrke eller fagområde. NIFUs kandidatundersøkelse viser at studenter med fagbrev som opptaksgrunnlag normalt tar fagskoleutdanning som videreutdanning mens de allerede er i arbeid, mens studenter med studiekompetanse som opptaksgrunnlag oftere sikter mot nye yrker (Lyckander et al., 2025).

Fagskolestudentene er i gjennomsnitt eldre enn studentene i høyere utdanning, og en stor andel tar utdanningen som videreutdanning med solid faglig bakgrunn og yrkeserfaring fra før. Mange fagskoleutdanninger er fleksible og de fleste kombinerer utdanning med arbeid: tre av fire studerte på deltid i 2025 (HK-dir, 2026b). Utdanning og arbeid foregår dermed ofte parallelt, slik at arbeidsplassen i mange tilfeller også fungerer som en læringsarena. Innen noen fagområder står obligatorisk praksisopplæring sentralt, mens den er lite utbredt i andre.

Mange fagskoleutdanninger kan også gjennomføres på nett, enten med eller uten fysiske samlinger. Det har vært en kraftig vekst i nett- og samlingsbaserte tilbud. 77

¹ «Annet» inkluderer friluftsliv og idrett, grønne fag, havbruksfag, mat og drikke, religion og skjønnhetspleie.

prosent av alle fagskolestudenter i Norge gikk per høsten 2025 på nettbaserte utdanninger med eller uten samling (HK-dir, 2026b).

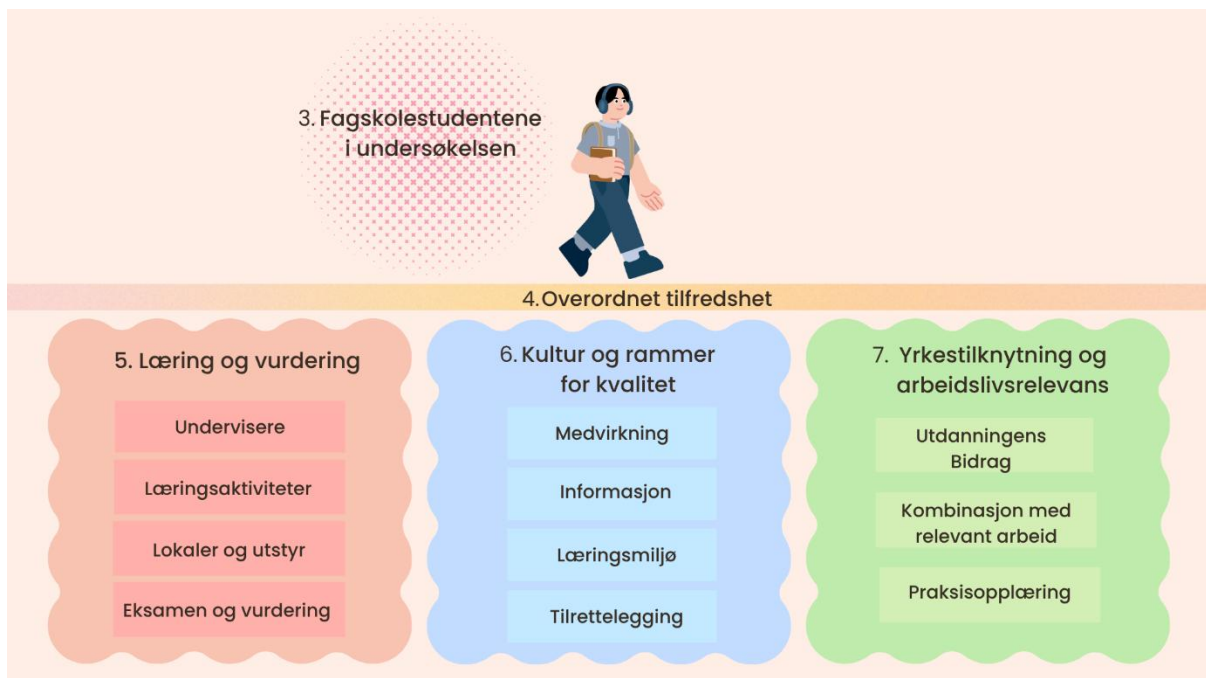
Sektoren er også sammensatt av både offentlige og private fagskoler, som til dels tilbyr ulike typer utdanninger.

1.3 Rapportens struktur

Rapporten er bygget opp rundt studentenes overordnede tilfredshet med utdanningen og tre tematiske kvalitetsområder: læring og vurdering, kultur og rammer og yrkestilknytning. Områdene dekker ulike, men beslektede sider ved utdanningen.

Spørreskjemaet inneholder mange spørsmål om ulike deler av utdanningen. For å gjøre resultatene mer oversiktlige har vi samlet spørsmål som tematisk hører sammen i de tre kvalitetsområdene. Inndelingen gjør det lettere å se resultatene i sammenheng og å identifisere områder der studentene vurderer utdanningen mer eller mindre positivt. Den kan dermed også gjøre det lettere å se hvilke områder som kan være relevante å følge opp i kvalitetsarbeidet. De enkelte spørsmålene presenteres fortsatt hver for seg i rapporten.

Rapportens struktur er vist i figuren:

2. Metode og datagrunnlag

2.1. Om undersøkelsen og gjennomføringen

Årets undersøkelse ble gjennomført i perioden 8. april til 13. mai 2026. Den ble sendt ut til studenter ved de 59 fagskolene som per mars 2026 hadde fagskoleakkreditering fra NOKUT. Opplysninger om aktive studenter ble hentet fra Database for statistikk om høyere yrkesfaglig utdanning (DBH-HYU). Målgruppen var studenter som:

- var registrert på utdanningstilbud med mer 30 studiepoeng og var ferdig med første semester
- eller var registrert på utdanningstilbud med 30 studiepoeng

Undersøkelsen omfattet dermed ikke studenter på kortere utdanningstilbud eller studenter på lengre utdanninger som var i sitt første semester.

Totalt ble undersøkelsen sendt til 28 883 fagskolestudenter². 10 458 studenter svarte, noe som tilsvarer en svarprosent på 36 prosent³. Respondentene i årets undersøkelse beskrives nærmere i kapittel 2.4. Detaljer om utvalg, gjennomføring og frafall beskrives i en egen dokumentasjonsrapport som følger som vedlegg.

Spørreskjemaet besto av 23 spørsmål fordelt på flere tema, samt tre åpne tekstfelt der studentene kunne gi utfyllende kommentarer. Flere av spørsmålene er matrisespørsmål med flere utsagn på samme skala, slik at studentene til sammen tok stilling til om lag 44 enkeltutsagn. Ett spørsmål om medvirkning, og hele temaet om oppdatert teknologisk kompetanse kunne den enkelte fagskole velge bort dersom de ikke var relevante for deres utdanninger. Skjemaet inneholdt i tillegg noen rutingspørsmål, som sørget for at studentene ikke fikk spørsmål som var irrelevante for dem.

På noen områder har vi gitt studentene muligheten til å gi tilbakemeldinger i fritekst. Formålet er at fagskolene skal kunne benytte svarene fra sine egne studenter i lokalt kvalitetsutviklingsarbeid og fagskolene har fått dataene tilsendt. Fritekstsvarene egner seg ikke til å gjøre analyser på nasjonalt nivå, og vi har derfor i liten grad

² Målgruppen utgjør de fleste fagskolestudentene. Til sammenligning var det 36 100 studenter i høyere yrkesfaglig utdanning året før (2025) (HK-dir, 2026b). Studenter på utdanningstilbud på under 30 studiepoeng og studenter på tilbud på mer enn 30 studiepoeng som var i sitt første semester våren 2026, mottok ikke undersøkelsen.

³ Dette er to prosentpoeng lavere enn svarprosenten ved gjennomføringen i 2024 (NOKUT, 2024). Det har vært en trend over tid at svarprosenten faller noe.

benyttet fritekstsvarene i rapporten. De er i stedet sendt til den enkelte fagskole, der de er nyttige i det lokale kvalitetsarbeidet⁴.

Skjevheter blant respondentene i årets undersøkelse

Svarene fra undersøkelsen fordeler seg ikke helt jevnt på tvers av studentgrupper, slik at det er noen skjevheter i dataene når respondentene sammenlignes med utvalget. Studenter på private fagskoler er underrepresentert ettersom de utgjør 53 prosent av utvalget, men kun 45 prosent av respondentene. Studenter på helt nettbaserte utdanninger er også underrepresentert, ettersom de utgjør 26 prosent av utvalget og 17 prosent av respondentene. Det er verdt å ha i mente ved tolkningen av resultatene, særlig for fagområder med en høy andel nettstudenter

Se dokumentasjonsrapporten (vedlegg) for en nærmere redegjørelse for representativitet og skjevheter i dataene i årets undersøkelse.

2.2. Endringer i spørreskjemaet i 2026

Spørreskjemaet er vesentlig revidert i 2026. Revideringen skyldtes særlig at det tidligere skjemaet var tett knyttet til Studiebarometeret for universiteter og høyskoler. Det fanget dermed i begrenset grad opp fagskolenes egenart som arbeidslivets utdanning, og ble av flere opplevd som for omfattende.

Revideringen er gjort i samarbeid med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU), som på oppdrag fra HK-dir gjennomførte en systematisk vurdering og revidering av spørreskjemaet mellom september 2025 og februar 2026 (Daus et al., 2026). Det endelige skjemaet bygger på NIFUs forslag, innspill fra fagskolesektoren, Kunnskapsdepartementet og Studiebarometerets referansegruppe med representanter fra fagskolesektoren og NOKUT, samt HK-dirs samlede faglige vurderinger.

Nytt skjema bedre tilpasset fagskolesektoren

De viktigste endringene er at skjemaet er kortere, mer spisset, og bedre tilpasset fagskolesektoren. Flere tema fra tidligere år er videreført, men med endringer i omfang og formuleringer. Noen tema er fjernet, og antall spørsmål innenfor samme tema er redusert. Svarskalaene er også endret for bedre å fange opp variasjon i studentenes oppfatninger. For temaene læringsaktiviteter og praksisopplæring

⁴ Fritekstsvarene ble gjennomgått før de ble sendt til fagskolene, blant annet for å fjerne opplysninger som kunne identifisere enkeltpersoner.

beregnes det i tillegg et gjennomsnitt på tvers av spørsmålene, en såkalt indeks, som gir et samlet mål på studentenes oppfatning av temaet. For de øvrige temaene presenteres resultatene på spørsmålsnivå. En nærmere redegjørelse finnes i HK-dirs notat om revideringen (HK-dir, 2026a) og i NIFUs dokumentasjonsnotat om videreutviklingen (Daus et al., 2026).

I tidligere rapporter har utviklingen over tid stått sentralt. Fordi spørsmålene er endret i årets spørreskjema, er vi forsiktige i omtalen av endringer fra tidligere år i denne rapporten.

2.3. Anonymisering

Resultater for fagskoler, utdanningstilbud og utdanningskategorier vises bare for enheter som oppfyller fastsatte krav til antall svar og svarprosent. Svarprosenten beregnes som andelen studenter i den aktuelle gruppen som har besvart undersøkelsen. Resultater vises dersom minst 10 studenter har svart og svarprosenten er over 19,5 prosent, eller dersom mellom 6 og 9 studenter har svart og svarprosenten er over 49,5 prosent. Kravene er vurdert for den enkelte fagskole, det enkelte utdanningstilbud og den enkelte utdanningskategori som helhet, og ikke separat for hvert spørsmål som presenteres i rapporten. I denne rapporten benyttes i tillegg et minstekrav på 10 svarende i figurer og tabeller der den enkelte fagskolen vises.

2.4. Hvordan lese rapporten?

Resultatene i rapporten vises som gjennomsnittsverdier og svarfordelinger. De fleste spørsmålene besvares på en femdelt skala fra 1 til 5, der 1 er det minst positive og 5 det mest positive svaret. Ordlyden på endepunktene varierer med spørsmålstypen: noen spørsmål går fra «svært misfornøyd» til «svært fornøyd», andre fra «helt uenig» til «helt enig», og andre fra «ikke i det hele tatt» til «i svært stor grad». De som svarer 4 eller 5, omtales i teksten som «fornøyde» eller «enige», mens de som svarer 1 eller 2, omtales som «misfornøyde» eller «uenige». Svaralternativ 3 er et midtpunkt. På grunn av avrunding kan prosentandelene i figurene summere til noe mer eller mindre enn 100 prosent. Summerte andeler i teksten kan derfor også avvike noe fra det man får ved å legge sammen prosentandelene som vises i figurene. På flere spørsmål er det også mulig å svare «vet ikke» eller «ikke relevant». Disse svarene er holdt utenfor gjennomsnittene og svarfordelingene, men andelen kommenteres der den er høy.

Resultatene presenteres på nasjonalt nivå og brutt ned på ulike grupper. Noen av bakgrunnsopplysningene som brukes i nedbrytingene, henter vi fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH-HYU), mens andre er oppgitt av studentene selv i spørreskjemaet. Vi bryter blant annet resultatene ned på utdanningsform – nett-,

sted- og samlingsbaserte utdanninger – og på fagområde. Fagområde følger inndelingen i utdanningskategorier i det felles klassifiseringssystemet for fagskoleutdanning (FKF). I enkelte tilfeller bryter vi også ned på fagskolenivå, for spørsmål der dette er relevant. Når vi i rapporten omtaler andeler av fagskolestudenter, omtaler vi andelen av *studentene som har besvart undersøkelsen*, med mindre noe annet er spesifisert.

Rapporten følger studentene fra deres faglige bakgrunn og motivasjon til vurderingene av ulike sider ved utdanningen og den overordnede tilfredsheten. Resultatene er organisert rundt tre brede kvalitetsområder: læring og vurdering, kultur og rammer og yrkestilknytning. Disse områdene kan ses som ulike, men sammenhengende sider av utdanningskvaliteten.

3. Fagskolestudentene i undersøkelsen

Dette kapittelet beskriver hvem fagskolestudentene i undersøkelsen er – utdanningene de går på, tidligere utdannings- eller yrkeserfaring og motivasjon for å ta utdanningen. Fagskolestudentene er en sammensatt gruppe, og kjennskap til studentsammensetningen er nyttig når resultatene i rapporten skal leses.

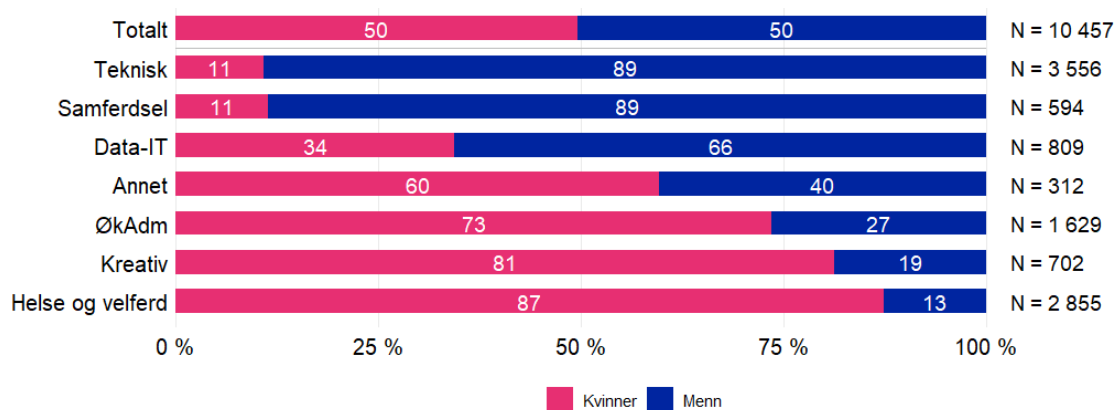
Se dokumentasjonsrapporten (vedlegg) for mer informasjon om respondentene, inkludert aldersfordeling.

3.1. Utdanningenes kjønnsfordeling, omfang og utdanningsform

Store kjønnsforskjeller mellom fagområdene

Fagområdene skiller seg tydelig fra hverandre i kjønnsammensetning. Nesten ni av ti respondenter er menn i tekniske fag og samferdsel, og to av tre er menn i data-IT. I de øvrige fagområdene er kvinner i flertall, i varierende grad. Kjønnsfordelingen speiler studentmassen i sektoren for øvrig (HK-dir, 2026b).

Figur 3-1. Respondentenes kjønn, fordelt på fagområdene.

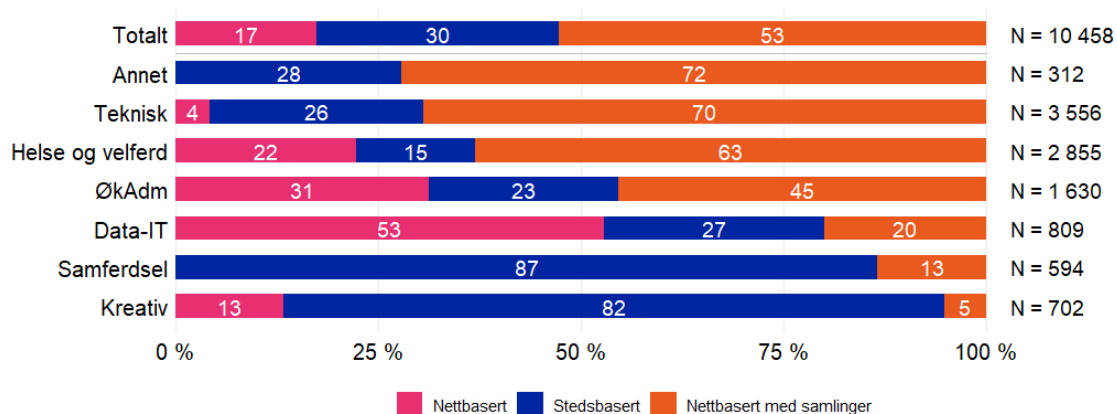
De fleste studentene studerer på deltid og de fleste tar en fagskolegrad

74 prosent av respondentene i undersøkelsen er deltidsstudenter. Nesten halvparten av respondentene (47 prosent) tok en høyere fagskolegrad. 42 prosent tok en fagskolegrad, mens 12 prosent tok et kort utdanningstilbud (som nevnt i kapittel 2, er studenter på kortere utdanningstilbud ikke inkludert i undersøkelsen).

Store forskjeller i utdanningsform mellom fagområdene

I samferdsel og kreative fag er de aller fleste studentene på stedsbaserte utdanninger, mens tyngdepunktet i tekniske fag, helse og velferd og fagområdet «annet» ligger på nettbaserte utdanninger med samlinger. Data-IT er det eneste fagområdet der de fleste følger helt nettbaserte utdanninger uten samlinger. I økonomisk-administrative fag er studentene jevnere fordelt mellom de tre formene.

Figur 3-2. Utdanningsform, fordelt på fagområde.

Denne fordelingen henger sammen med den sterke veksten i nett- og samlingsbaserte tilbud de siste årene, der et flertall av fagskolestudentene nå følger utdanninger som helt eller delvis er nettbaserte (HK-dir, 2026b). Flere av resultatene senere i rapporten brytes ned på utdanningsform, og forskjeller mellom fagområder og utdanningsformer må derfor ses i sammenheng.

3.2. Relevant utdanning eller arbeidserfaring

De fleste fagskolestudentene har allerede en tilknytning til fagfeltet

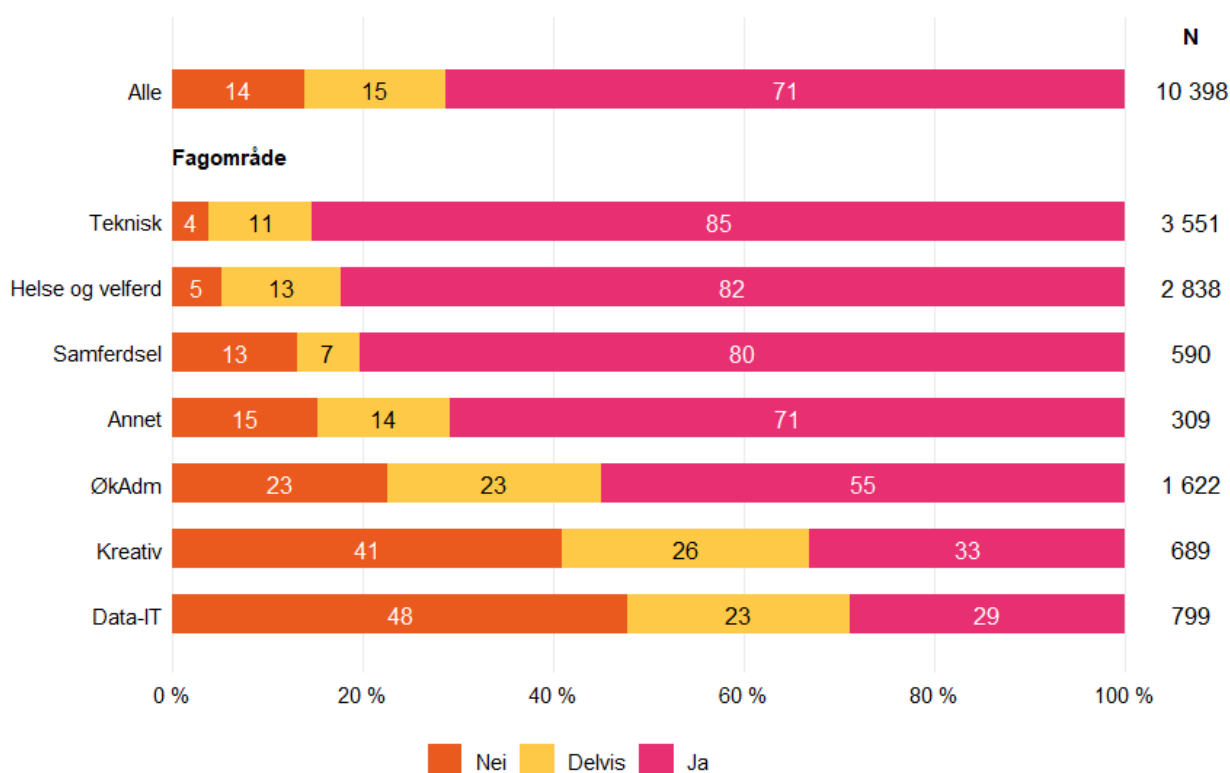
De fleste fagskolestudentene i undersøkelsen (71 prosent) har allerede utdanning eller arbeidserfaring innen samme fagfelt som utdanningen, mens ytterligere 15 prosent *delvis* har det (se Figur 3-3). 14 prosent har ikke slik erfaring. Spørsmålet kombinerer to former for tilknytning til fagfeltet, og sier ikke nødvendigvis noe om hvor omfattende eller nylig denne erfaringen er.

Andelen varierer betydelig mellom fagområdene. I tekniske fag (85 prosent) og helse og velferd (82 prosent) har de aller fleste relevant bakgrunn, mens andelen er langt lavere i data-IT (29 prosent) og kreative fag (33 prosent).

Disse forskjellene gjenspeiler at noen fagområder i hovedsak er videreutdanninger, der studentene bygger videre på en yrkeskompetanse de allerede har – ofte med fagbrev eller videregående fagutdanning som grunnlag – mens andre i større grad er

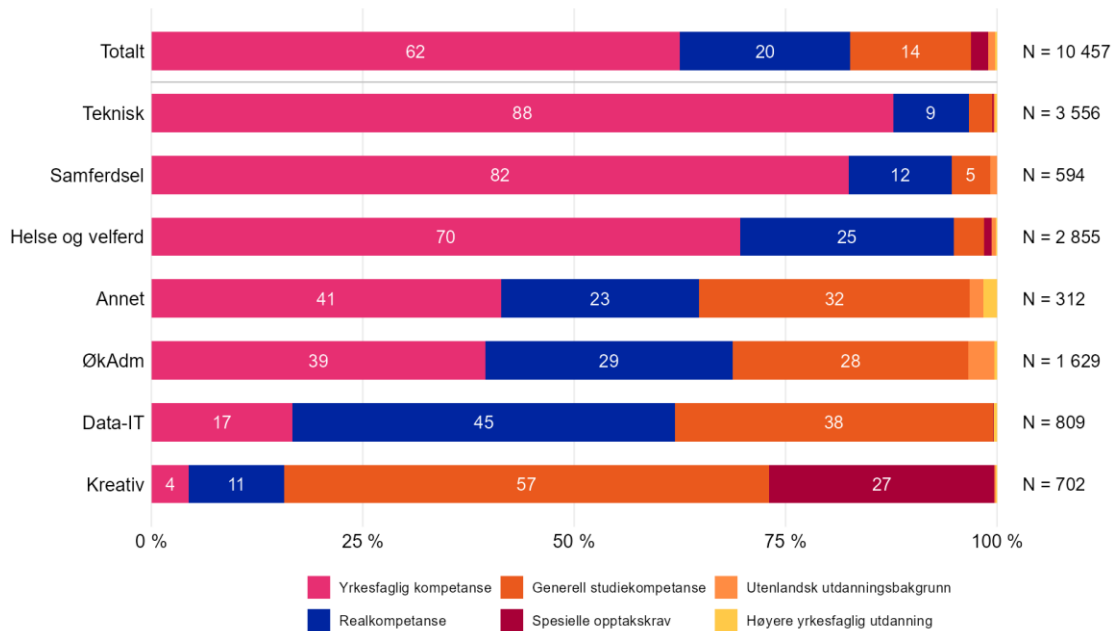
grunnutdanninger som gir en vei inn i et nytt fagfelt (HK-dir, 2026b). Dette kommer tydelig fram av opptaksgrunnlaget for de ulike fagområdene.

Figur 3–3. Har du utdanning eller arbeidserfaring innenfor samme fagfelt som utdanningen? Fordelt på fagområde.

Opptaksgrunnlag varierer betydelig mellom fagområdene

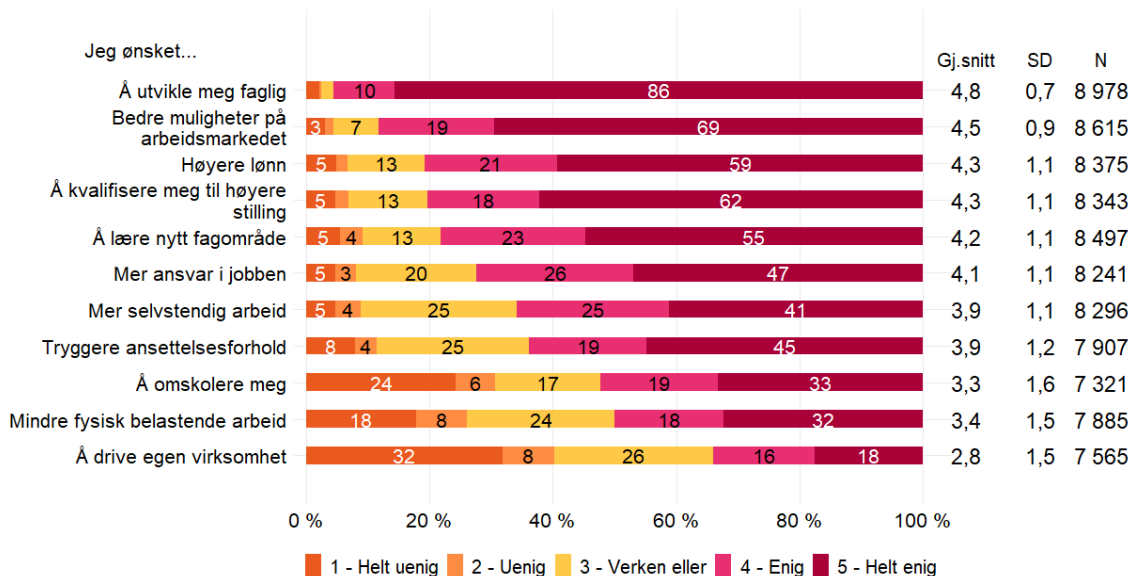
I noen fagområder er det ett opptaksgrunnlag som dominerer, mens studentene i andre fagområder er tatt opp på mer variert grunnlag. I tekniske fag, samferdsel og helse og velferd er yrkesfaglig kompetanse det klart vanligste opptaksgrunnlaget – i tekniske fag gjelder det nærmere ni av ti studenter. I data-IT og kreative fag er bildet motsatt: her er yrkesfaglig kompetanse et lite mindretall, og de fleste er tatt opp på realkompetanse eller generell studiekompetanse. Kreative fag skiller seg ut ved at en firedel av studentene er tatt opp på spesielle opptakskrav.

Figur 3-4. Studentenes opptaksgrunnlag, fordelt på fagområde.

3.3. Studentenes motivasjoner for å starte på utdanningen

Studentene ble bedt om å ta stilling til elleve mulige motivasjoner til å begynne på fagskoleutdanningen. Faglig utvikling er den motivasjonen som klart flest kjenner seg igjen i, etterfulgt av bedre muligheter på arbeidsmarkedet, høyere lønn og det å kvalifisere seg til en høyere stilling.

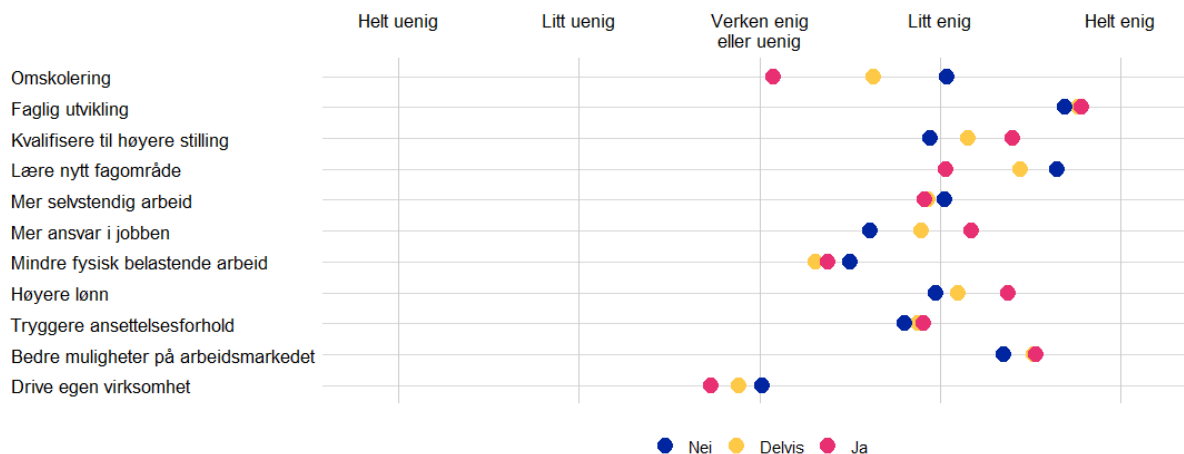
Figur 3-5. Motivasjon: Hvor enig er du i følgende påstander om din motivasjon for å starte på fagskoleutdanningen?

Studentenes motivasjoner henger sammen med studentenes erfaring

Studenter som allerede har erfaring fra fagfeltet, legger større vekt på å avansere innenfor et yrke de kjenner – mer ansvar, høyere stilling og høyere lønn. Studenter uten slik bakgrunn legger på sin side mer vekt på å omskolere seg og lære et nytt fagområde. Fagskolestudentene går altså inn i utdanningene med ulike utgangspunkt: for noen handler det om å videreutvikle en kompetanse de har, for andre om å komme inn i noe nytt.

Figur 3-6. Motivasjon for å begynne på utdanningen, fordelt på om studentene har utdanning eller arbeidserfaring innenfor samme fagfelt som utdanningen.

3.4. Studentene har ulike utgangspunkt

Fagskolestudentene i undersøkelsen er en sammensatt gruppe. Noen studenter er godt voksne. De fleste tar en fagskolegrad eller en høyere fagskolegrad, men noen tar et kort utdanningstilbud. Mange gjennomfører deltidsstudier ved siden av jobb, gjerne nettbasert med eller uten fysiske samlinger, mens andre kan være heltidsstudenter på stedsbaserte utdanninger. De fleste, men ikke alle, har allerede erfaringer fra det aktuelle fagfeltet. Studentenes motivasjon varierer, og deres erfaringer henger sammen med hva de ønsker å oppnå gjennom utdanningen. For mange handler utdanningen først og fremst om faglig utvikling eller avansement innenfor et etablert yrkesfelt, mens noen bruker fagskolen til omskolering eller for å komme inn i et nytt fagområde.

Dette innebærer at fagskolestudentene går inn i utdanningene med svært ulike utgangspunkt, noe som kan påvirke hvordan de vurderer utdanningen sin. Samtidig kan det være helt andre faktorer som forklarer hvor tilfredse studentene er med utdanningen. Kapittel 4 ser derfor nærmere på hva som henger sammen med studentenes overordnede tilfredshet, og retter oppmerksomheten mot studentenes egne vurderinger av utdanningen.

4. Overordnet tilfredshet

Hovedfunn

- Fagskolestudentene er samlet sett fornøyde med utdanningen sin (fire av fem studenter er alt i alt fornøyde).
- Det er noe forskjell mellom fagområdene. Helse og velferd, økonomi og administrasjon, kreative fag og «annet» har høyere tilfredshet enn tekniske fag, samferdsel og data-IT.
- Forskjeller i tilfredshet skyldes i liten grad hvem studentene er eller hvordan utdanningene er organisert.
- Det som betyr mest for tilfredsheten er hvordan studentene vurderer ulike kvalitetsdimensjoner ved utdanningen. Dimensjoner som har med læring og vurdering å gjøre, betyr mest, etterfulgt av kultur og rammer og deretter yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans.

Overordnet tilfredshet er rapportens samlede mål på hvordan studentene vurderer utdanningen sin. Studentene er spurt: «Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen?» I dette kapittelet presenterer vi først det samlede resultatet og ser deretter på hvordan tilfredsheten varierer mellom fagområder, utdanningsformer og omfang. Til slutt undersøker vi hvilke forhold som henger statistisk sammen med studentenes overordnede tilfredshet. Vi finner at forskjeller i tilfredshet ikke henger sammen med hvem studentene er og hvordan utdanningene er organisert, for eksempel om de er steds- eller nettbasert, når vi tar med i betraktningen hvordan studentene vurderer konkrete sider ved utdanningen.

4.1 Høy overordnet tilfredshet

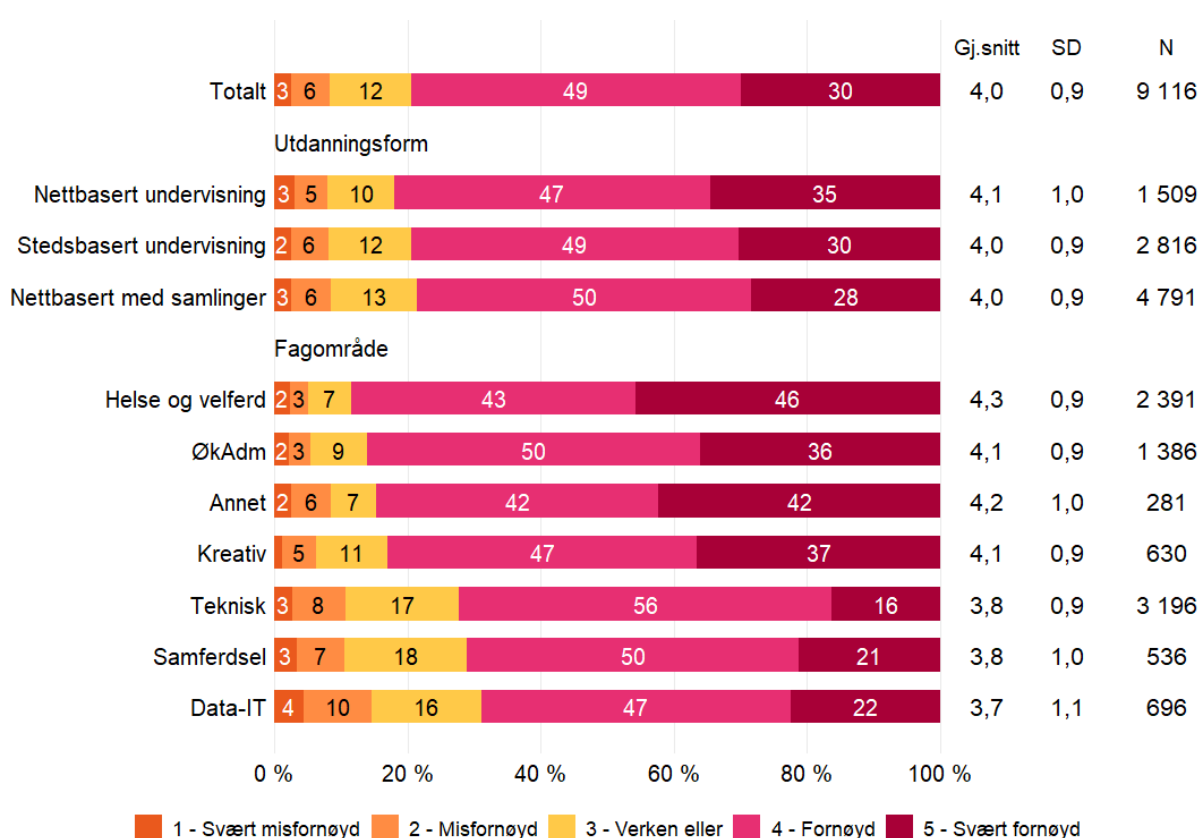
79 prosent av studentene er fornøyde eller svært fornøyde med utdanningen (Figur 4-3). 30 prosent oppgir at de er svært fornøyde, mens 49 prosent er fornøyde. 9 prosent er misfornøyde eller svært misfornøyde. Gjennomsnittet er 4,0 på en skala fra 1 til 5.

Den høye overordnede tilfredsheten gir et positivt bilde av høyere yrkesfaglig utdanning. Samtidig viser resultatene i de neste kapitlene at studentenes vurderinger varierer mellom ulike sider av utdanningen. Studentene er gjennomgående mer positive til enkelte sider av utdanningen, som undervisernes faglige kompetanse og

læringsaktivitetenes relevans, enn de er til blant annet tilbakemeldinger, arbeidslivsrelevansen i vurderingene, opplæring i oppdatert teknologi og tilgang til utstyr.

Spørsmålet om overordnet tilfredshet ble endret i 2026⁵. Resultatene fra 2026 er derfor ikke *direkte* sammenlignbare med tidligere år. Likevel er det verdt å merke seg at gjennomsnittlig tilfredshet i 2026 er på samme nivå som i 2023 og 2024.

Figur 4-1. Overordnet tilfredshet: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen? Fordelt på utdanningsform og fagområde.

⁵ Både spørsmålsformuleringen og svarskalaen ble endret. Spørsmålet er også plassert et annet sted i spørreskjemaet enn tidligere. En nærmere omtale av endringene i spørreskjemaet finnes i kapittel 2 i dokumentasjonsrapporten (se vedlegg).

4.2. Tilfredshet varierer mellom fagområder og utdanningsformer

Overordnet tilfredshet varierer på tvers av ulike kjennetegn, slik som fagområde, utdanningsform og omfang. Dette ser vi nærmere på i dette delkapittelet. Selv om disse kjennetegnene ser ut til å påvirke tilfredsheten når vi ser på dem enkeltvis, har de ikke nødvendigvis en selvstendig sammenheng med tilfredsheten når andre forhold tas i betraktning. Statistiske sammenhenger undersøkes nærmere i delkapittel 4.4. I figurvedlegg 4-1 viser en oversikt over gjennomsnittlig tilfredshet ved hver enkelt fagskole.

4.2.1. Studenter på helse- og velferdsfag er mest fornøyde, mens de på tekniske fag, samferdsel og data-IT er minst fornøyde

Som vi ser i figur 4-1 er det tydelige forskjeller i overordnet tilfredshet mellom fagområdene. Helse og velferd har den høyeste andelen fornøyde studenter, med 89 prosent. Økonomiske og administrative fag følger etter med 86 prosent. På tekniske fag er 72 prosent fornøyde, på samferdsel er 71 prosent fornøyde, mens andelen på data-IT er 69 prosent.

Forskjellene mellom fagområdene går igjen i flere av rapportens øvrige resultater. Studenter på helse- og velferdsfag vurderer blant annet undervisernes faglige kompetanse og formidlingsevne, læringsaktivitetene og utdanningens bidrag til yrkesutøvelse relativt positivt. Studenter på tekniske fag er mer kritiske til flere av de samme områdene. Data-IT-studentene har også lavere overordnet tilfredshet og vurderer enkelte sider ved yrkestilknytningen, blant annet muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid, mindre positivt.

Det er ikke mulig å fastslå ut fra disse resultatene hva som er årsaken til forskjellene mellom fagområdene. Fagområdene skiller seg fra hverandre både når det gjelder studentsammensetning, utdanningsform, utdanningens omfang og hvilke læringsarenaer og læringsressurser utdanningene krever. I delkapittel 4.4 undersøker vi derfor om fagområde fortsatt henger sammen med tilfredshet når slike forhold og studentenes vurderinger av utdanningen ses i sammenheng.

4.2.2. Forskjellene etter utdanningens omfang varierer mellom fagområdene

Studenter som tar høyere fagskolegrad er mindre tilfredse enn studenter som tar fagskolegrad eller korte utdanningstilbud. Andelen fornøyde er 72 prosent blant studenter på høyere fagskolegrad, sammenlignet med 86 prosent blant studenter på fagskolegrad og 85 prosent blant studenter på korte utdanningstilbud.

Når resultatene brytes ned etter både fagområde og utdanningens omfang, blir bildet mer sammensatt. Forskjellene er særlig tydelige innen tekniske fag, der studenter på korte utdanningstilbud skårer 4,2, mens studenter på høyere fagskolegrad skårer 3,7. Også på data-IT og samferdsel ligger tilfredsheten lavere blant studenter på høyere fagskolegrad. For enkelte kombinasjoner av fagområde og omfang er antallet svar relativt lavt, og resultatene bør derfor tolkes med noe varsomhet.

Resultatene tyder på at det ikke er utdanningens omfang i seg selv som forklarer tilfredsheten. Forskjellene varierer mellom fagområdene og kan henge sammen med andre kjennetegn ved utdanningene, for eksempel krav til læringsressurser, organisering, vurderingsformer og arbeidslivstilknytning.

Tabell 4-1. Overordnet tilfredshet, fordelt på fagområde og utdanningens omfang. Gjennomsnitt.

	Korte utdanningstilbud	Fagskole- grad	Høyere fagskolegrad	Totalt
Helse og velferd	4,2 (N = 382)	4,3 (N = 1 954)	4,6 (N = 55)	4,3 (N = 2391)
Annet	4,1 (N = 74)	4,2 (N = 170)	4,3 (N = 37)	4,2 (N = 281)
Øk. adm.	4,1 (N = 349)	4,1 (N = 852)	4,2 (N = 185)	4,1 (N = 386)
Kreative fag	4,1 (N = 25)	4,1 (N = 137)	4,1 (N = 468)	4,1 (N = 630)
Tekniske fag	4,2 (N = 170)	4,0 (N = 241)	3,7 (N = 2 785)	3,8 (N = 3196)
Samferdsel	-	4,1 (N = 120)	3,7 (N = 416)	3,8 (N = 536)
Data-IT	4,1 (N = 34)	3,8 (N = 249)	3,7 (N = 413)	3,7 (N = 696)
Totalt	4,2 (N = 1 034)	4,2 (N = 3 723)	3,8 (N = 4 359)	4,0 (N = 9116)

Merknad: Korte utdanningstilbud består av 30–59 studiepoeng, fagskolegrad består av 60–119 studiepoeng og høyere fagskolegrad består av 120–180 studiepoeng.

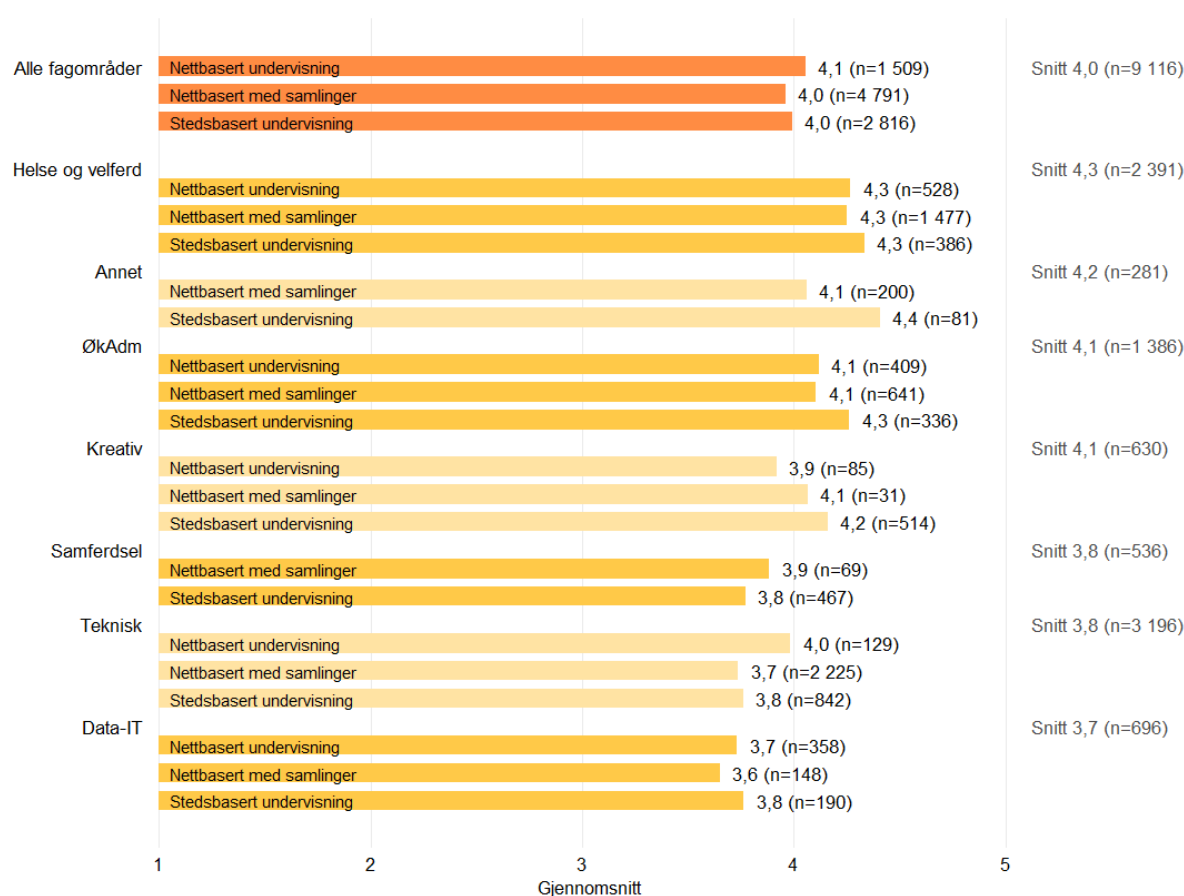
4.2.3. Tilfredshet varierer mindre etter utdanningsform enn fagområde

Studenter på helt nettbaserte utdanninger er noe mer tilfredse enn studenter på stedsbaserte og nettbaserte utdanninger med samlinger. 82 prosent av studentene på helt nettbaserte utdanninger er fornøyde, sammenlignet med 79 prosent på de to andre utdanningsformene. Forskjellene mellom formene er dermed mindre enn forskjellene mellom fagområdene. Forskjellene er imidlertid små og må tolkes varsomt. Studenter på helt nettbaserte utdanninger er underrepresentert blant respondentene⁶.

⁶ Svarprosenten i denne gruppen er 17 prosent, sammenlignet med 30 prosent for stedsbaserte og 39 prosent for nettbaserte utdanninger med samlinger. Det kan derfor være forskjeller i hvem som har svart i de ulike gruppene.

Når utdanningsform og fagområde ses i sammenheng (Figur 4-22), er bildet mindre entydig. Helt nettbaserte utdanninger har høyest tilfredshet innenfor kun ett fagområde, nemlig tekniske fag. Tekniske fag er samtidig den største respondentgruppen blant studentene på helt nettbaserte utdanninger, og innenfor dette fagområdet er nettstudentene mer tilfredse enn studentene på de andre utdanningsformene. Dette kan bidra til den noe høyere tilfredsheten blant nettstudentene når alle fagområdene ses samlet.

Figur 4-2. Overordnet tilfredshet, fordelt på fagområde og utdanningsform.

Alt i alt viser resultatene i dette delkapittelet at tilfredsheten varierer mellom flere grupper av studenter og utdanninger, men at mønstrene ikke er entydige. Forskjeller etter blant annet omfang og utdanningsform varierer mellom fagområdene. Det gjør det vanskelig å peke på enkeltkjennetegn ved studentene eller utdanningene som forklaring på variasjonen i tilfredshet. I delkapittel 4.4 undersøker vi disse sammenhengene nærmere ved hjelp av en statistisk analyse der flere forhold ses i sammenheng.

4.3. Studentenes vurderinger av utdanningen henger sterkest sammen med tilfredshet

De foregående delkapitlene viser at overordnet tilfredshet varierer mellom blant annet fagområder og utdanningsformer. Slike forskjeller kan imidlertid henge sammen med flere forhold samtidig. For å undersøke hvilke forhold som har en selvstendig sammenheng med overordnet tilfredshet, har vi gjennomført en analyse med en lineær blandet effekt-modell⁷.

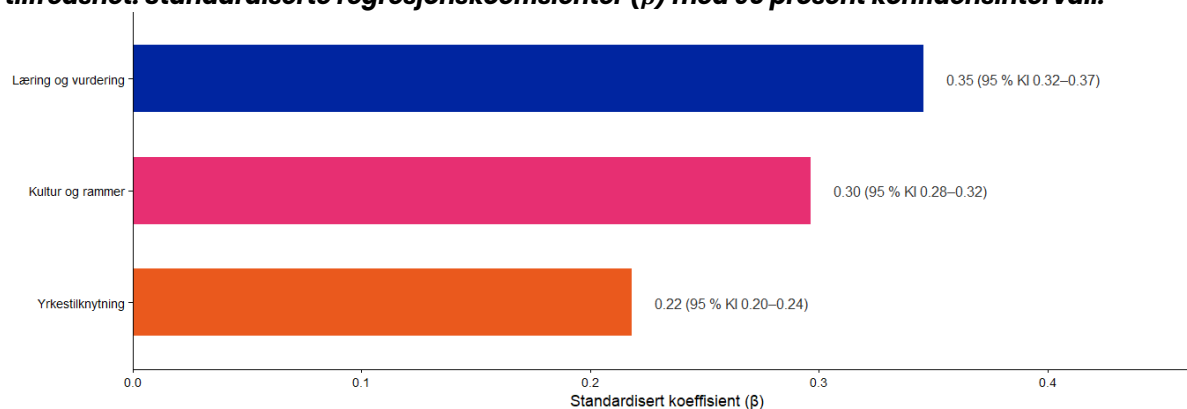
I modellen er utvalgte spørsmål om studentenes vurderinger samlet i tre kvalitetsområder som omhandler kultur og rammer, læring og vurdering og yrkestilknytning. Kvalitetsområdene omfatter ikke alle spørsmålene som behandles i de tre temakapitlene. En oversikt over hvilke spørsmål som inngår, og hvordan kvalitetsområdene er satt sammen, finnes i dokumentasjonsrapportens kapittel 7. Modellen inkluderer i tillegg kjønn, alder, eierskap, utdanningsform, deltid/heltid, studieomfang, relevant erfaring, og fagområde.

Figur 4-3 viser at alle de tre kvalitetsområdene har tydelige sammenhenger med overordnet tilfredshet, og at vi finner den sterkeste sammenhengen for læring og vurdering, etterfulgt av kultur og rammer og deretter yrkestilknytning⁸.

⁷ Analysen omfatter 7 784 studenter fordelt på 759 utdanningstilbud. Utvalget er mindre enn det samlede respondentutvalget på 10 458, blant annet fordi analysen krever samtykke til kobling med registrerte bakgrunnsopplysninger og gyldige svar på variablene som inngår i modellen. Modellen tar hensyn til at studenter ved samme utdanningstilbud kan ligne mer på hverandre enn studenter ved ulike utdanningstilbud (tilfeldig effekt). En nærmere beskrivelse av modellspesifikasjon, konstruksjon av temamålene og analyseutvalget finnes i dokumentasjonsrapportens kapittel 7.

⁸ En standardisert regresjonskoeffisient (β) på 0,35 betyr at studenter som skårer ett standardavvik høyere i vurderingen av læring og vurdering i gjennomsnitt skårer 0,35 standardavvik høyere på overordnet tilfredshet, når de øvrige variablene i modellen holdes konstante.

Figur 4-3. Sammenheng mellom studentenes vurderinger av tre kvalitetsområder og overordnet tilfredshet. Standardiserte regresjonskoeffisienter (β) med 95 prosent konfidensintervall.

Kvinner er samlet sett mer fornøyde enn menn, med en gjennomsnittsskår på 4,2 mot 3,8. Forskjellen er imidlertid langt mindre innenfor de enkelte fagområdene, noe som tyder på at noe av den samlede kjønnsforskjellen henger sammen med at kvinner og menn er ulikt fordelt mellom fagområdene. I regresjonsanalysen har kjønn ingen statistisk signifikant selvstendig sammenheng med tilfredshet. Heller ikke de andre bakgrunns- og strukturvariablene, som eierskap, utdanningsform, deltid/heltid, studieomfang, relevant erfaring og fagområde har statistisk signifikante sammenhenger med tilfredshet når det tas hensyn til studentenes vurderinger av de tre kvalitetsområdene. Alder skiller seg noe ut, med en liten positiv sammenheng med tilfredshet: For hvert tiende år øker tilfredsheten i gjennomsnitt med 0,02 poeng på fempunktsskalaen. Se dokumentasjonsrapporten for mer informasjon om modellen og funnene.

Resultatene bør tolkes som sammenhenger, ikke årsaksforhold. Modellen viser ikke at bedre læring og vurdering nødvendigvis fører til høyere tilfredshet. Den viser at studenter som vurderer disse områdene mer positivt, også gjennomgående er mer tilfredse med utdanningen samlet sett. Modellen gir likevel et viktig perspektiv på forskjellene som er presentert tidligere i kapittelet. Helse og velferd og tekniske fag skiller seg fra hverandre i overordnet tilfredshet, men fagområde har ikke en selvstendig statistisk signifikant sammenheng med tilfredshet når studentenes vurderinger av læring, kultur og yrkestilknytning inngår i modellen. Dette kan tyde på at forskjeller mellom fagområdene i stor grad henger sammen med hvordan studentene opplever konkrete sider ved utdanningene.

4.4. Overordnet tilfredshet oppsummert

Fagskolestudentene er i hovedsak fornøyde med utdanningene sine. Samtidig varierer tilfredsheten tydelig mellom fagområder. Helse og velferd og økonomiske og

administrative fag har høyest overordnet tilfredshet, mens samferdsel, tekniske fag og data-IT ligger lavest.

Forskjellene mellom utdanningsformer er mindre og må tolkes i lys av ulik studentsammensetning (vi må også ta forbehold om skjevheter i svarprosenten). Det samme gjelder forskjeller etter kjønn, eierskap, deltid/heltid og relevant bakgrunn.

Et sentralt funn er at studentenes vurderinger av læring og vurdering, kultur og rammer og yrkestilknytning alle har tydelige sammenhenger med overordnet tilfredshet. Sammenhengen er sterkest for læring og vurdering. Bakgrunns- og strukturvariablene har gjennomgående svakere selvstendige sammenhenger når disse studentvurderte forholdene inngår i modellen.

Resultatene peker dermed mot at forskjeller i overordnet tilfredshet ikke bare handler om hvilken type utdanning studentene går på, men også om hvordan de opplever konkrete sider ved utdanningen. Dette støtter tidligere funn fra NOKUT (NOKUT, 2024). I de neste tre kapitlene ser vi nærmere på nettopp disse områdene, først læring og vurdering (kapittel 5), deretter kultur og rammer for kvalitet (kapittel 6) og til slutt yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans (kapittel 7).

5. Læring og vurdering

Hovedfunn:

- Læring og vurdering er kvalitetsdimensjonen som har sterkest sammenheng med overordnet tilfredshet.
- Studentene vurderer det faglige innholdet, læringsaktivitetene og underviserens faglige kompetanse svært positivt.
- Faglig kompetanse hos underviserne er en klar styrke, mens formidling, tilbakemeldinger og vurdering peker seg ut som forbedringsområder.
- Studentene er mer fornøyde med de faglige sidene ved utdanningen enn med funksjonene som skal støtte, formidle og vurdere læringen.

I kapittel 4 fant vi at læring og vurdering var det av de tre kvalitetsområdene som hadde sterkest sammenheng med studentenes overordnede tilfredshet. Det gjør det særlig relevant å undersøke hvilke sider ved læringsmiljøet og vurderingen studentene vurderer positivt, og hvor det finnes svakere ledd. I dette kapitlet ser vi derfor nærmere på studentenes vurderinger av undervisere, læringsaktiviteter, vurderingspraksis og læringsressurser.

Mange av fagskoleutdanningene er utstyrskreven og forutsetter tilgang til spesialiserte læringsarenaer som laboratorier, simulatorer og verksteder. Dette stiller særlige krav til hvordan læring organiseres og hvordan studentenes kompetanse vurderes. Forskning på høyere utdanning fremhever betydningen av tydelig sammenheng mellom læringsutbytte, læringsaktiviteter og vurdering (J. Biggs, 1996; J. B. Biggs & Tang, 2011). Studier viser også at underviserens rolle, særlig gjennom struktur, oppfølging og tilbakemeldinger, er avgjørende for studentenes læring (Hattie, 2009).

5.1 Undervisere

Underviseren spiller en sentral rolle for kvaliteten i utdanningen og for studentenes læring. Rollen forutsetter både relevant fagkompetanse og pedagogisk kompetanse, og omfatter planlegging, formidling, veiledning og tilbakemeldinger. Gjennom dette bidrar underviseren til å gjøre fagstoffet tilgjengelig og relevant, og til å støtte studentenes progresjon mot læringsutbyttet.

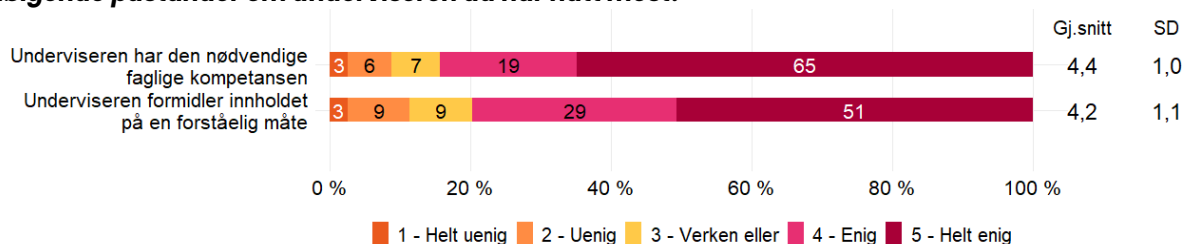
I spørreundersøkelsen er studentene bedt om å vurdere to påstander om underviseren de har hatt mest. Studentenes opplevelse samsvarer i stor grad med

undersøkelser som viser at fagskolelærerne har gjennomgående høy faglig kompetanse. Resultatene i Figur 5-1 viser at et klart flertall, 84 prosent, svarer enig eller helt enig på påstanden om at underviseren har den nødvendige faglige kompetansen. Dette tilsvarer et snitt på 4,4. Studentene vurderer også underviserens evne til å formidle innholdet på en forståelig måte som gjennomgående høyt. 80 prosent av studentene er enige i denne påstanden, noe som tilsvarer et snitt på 4,2. Resultatene viser dermed at studentene gjennomgående vurderer både undervisernes faglige kompetanse og sin evne til faglig formidling som gjennomgående høy. Den faglige kompetansen vurderes likevel noe høyere enn evnen til å formidle innholdet på en forståelig måte, noe som kan tyde på et fortsatt forbedringspotensial knyttet til formidling.

Dette er relevant i lys av at regjeringen har pekt på betydningen av utdanningsfaglig kompetanse blant dem som underviser i høyere yrkesfaglig utdanning. Tall fra 2026⁹ viser at over halvparten av underviserne i norske fagskoler ikke har noen formell pedagogisk utdanning, og det finnes et uttalt utviklingsbehov knyttet til den pedagogiske kompetansen i sektoren (Lyckander & Grande, 2018; Skutlaberg et al., 2021). Dette er relevant i lys av at regjeringen har pekt på betydningen av utdanningsfaglig kompetanse blant fagskolelærere og viktigheten av å legge til rette for å videreutvikle og oppskalere utdanningstilbud rettet mot de som underviser i høyere yrkesfaglig utdanning. Resultatene fra Studiebarometeret tyder samtidig på at studentene allerede vurderer undervisernes formidling relativt høyt. Undervisernes faglige kompetanse og formidling inngår i kvalitetsområde for læring og vurdering som hadde den sterkeste sammenhengen med overordnet tilfredshet i analysen i kapittel 4.

⁹ SSB, statistikkbanktabell 12716: Ansatte lærere og avtalte årsverk i fagskole, etter alder og pedagogisk utdanning 2018–2024

Figur 5-1. Undervisernes faglige kompetanse og formidlingsevne: Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om underviseren du har hatt mest?

Merknad: Spørsmålet som er stilt gjelder «underviseren du har hatt mest». Dette er en bevisst avgrensning (se NIFUs dokumentasjonsrapport om videreutvikling av Studiebarometeret (Daus et al., 2026)). Mange fagskolestudenter møter flere ulike lærere med spisskompetanse innen et emne eller et tema innenfor et emne i løpet av semester.

5.1.1 Små forskjeller i vurderingen av underviseren mellom utdanningsformene

Som vist i tabell 5-1 er det små forskjeller mellom utdanningsformene i studentenes vurdering av underviserne. Studenter på helt nettbaserte utdanninger vurderer i størst grad at underviseren har den nødvendige faglige kompetansen (4,5), etterfulgt av nettbaserte utdanninger med samlinger (4,4) og stedsbaserte utdanninger (4,3). Også når det gjelder forståelig formidling er vurderingene høye: helt nettbaserte studenter skårer høyest (4,3), mens studenter på stedsbaserte utdanninger skårer 4,2 og studenter på nettbaserte utdanninger med samlinger 4,1. Samlet er vurderingene gjennomgående positive på tvers av utdanningsformene.

Tabell 5-1. Studentenes vurderinger av om underviseren har den nødvendige faglige kompetansen og formidler innholdet på en forståelig måte. Fordelt på utdanningsform, eierskap og fagområde. Gjennomsnitt.

		Faglig kompetanse	Forståelig formidling
Utdanningsform	Nettbasert	4,5	4,3
	Nettbasert med samlinger	4,4	4,1
	Stedsbasert	4,3	4,2
Eierskap	Private fagskoler	4,5	4,3
	Offentlige fagskoler	4,3	4,0
Fagområde	Helse og velferd	4,6	4,5
	Kreative fag	4,6	4,4
	Økonomiske og adm. fag	4,5	4,4
	Annet	4,5	4,4
	Data-IT	4,3	4,0
	Samferdsel	4,2	3,9
	Tekniske fag	4,1	3,8
Totalt		4,4	4,2

5.1.2 Underviserne vurderes høyst innen helse og velferd og lavest innen tekniske fag

Studentene vurderer underviserne positivt på tvers av fagområdene, men det er tydelige forskjeller mellom de største fagområdene. Studenter på helse- og velferdsutdanninger vurderer underviserens faglige kompetanse til 4,6 og evnen til å formidle fagstoff på en forståelig måte til 4,5. Også studenter på økonomiske og administrative utdanninger gir høye vurderinger, med henholdsvis 4,5 og 4,4. Studentene på tekniske utdanninger vurderer underviserens faglige kompetanse til 4,1 og formidlingsevnen til 3,8.

Forskjellene mellom fagområdene følger et mønster som går igjen flere steder i rapporten, der helse- og velferdsutdanningene gjennomgående kommer godt ut, mens tekniske utdanninger skårer noe lavere. Særlig gjelder dette vurderingen av underviserens formidlingsevne, der forskjellen mellom helse- og velferdsutdanninger og tekniske utdanninger er 0,7 poeng. Samtidig varierer både studentsammensetningen og studentenes vurderinger innenfor fagområdene.

5.2 Læringsaktiviteter

For fagskolestudenter skjer læring i samspillet mellom undervisning, yrkeserfaring og praktiske læringsaktiviteter. Læringsaktivitetene skal bidra til at studentene utvikler kompetanse som er relevant for yrkesutøvelsen, samtidig som de støtter opp om utdanningens læringsutbytter. Læringsaktiviteter og vurderinger utgjør til sammen sentrale deler av studentenes læringsprosess. Gjennom læringsaktivitetene utvikler studentene kunnskap og kompetanse, mens tilbakemeldinger, veiledning, eksamen og andre vurderinger både kan støtte læringen underveis og gi studentene mulighet til å vise hva de har lært. Læringsaktiviteter og vurderinger utgjør til sammen sentrale deler av studentenes læringsprosess. I dette kapitlet undersøker vi hvordan studentene vurderer læringsaktivitetene i utdanningen, før vi i neste kapittel ser nærmere på eksamen og andre vurderinger

5.2.1 Studentenes vurderinger av læringsaktivitetene

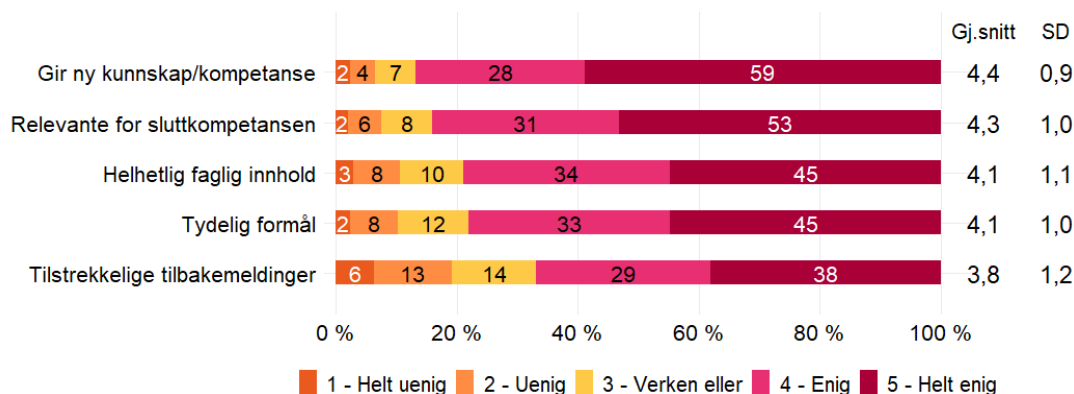
Fagskoleutdanningene skal være praksisnære og arbeidslivsrettede. Studentenes vurderinger av læringsaktivitetene gir en indikasjon på i hvilken grad utdanningene lykkes med dette. Studentene er bedt om å ta stilling til om læringsaktivitetene gir ny kunnskap og kompetanse, er relevante for kompetansen utdanningen skal gi, bidrar til en helhetlig forståelse av fagstoffet, har et tydelig formål og gir tilstrekkelige tilbakemeldinger. Basert på disse fem spørsmålene er det også laget en samlet indeks for læringsaktiviteter, jf. kapittel 2.3.

Resultatene i figur 5-2 viser at studentene vurderer læringsaktivitetene positivt. Hele 87 prosent er enige i at aktivitetene gir ny kunnskap eller kompetanse, mens 84 prosent opplever at de er relevante for kompetansen utdanningen skal gi. Studentene vurderer også læringsaktivitetene som helhetlige (79 prosent) og at formålet med læringsaktivitetene er tydelige (78 prosent). Tilbakemeldinger underveis vurderes noe lavere: 67 prosent mener de får tilstrekkelige tilbakemeldinger gjennom veiledning, midtveisvurderinger og lignende. Studentene er særlig positive til læringsaktivitetenes faglige innhold og relevans, mens tilbakemeldinger underveis vurderes svakere. Kapittel 4 viser at vurderingene av læring og vurdering samlet henger tydelig sammen med overordnet tilfredshet, men analysen skiller ikke mellom bidraget fra de enkelte spørsmålene. Resultatene her viser derfor først og fremst hvor studentenes vurderinger er mest og minst positive innenfor dette kvalitetsområdet.

Funnene er interessante i lys av resultatene i kapittel 3, der faglig utvikling framstår som den viktigste motivasjonen for å begynne på en fagskoleutdanning. Studentenes vurderinger tyder på at læringsaktivitetene i stor grad svarer på denne motivasjonen ved å bidra til ny kunnskap og kompetanse og ved å oppleves som relevante for kompetansen utdanningen skal gi. Resultatene understøtter også funnene i kapittel 3 om at mange studenter ønsker å styrke sin kompetanse i arbeidslivet. Når et stort flertall opplever læringsaktivitetene som relevante, tyder det på at utdanningene i stor grad oppfattes som arbeidslivsrettede og relevante for yrkesutøvelsen. Dette samsvarer også med fagskolenes mandat om å tilby praksisnær og arbeidslivsrettet utdanning.

Studentene er noe mindre positive til tilbakemeldinger gjennom veiledning, midtveisvurderinger og lignende. Dette er spørsmålet som får lavest skår, med et gjennomsnitt på 3,8. Resultatene kan tyde på at utfordringen i mindre grad ligger i å etablere relevante læringsaktiviteter, og i større grad i å følge opp studentenes læring underveis. Dette er også et tema vi kommer tilbake til i neste kapittel om eksamen og andre vurderinger.

Figur 5-2. Læringsaktiviteter. Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om læringsaktivitetene til nå?

Merknad: Påstandene i figuren er kortet ned på grunn av plassbegrensninger. De fullstendige formuleringene finnes i spørreskjemaet, som publiseres som vedlegg på nettsiden.

5.2.2 Studenter på nettbaserte utdanninger og helse- og velferdsstudentene vurderer læringsaktivitetene mest positivt

Studenter på helt nettbaserte utdanninger vurderer læringsaktivitetene noe mer positivt enn andre studenter, med en gjennomsnittsskår på 4,3. Til sammenligning har både studenter på nettbaserte utdanninger med samlinger og studenter på stedsbaserte utdanninger et gjennomsnitt på 4,1. Forskjellene mellom utdanningsformene er dermed relativt små.

Når resultatene brytes ned på fagområde, ser vi større forskjeller enn mellom utdanningsformene. Studenter på helse- og velferdsutdanninger vurderer læringsaktivitetene mest positivt, med et gjennomsnitt på 4,4. Deretter følger økonomiske og administrative utdanninger og kreative fag med 4,3. Studenter på tekniske utdanninger er minst fornøyde med læringsaktivitetene, med et gjennomsnitt på 3,8.

Forskjellene mellom fagområdene følger i stor grad det samme mønsteret som vi har sett tidligere i rapporten. Helse- og velferdsutdanningene kommer gjennomgående godt ut, mens tekniske utdanninger skårer lavere på flere indikatorer. Dette gjelder både vurderingen av underviserne, læringsaktivitetene og den overordnede tilfredsheten. Forskjellene mellom fagområdene følger i stor grad mønsteret i overordnet tilfredshet: Helse og velferd ligger høyt både på læringsaktivitetene og samlet tilfredshet, mens tekniske fag ligger lavere på begge. Regresjonsanalysen i kapittel 4 nyanserer imidlertid dette mønsteret. Når studentenes vurderinger av læring og vurdering, kultur og rammer og yrkestilknytning inngår i modellen, har fagområde ikke lenger en selvstendig statistisk signifikant sammenheng med

overordnet tilfredshet. Selv om fagområdene altså skiller seg i vurderingen av læringsaktivitetene, kan vi ikke si at disse forskjellene i seg selv forklarer forskjellene i overordnet tilfredshet.

Forskjellene mellom utdanningsformene må dessuten ses i lys av hvordan studentene fordeler seg på fagområder. Blant studenter på helt nettbaserte utdanninger er det relativt mange studenter innen helse- og velferdsutdanninger og økonomiske og administrative utdanninger, som begge har høye skårer på læringsaktiviteter. Samtidig er det færre studenter fra tekniske utdanninger, som har den laveste skåren. Dette bidrar til å forklare hvorfor helt nettbaserte utdanninger samlet sett kommer best ut.

Selv om spørreskjemaet ble endret i 2026, er hovedbildet i tråd med tidligere undersøkelser. Også i tidligere utgaver av Studiebarometeret har studentene vurdert læringsaktivitetene positivt, og resultatene peker i retning av en stabil og gjennomgående høy vurdering av dette området

Tabell 5-2. Læringsaktiviteter (indeks), fordelt på fagområde og utdanningsform. Gjennomsnitt.

	Steds- basert (n = 2 916)	Nettbasert m/samlinger (n = 5 076)	Nettbasert (n = 1619)	Alle former (n = 9611)
Helse og velferd (n = 2 556)	4,6	4,4	4,5	4,4
Øk. adm. (n = 1 482)	4,4	4,3	4,3	4,3
Kreative fag (n = 656)	4,3	4,2	4,2	4,3
Annet (n = 291)	4,5	4,2	-	4,2
Data-IT (n = 734)	4,0	3,9	4,0	4,0
Samferdsel (n = 552)	3,9	4,0	-	3,9
Teknisk (n = 3 340)	3,8	3,8	4,1	3,8
Alle fagområder	4,1	4,1	4,3	4,1

Merknad: Det er ingen respondenter på helt nettbaserte utdanninger for fagområdene annet og samferdsel.

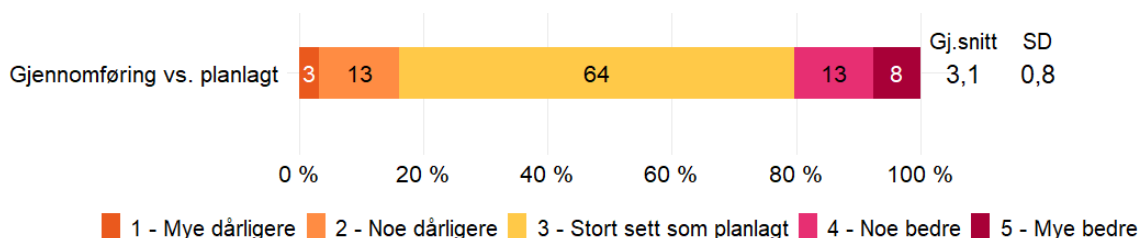
5.2.3 Læringsaktivitetene gjennomføres som planlagt

I de foregående delkapitlene har vi sett at studentene vurderer både underviserne og læringsaktivitetene positivt. For at slike kvaliteter skal komme studentene til gode, må læringsaktivitetene også gjennomføres slik de er planlagt. Spørsmålet om praktisk gjennomføring handler derfor ikke først og fremst om innholdet i aktivitetene, men om hvorvidt utdanningene lykkes med å realisere de læringsaktivitetene som er planlagt.

Et stort flertall av studentene opplever at dette skjer. Totalt svarer 84 prosent at læringsaktivitetene gjennomføres som planlagt eller bedre enn planlagt, mens 16 prosent opplever at de gjennomføres dårligere enn planlagt (Figur 5-3).

Resultatene kan forstås som et ledd i en kvalitetskjede som strekker seg fra undervisernes kompetanse og læringsaktivitetenes innhold til den praktiske gjennomføringen av utdanningen, vurderingsformene og utdanningens arbeidslivsrelevans. Når studentene både vurderer læringsaktivitetene positivt og opplever at de i stor grad gjennomføres som planlagt, tyder det på at utdanningene i stor grad lykkes med å omsette planlagte læringsaktiviteter til faktisk læring.

Figur 5-3. Hvordan opplever du at læringsaktivitetene gjennomføres sammenlignet med det som var planlagt? Tenk på tidspunkter, omfang og tema.

Merknad: På dette spørsmålet var det 393 respondenter som svarte «vet ikke» og 129 respondenter som svarte «ikke relevant». Disse er ikke inkludert i figuren. Merk at nynorskversjonen av spørsmålet ved en inkurie benyttet ordet «undervisninga» og ikke «læringsaktivitetene».

Læringsaktivitetene er imidlertid bare ett ledd i studentenes læringsprosess. Et sentralt spørsmål er også hvordan eksamen og andre vurderinger støtter opp under læringen og i hvilken grad studentene opplever at vurderingene fanger opp kompetansen de utvikler gjennom utdanningen. Dette ser vi nærmere på i neste kapittel.

5.3 Eksamen og andre vurderinger

Læringsaktivitetene skal bidra til at studentene utvikler kompetansen utdanningen har som mål å gi. Vurderingsordningene skal på sin side gi studentene mulighet til å vise denne kompetansen. I spørreskjemaet for Studiebarometeret er det derfor lagt vekt på å fange opp studentenes erfaringer med i hvilken grad eksamen og andre vurderinger tester det de har lært, og om vurderingene tester kompetansen som er relevant for arbeidslivet. Spørsmålene om eksamen og andre vurderinger inngår ikke i kvalitetsområdet læring og vurdering i analysen i kapittel 4, fordi de bare ble stilt til studenter som hadde hatt eksamen eller andre vurderinger. Resultatene i dette

delkapitlet utfyller derfor bildet av læring og vurdering, men kan ikke knyttes direkte til sammenhengen med overordnet tilfredshet. Studentene har ulike forutsetninger for å vurdere utdanningens relevans. For studenter med relevant arbeidserfaring kan vurderingen av læringsaktiviteter og vurderingsformer bygge på direkte erfaringer fra yrkesfeltet, mens studenter uten slik bakgrunn i større grad kan vurdere utdanningen ut fra forventninger om å komme inn i et nytt fagområde. Dette er en mulig tolkningsramme, men kan ikke fastslås direkte på grunnlag av resultatene

De fleste fagskolestudentene som har besvart undersøkelsen, har hittil i utdanningen hatt eksamen eller blitt vurdert på andre måter¹⁰. I dette kapitlet ser vi på hvordan fagskolestudentene opplever vurderingspraksisen i utdanningene.

5.3.1 Vurderingene tester i større grad oppnådd kompetanse enn arbeidslivsrelevant kompetanse

Studentene har blitt spurt om deres opplevelse av eksamen eller andre vurderinger. Figur 5-4 viser at et flertall av studentene opplever at eksamen eller andre vurderinger i stor grad tester kompetanse de har oppnådd så langt i utdanningsløpet, med et gjennomsnitt på 3,9. Studentene er noe mindre positive i deres opplevelse av om vurderingene tester kompetanser som er relevante for arbeidslivet (3,7). Samtidig er det en mindre gruppe studenter som i liten grad opplever at vurderingene treffer på disse områdene.

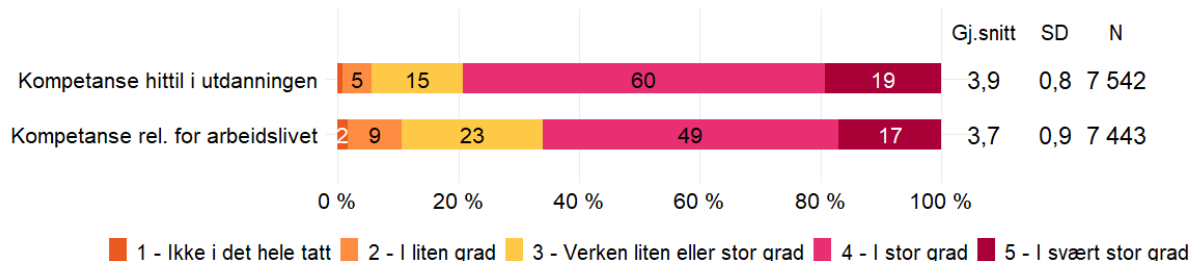
Forskjellene er ikke store, men kan indikere at koblingen mellom læringsmål og vurdering oppleves sterkere enn koblingen mellom vurdering og arbeidslivets kompetansebehov. Det er viktig at en skiller mellom læringsmål og vurderingsform når en leser disse resultatene. Samlet tyder resultatene på at vurderingene studentene møter i større grad blir opplevd å teste kompetansen studentene har utviklet gjennom utdanningen enn kompetanse som er direkte relevant for arbeidslivet.

Dette nyanserer det ellers positive bildet av læring og relevans i utdanningene. Studentene vurderer læringsaktivitetene svært positivt der læringsaktivitetene gjennomgående vurderes som relevante for kompetansen utdanningen skal gi. Når arbeidslivsrelevans oppleves som noe svakere i eksamen og andre vurderinger, kan

¹⁰ Andelen som har blitt vurdert, er rundt 90 prosent, men varierer etter startsemester, fra 66 prosent (oppstart vårsemester 2026) til 100 prosent. Noen studenter har ikke kommet langt nok i utdanningsløpet til å ha gjennomført eksamen eller andre vurderinger. Samlet sett reflekterer forskjellene i hovedsak hvor langt studentene har kommet i studiet, snarere enn forskjeller i vurderingspraksis mellom utdanningene.

det peke på et utviklingsrom i overgangen fra hva studentene lærer, til hvordan denne kompetansen blir prøvd og synliggjort gjennom vurderingene.

Figur 5-4. Studentenes opplevelse av i hvilken grad eksamen eller andre vurderinger har testet kompetanser.

Merknad: Spørsmål er kun stilt til respondenter som har hatt eksamen eller blitt vurdert på andre måter. Følgende spørsmål er stilt: «I hvilken grad opplever du at eksamen eller andre vurderinger har testet a. kompetansen du har fått hittil i utdanningen b. kompetanser som er relevante for arbeidslivet?»

Resultatet er særlig interessant sett i lys av studentenes vurderinger av læringsaktivitetene i kapittel 5.2, der et stort flertall oppgir at læringsaktivitetene er relevante for den kompetansen utdanningen skal gi. Vi ser en tydelig sammenheng mellom studentenes vurderinger av læringsaktivitetene og vurderingene av eksamen og andre vurderingsformer. Jo høyere studentene vurderer at eksamen og andre vurderinger tester arbeidslivsrelevant kompetanse, desto mer enige er de i at læringsaktivitetene er relevante for den kompetansen utdanningen skal gi. Sammenhengen er sterkere for vurderingen av arbeidslivsrelevant kompetanse enn for vurderingen av oppnådd kompetanse. Dette tyder på at opplevelsen av relevante læringsaktiviteter henger særlig tett sammen med opplevelsen av at vurderingene også er relevante for arbeidslivet. Samlet peker resultatene i retning av at læringsaktiviteter og vurderingsformer må ses som deler av samme kvalitetskjede. Når studentene opplever at læringsaktivitetene bidrar til den kompetansen utdanningen skal gi, er det også mer sannsynlig at de opplever vurderingene som relevante for arbeidslivet.

5.3.2 Større variasjon i om vurderingene tester arbeidslivsrelevant kompetanse

Studentenes vurderinger varierer relativt lite når de blir spurt om eksamen og andre vurderinger tester oppnådd kompetanse gjennom utdanningen. Variasjonen er større når studentene vurderer i hvilken grad vurderingene tester kompetanse som er relevant for arbeidslivet (se tabell 5-3). På tvers av utdanningsformer, eierskap, relevant erfaring og fagområder ligger gjennomsnittsskårene hovedsakelig mellom 3,8 og 4,0.

Studenter innen helse- og velferdsfag og økonomi og administrative fag gir de høyeste vurderingene på begge spørsmålene, med en gjennomsnittsskår på 4,0 både for oppnådd kompetanse og arbeidslivsrelevant kompetanse. Blant studenter innen tekniske fag er forskjellen større, med 3,8 for oppnådd kompetanse og 3,4 for arbeidslivsrelevant kompetanse. Et tilsvarende mønster finner vi blant studenter innen samferdsel, som vurderer arbeidslivsrelevansen lavere (3,5) enn kompetansen de har oppnådd gjennom utdanningen (3,9). Det er dermed særlig vurderingenes kobling til arbeidslivet som skiller fagområdene fra hverandre, ikke først og fremst om studentene opplever at vurderingene tester det de har lært.

Forskjellene mellom utdanningsformene er derimot små. Nettbaserte utdanninger skårer marginalt høyere enn samlings- og stedsbaserte utdanninger, men mønsteret er det samme på tvers av utdanningsformene. Tilsvarende er forskjellene mellom studenter med og uten relevant erfaring små.

Samlet peker resultatene på en mulig svakere kobling mellom læring, vurdering og arbeidsliv enn mellom læring og vurdering alene. Studentene opplever i stor grad at vurderingene tester kompetansen de har utviklet gjennom utdanningen, men er mindre entydig positive til om denne kompetansen prøves på en måte som er relevant for arbeidslivet. Det er heller ikke gitt at den skal eller må det. Dette forbedringsrommet er særlig synlig innen tekniske fag og samferdsel.

Tabell 5-3. Studentenes opplevelse av hvordan eksamen eller andre vurderinger har testet kompetansen de har fått hittil i utdanningen og kompetanser som er relevante for arbeidslivet.

		Kompetanse hittil i utdanningen	Kompetanser som er relevante for arbeidslivet
Utdanningsform	Nettbasert	4,0	3,9
	Nettbasert med samlinger	3,9	3,7
	Stedsbasert	3,9	3,7
Eierskap	Private fagskoler	4,0	3,9
	Offentlige fagskoler	3,9	3,6
Yrkestilknytning*	Høy yrkestilknytning	4,1	4,0
	Middels yrkestilknytning	3,7	3,3
	Lav yrkestilknytning	3,3	2,7
Relevant erfaring	Ja	3,9	3,7
	Delvis	4,0	3,8
	Nei	4,0	3,8
Fagområde	Helse og velferd	4,0	4,0
	Øk. og administrative fag	4,0	4,0
	Annet	3,9	3,9

Kreative fag	4,0	3,8
Data-IT	3,9	3,7
Samferdsel	3,9	3,5
Tekniske fag	3,8	3,4
Totalt	3,9	3,7

Merknad: *Yrkestilknytning er her målt ved spørsmålet «I hvilken grad har utdanningen bidratt til å utvikle din evne til å utøve yrket?»

5.4 Praktisk gjennomføring: lokaler og utstyr

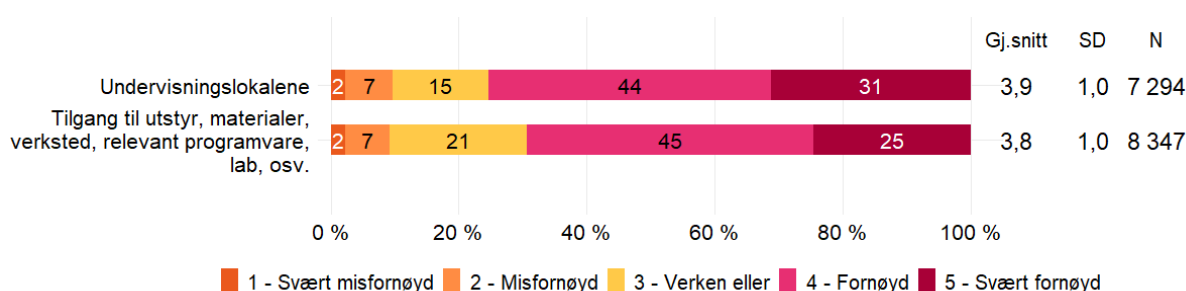
Som beskrevet i kapittel 1 tilbys fagskoleutdanning i ulike læringsarenaer. Mange utdanninger krever tilgang til spesialisert utstyr, laboratorier, verksteder og programvare, noe som stiller særlige krav til de fysiske undervisningslokalene og andre læringsressurser. I yrkesrettede og utstyrskrevenne utdanninger er tilgang til relevant utstyr og passende læringsarenaer en forutsetning for praksisnær læring.

Under temaet *praktisk gjennomføring* har studentene fått spørsmål om både tilgang til utstyr og materiell, undervisningslokaler, og muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid. Muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid kommer vi tilbake til i kapittel 7 om yrkestilknytning. Hvorvidt utdanningen legger til rette for at studentene kan delta i undervisning og læring parallelt med yrkesutøvelse, er et sentralt aspekt ved utdanningens relevans og de praktiske rammene for studentenes.

5.4.1 Studentene er gjennomgående fornøyde, men mindre med utstyr enn lokaler

Studentene er gjennomgående fornøyde med undervisningslokalene og tilgangen til utstyr. Undervisningslokalene vurderes noe mer positivt enn utstyr, med gjennomsnittsskårer på henholdsvis 3,9 og 3,8. Andelen fornøyde studenter er 75 prosent for undervisningslokaler og 69 prosent for utstyr.

Figur 5-5. Hvor fornøyde er studentene med undervisningslokalene og tilgang til utstyr mm.?

5.4.2 Små forskjeller mellom utdanningsformene, større etter utdanningens omfang

Studentenes vurderinger av undervisningslokaler og tilgang til utstyr varierer lite mellom utdanningsformene. Gjennomsnittsskåren for undervisningslokaler er 4,0 for stedsbaserte tilbud og 3,9 for samlingsbaserte tilbud. Nettbaserte utdanninger inngår ikke i dette spørsmålet, ettersom undervisningslokaler ikke er relevant for denne gruppen. Videre viser tabell 5-4 at vurderingene er tilnærmet like ved offentlige og private fagskoler. Også når det gjelder tilgang til utstyr er forskjellene mellom utdanningsformene små. Studentene er gjennomgående noe mer fornøyde med undervisningslokalene enn med tilgangen til utstyr, uavhengig av hvordan utdanningen er organisert. Samlet tyder resultatene på at studentenes vurderinger i større grad påvirkes av tilgang til læringsressurser enn av hvordan utdanningen er organisert.

Når vi ser studentenes vurderinger i sammenheng med utdanningenes omfang, framtrer et tydelig mønster. Kortere utdanningstilbud (30–59 studiepoeng) skårer høyest, med 4,2 på undervisningslokaler og 4,0 på tilgang til utstyr, mens høyere fagskolegrader (120–180 studiepoeng) ligger lavest, med henholdsvis 3,8 og 3,7. Studenter på mer omfattende utdanninger vurderer lokaler og utstyr noe lavere enn studenter på kortere utdanninger. Forskjellen kan imidlertid ikke uten videre tilskrives utdanningens omfang, fordi lange og korte utdanninger er ulikt fordelt mellom fagområder med ulike behov for spesialiserte læringsarenaer og utstyr.

Tabell 5-4. Hvor fornøyde er studentene med undervisningslokalene og tilgang til utstyr mm.? Fordelt på utdanningsform, eierskap, omfang på utdanningen og fagområde. Gjennomsnitt.

		Undervisnings- lokalene	Tilgang til utstyr osv.
Utdanningsform	Nettbasert	-	3,9
	Nettbasert med samlinger	3,9	3,8
	Stedsbasert	4,0	3,8
Eierskap	Offentlige fagskoler	3,9	3,8
	Private fagskoler	3,9	3,8
Omfang på utdanningen (studiepoeng)	Korte utdanningstilbud (30–59 stp.)	4,2	4,0
	Fagskolegrad (60–119 stp.)	4,1	3,9
	Høyere fagskolegrad (120–180 stp.)	3,8	3,7
Fagområde	Annet	4,2	4,1
	Helse og velferd	4,1	3,9
	Øk. og administrative fag	4,0	3,9
	Samferdsel	3,9	3,9
	Tekniske fag	3,9	3,7
	Data-IT	3,8	3,7

Kreative fag	3,7	3,8
Totalt	3,9	3,8

5.4.3 Tydelige forskjeller mellom fagområder

Behovet for lokaler og utstyr varierer betydelig mellom fagområdene. Noen utdanninger er avhengige av spesialiserte verksteder, laboratorier, simulatorer eller programvare, mens andre i større grad kan gjennomføres i ordinære undervisningslokaler. Derfor kan det være særlig relevant å se nærmere på forskjeller mellom fagområder.

Tabell 5-4 viser noe variasjon mellom fagområdene; Studentene innen helse- og velferdsfag og økonomi og administrasjon rapporterer relativt høy tilfredshet, særlig med undervisningslokaler (henholdsvis 4,1 og 4,0), mens tekniske fag og IT-fag ligger noe lavere, særlig når det gjelder tilgang til utstyr (begge 3,7). Samferdselsfag skiller seg ut ved at vurderingene av utstyr og lokaler er like (begge 3,9). Forskjellene mellom fagområdene kan henge sammen med at behovet for spesialisert utstyr, programvare og praksisnære læringsarenaer varierer mellom fagområdene. Det er derfor rimelig å anta at både kravene til og forventningene om slike læringsressurser påvirker studentenes vurderinger

5.5 Faglig sterke utdanninger, men svakere kobling rundt læring, tilbakemelding og vurdering

Analysen i kapittel 4 viste at læring og vurdering er den av de tre kvalitetsdimensjonene som har sterkest sammenheng med studentenes overordnede tilfredshet. Resultatene i dette kapitlet utdypet dette bildet ved å vise at studentene vurderer ulike sider ved området forskjellig.

Studentene er særlig positive til den faglige kjernen i utdanningen. Undervisernes faglige kompetanse vurderes høyt, og et stort flertall opplever at læringsaktivitetene gir ny kunnskap og kompetanse, at de er relevante for kompetansen utdanningen skal gi og i stor grad gjennomføres som planlagt. Samtidig fremstår flere av forholdene som skal støtte og binde sammen læringsprosessen som svakere. Dette gjelder spesielt undervisers faglige formidlingsevne, tilbakemeldinger underveis, tilgang til utstyr og arbeidslivsrelevans i eksamen og andre vurderinger.

Resultatene peker dermed på en forskjell mellom selve læringsaktivitetene og koblingene rundt den. Studentene opplever i større grad sammenheng mellom læringsaktivitetene og kompetansen utdanningen skal gi enn mellom vurderingene

og kompetansen arbeidslivet etterspør. Dette tyder på at et viktig utviklingsområde ligger i å styrke sammenhengen mellom læring, tilbakemelding, vurdering, og i hvordan arbeidslivsrelevant kompetanse testes i vurderingene.

Det går også igjen et tydelig fagområdemønster, hvor helse og velferd vurderes gjennomgående positivt, mens tekniske fagområder ligger lavere på flere av indikatorene. Dette er det samme mønsteret som i overordnet tilfredshet, men som nevnt i kapittel 4 viste analysene at fagområde ikke har en selvstendig statistisk sammenheng med tilfredshet. Resultatene i dette kapitlet viser derimot flere konkrete sider ved lærings- og vurderingsmiljøet der erfaringene varierer mellom fagområdene.

6. Kultur og rammer for kvalitet

Hovedfunn

- Overordnet er fagskolestudentene fornøyde med rammene for utdanningen. De fleste studentene er fornøyde med mulighetene til å gi **tilbakemeldinger** på undervisningen (72 prosent), **informasjonen** de har fått totalt sett (73 prosent), fagskolenes bruk av **digitale kommunikasjonsverktøy** (73 prosent) og fagskolenes **arbeid med læringsmiljøet** (66 prosent).
- Samtidig er de gjennomsnittlige skårene på 3,8 til 3,9 litt under den overordnede tilfredsheten (4,0), og det finnes noen områder med forbedringspotensial. Studentene etterspør synlige og tilgjengelige kanaler for **tilbakemelding**, og fagskolene kan oftere gi studentene beskjed om hvordan tilbakemeldinger har blitt fulgt opp. Det er også et klart potensial for å gi bedre **informasjon** på noen områder, som for eksempel vurderinger og læringsutbytte.
- 15 prosent av studentene som har oppgitt å ha behov for **individuell tilrettelegging**, får ikke behovene sine møtt, mens 28 prosent får behovene *delvis* dekket.

Kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning formes ikke bare gjennom faglig innhold, men også gjennom de kulturelle og organisatoriske rammene som omgir studentenes læring. Meld. St. 11 (2024–2025) *Fagfolk for en ny tid – med høyere yrkesfaglig utdanning* understreker at gode læringsmiljø og aktiv studentmedvirkning er avgjørende for kvaliteten i fagskoleutdanningene. Meldingen framhever at studentenes erfaringer er viktige for å utvikle kvalitet og læringsmiljø. Fagskoleloven og fagskoletilsynsforskriften stiller krav til at fagskolene arbeider systematisk med kvalitet, inkludert å sikre studentenes medvirkning og et forsvarlig læringsmiljø. NIFU (Slette et al., 2025) løfter fram «kultur og studiemiljø» som en sentral dimensjon ved kvalitet, og peker på betydningen av et læringsmiljø som fremmer deltakelse, tilhørighet og kontinuerlig utvikling. Slike rammer handler blant annet om hvordan studenter involveres i kvalitetsutviklingsarbeid, hvordan informasjon flyter mellom institusjon og student, og hvordan læringsmiljøet tilrettelegges for mangfoldet i studentgruppen. Kultur og rammer for kvalitet handler ikke bare om formelle systemer og strukturer, men også om hvordan utdanningen støtter studentenes læring i praksis. Analysen i kapittel 4 viser at kultur og rammer har en tydelig sammenheng med studentenes overordnede tilfredshet. I dette kapitlet undersøker vi

hvordan studentene vurderer sentrale sider ved disse rammene: medvirkning gjennom tilbakemeldinger, informasjon og digital kommunikasjon, fagskolenes arbeid med læringsmiljøet og individuell tilrettelegging.

6.1 Tilbakemeldinger og medvirkning

Medvirkning kan skje både gjennom formelle organer og løpende tilbakemeldinger. NIFU (Slette et al., 2025) ser medvirkning i sammenheng med en bredere kvalitetskultur, der studentenes innspill bidrar til utvikling av utdanningene. En sentral del av fagskolestudentenes mulighet til faglig medvirkning, er gjennom å gi tilbakemeldinger på utdanningen direkte til fagskolen. Vi har derfor spurt studentene om hvor fornøyde de er med mulighetene for å gi tilbakemelding.

6.1.1 De fleste studentene er fornøyde med muligheten til å gi tilbakemeldinger

Feil! Fant ikke referanse-kilden. viser at de aller fleste studentene er fornøyde med mulighetene for å gi tilbakemeldinger. Til sammen oppgir 72 prosent at de er fornøyde eller svært fornøyde, mens 8 prosent er misfornøyde. Gjennomsnittlig tilfredshet er 3,9 av 5, altså like under den overordnede tilfredsheten på 4,0 (se kapittel 4). Resultatene tyder på at de fleste studentene opplever at fagskolene har kanaler for studentmedvirkning og tilbakemeldinger.

Tilfredsheten varierer mellom ulike grupper av studenter, men forskjellene er gjennomgående små. Studenter på helt nettbaserte utdanninger er noe mer fornøyde (4,0) enn studenter på nettbaserte utdanninger med samlinger (3,9) og stedsbaserte utdanninger (3,8). Forskjellene er små også mellom deltids- og heltidsstudenter (henholdsvis 3,9 og 3,8), og det er tilnærmet ingen forskjell mellom private og offentlige fagskoler (begge 3,8). For de enkelte fagskolene varierer gjennomsnittet fra 3,4 til 4,6.

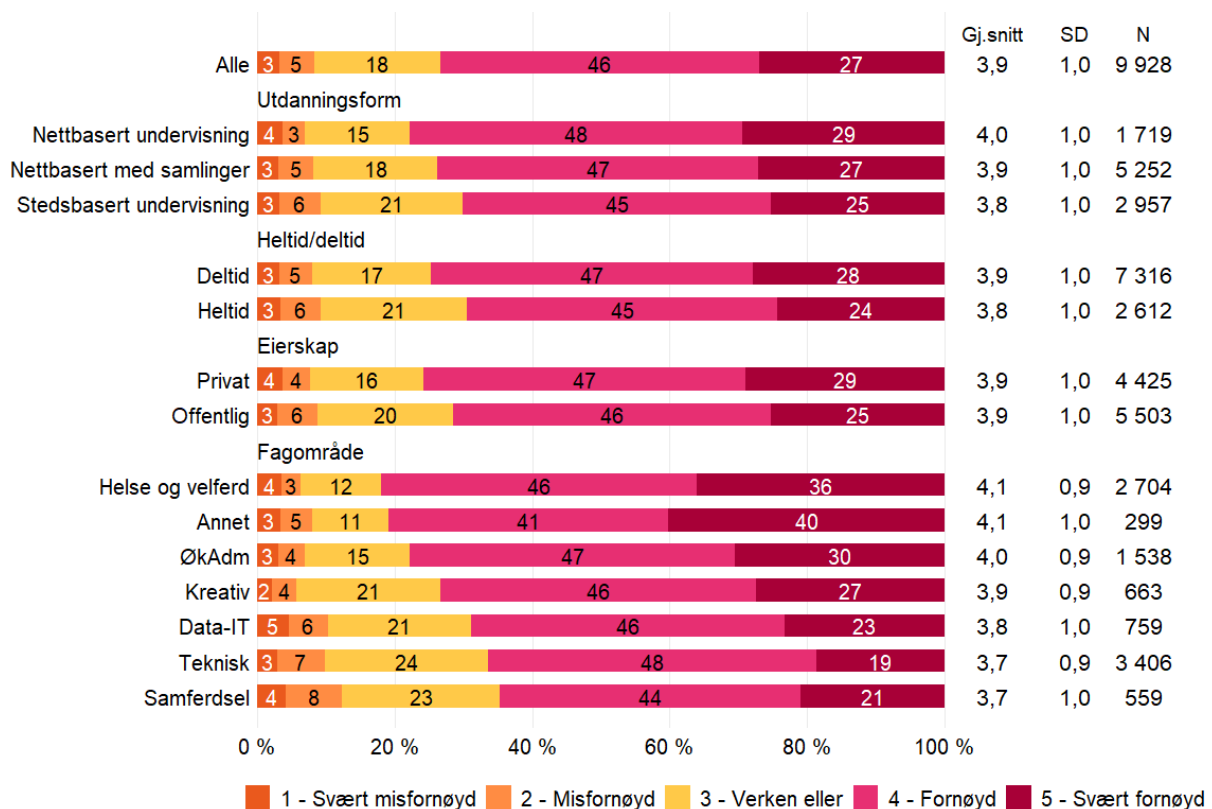
Tilfredshet med muligheten for tilbakemeldinger varierer mellom fagområdene

Studenter innen helse og velferd vurderer mulighetene for å gi tilbakemeldinger mest positivt (4,1), mens studenter innen tekniske fag og samferdsel er minst fornøyde (begge 3,7). Studenter innen økonomiske og administrative fag ligger noe over gjennomsnittet med 4,0. Også når det gjelder studentmedvirkning, følger resultatene i stor grad det samme mønsteret som vi har sett tidligere i rapporten, der helse- og velferdsutdanningene gjennomgående kommer godt ut, mens tekniske utdanninger skårer noe lavere.

Studentenes tilfredshet med muligheten for å gi tilbakemeldinger har mellom 2019 og 2024 variert mellom et gjennomsnitt på 3,6 og 3,8, og har over tid ligget noe lavere

enn studentenes overordnede tilfredshet (NOKUT, 2024). Årets gjennomsnitt på 3,9 ligger litt over gjennomsnittet for det tilsvarende spørsmålet i tidligere studiebarometre, men fordi spørsmålsformuleringen og svaralternativene er endret litt i 2026, kan vi ikke konkludere med at tilfredsheten faktisk har økt¹¹.

Figur 6-1. Hvor fornøyd er du med mulighetene for å gi tilbakemelding på utdanningen? Med tilbakemelding mener vi tilbakemelding direkte til fagskolen, ikke via denne undersøkelsen.

6.1.2 Studentene etterspør synlige og tilgjengelige kanaler for tilbakemeldinger

Studentene har også blitt spurt om hvordan fagskolene kan legge bedre til rette for å kunne gi tilbakemeldinger til fagskolen. Tabell 6-1 viser at de viktigste tiltakene er å informere bedre om kanalene for å gi tilbakemeldinger (46 prosent), legge til rette for anonyme tilbakemeldinger (42 prosent), i større grad lytte til innspillene studentene gir (33 prosent) og gjøre kanalene mer tilgjengelige (33 prosent). Betydelig færre studenter peker på styrking av studentrepresentasjonen som et viktig tiltak (18 prosent). Resultatene tyder dermed på at studentene først og fremst etterspør

¹¹ I 2024 var spørsmålet «Hvor tilfreds er du med studentenes mulighet for å gi tilbakemelding på innhold og opplegg i studier», og svaralternativene gikk fra «ikke tilfreds» (1) til «svært tilfreds» (5).

synlige, tilgjengelige og velfungerende tilbakemeldingssystemer, snarere enn flere formelle medvirkningsorganer. **Feil! Fant ikke referansekilden.**en viser at det er noen forskjeller mellom studentgruppene. Den største forskjellen finner vi i andelen som mener at fagskolene i større grad bør lytte til innspillene studentene gir. Dette er særlig studenter på stedsbaserte utdanninger (38 prosent) og heltidsstudenter (40 prosent) som er opptatt av dette.

Studentene har også hatt mulighet til å legge til egne forslag til hvordan fagskolen kan legge bedre til rette for tilbakemeldinger. Fritekstsvarene understøtter hovedbildet i tabellen. Særlig at fagskolene i større grad bør lytte til tilbakemeldingene de får, speiles av mange fritekstsvær. Mange studenter etterlyser også tydeligere informasjon om hvordan innspill faktisk blir fulgt opp, og flere peker også på behovet for respons på henvendelser. At studentene vurderer mulighetene for å gi tilbakemeldinger relativt positivt, betyr ikke nødvendigvis at de opplever å ha reell innflytelse på utdanningen. Reell medvirkning forutsetter også at studentene blir hørt og at innspill følges opp. Samtidig benytter mange fritekstfeltet til å uttrykke tilfredshet med dagens muligheter for å gi tilbakemeldinger og forsterker dermed inntrykket av at mulighetene for å gi tilbakemeldinger oppfattes som gode av mange.

Tabell 6-1. Hvordan kan fagskolen legge bedre til rette for tilbakemeldinger? Fordelt på utdanningsform og heltid/deltid.

	Utdanningsform			Deltid/heltid		Totalt
	Nettbasert	Nettbasert m/samlinger	Stedsbasert	Deltid	Heltid	
Informere om kanaler for å gi tilbakemeldinger	47 %	46 %	44 %	48 %	41 %	46 %
Mulighet for anonymitet	42 %	40 %	44 %	41 %	44 %	41 %
Gjøre kanalene mer tilgjengelige	33 %	33 %	33 %	34 %	32 %	33 %
I større grad lytte til innspillene	24 %	32 %	38 %	30 %	40 %	33 %
Styrke student-representasjon (tillitsvalgte)	17 %	16 %	23 %	16 %	24 %	18 %
Annet, spesifiser	6 %	6 %	5 %	6 %	7 %	6 %

Merknad: Flere kryss var mulig. Sortert etter andelen som valgte svaralternativet. Fagskolene kunne velge å ikke inkludere spørsmålet. Fire fagskoler valgte bort spørsmålet.

6.2. Informasjon og bruk av digitale kommunikasjonsverktøy

Tilgang til god informasjon om utdanningen er en viktig forutsetning for studentmedvirkning og et velfungerende læringsmiljø. Samtidig skal digitale kommunikasjonsverktøy gjøre det enklere å følge opp studiene og holde kontakt med fagskolen. Informasjon og kommunikasjon er derfor en sentral del av kultur og rammer for kvalitet. For å belyse dette har vi spurt studentene hvor fornøyde de er med informasjonen de har fått totalt sett og fagskolens bruk av digitale kommunikasjonsverktøy. Dette gir et bilde av hvordan studentene vurderer sentrale informasjons- og kommunikasjonskanaler i utdanningen.

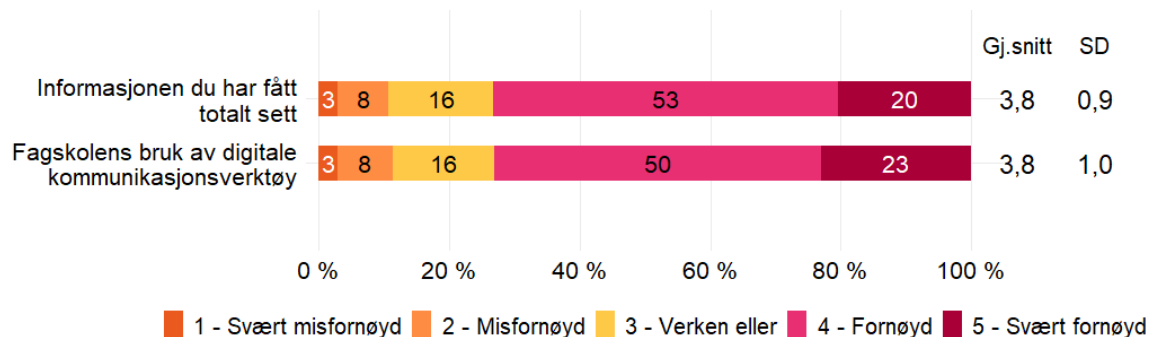
Studentenes tilgang til informasjon omfatter blant annet informasjon om studietilbudet, praktiske forhold, vurderinger og kommunikasjon mellom studenter og fagskolen gjennom studieløpet. I forrige delkapittel så vi også at mange studenter etterspør tydeligere informasjon om hvordan de kan gi tilbakemeldinger til fagskolen om utdanningen og hvordan innspill blir fulgt opp.

6.2.1 Studentene er fornøyde med informasjon og digitale kommunikasjonsverktøy

Studentene er gjennomgående fornøyde både med informasjonen de har fått og med fagskolens bruk av digitale kommunikasjonsverktøy (figur 6-2). Til sammen er 73 prosent fornøyde eller svært fornøyde med informasjonen de har fått, og en like stor andel er fornøyde med fagskolens bruk av digitale kommunikasjonsverktøy. For begge spørsmålene er gjennomsnittet 3,8 av 5. Resultatene tyder på at de fleste studentene opplever at fagskolene gir tilstrekkelig informasjon og benytter digitale verktøy på en hensiktsmessig måte. Samtidig ligger vurderingene noe lavere enn både den overordnede tilfredsheten i kapittel 4 og vurderingen av læringsaktivitetene i kapittel 5. Resultatene kan dermed tyde på at studentene er mer fornøyde med det faglige innholdet i utdanningen enn med enkelte av støttefunksjonene rundt læringen.

Funnene kan også ses i sammenheng med resultatene fra forrige delkapittel om tilbakemeldinger. Der etterspurte mange studenter tydeligere informasjon om hvordan de kan gi tilbakemeldinger og hvordan innspill blir fulgt opp. Selv om de fleste studentene er fornøyde med informasjonen de mottar, tyder resultatene på at det fortsatt finnes et forbedringspotensial når det gjelder synlighet, tilgjengelighet og kommunikasjon rundt kvalitetsarbeidet.

Figur 6-2. Tilfredshet med informasjon og bruk av digitale kommunikasjonsverktøy: «Hvor fornøyd er du med...»

Merknad: Følgende spørsmål er stilt: «Hvor fornøyd er du med 1) Informasjon du har fått totalt sett 2) fagskolens bruk av digitale kommunikasjonsverktøy (for informasjon, samarbeid og vurdering)? F.eks. Teams, Itslearning, Moodle».

Forskjellene er store mellom fagområdene

Tabell 6-2 viser at studentenes vurderinger av informasjon og digitale kommunikasjonsverktøy varierer mellom ulike studentgrupper, men at forskjellene gjennomgående er relativt små, med unntak av for fagområder.

Studenter innen helse og velferd vurderer både informasjonen de har fått og bruken av digitale kommunikasjonsverktøy mest positivt (henholdsvis 4,0 og 4,1). Også studenter innen økonomiske og administrative fag vurderer disse forholdene positivt, med gjennomsnitt på henholdsvis 3,9 og 4,0. De laveste vurderingene finner vi blant studenter innen samferdsel og tekniske fag, som begge har et gjennomsnitt på 3,6 for både informasjon og digitale kommunikasjonsverktøy. Forskjellene mellom fagområdene er igjen likt mønsteret for overordnet tilfredshet, ettersom studenter innen helse og velferd vurderer flere sider ved kultur og rammer positivt, mens tekniske fag ligger lavere. Regresjonsanalysen for overordnet tilfredshet i kapittel 4 viste samtidig at fagområde ikke har en selvstendig signifikant sammenheng med overordnet tilfredshet når det tas hensyn til de øvrige variablene i modellen, inkludert hvordan studentene vurderer ulike sider ved utdanningen.

Studenter på helt nettbaserte utdanninger vurderer både informasjonen de har fått (3,9) og fagskolens bruk av digitale kommunikasjonsverktøy (4,0) noe mer positivt enn studenter på stedsbaserte utdanninger (3,7 på begge spørsmålene). Mellom deltids- og heltidsstudenter er forskjellene enda mindre. Studenter ved private fagskoler er noe mer fornøyd med både informasjonen de har fått og bruken av digitale kommunikasjonsverktøy (3,9 på begge spørsmålene) enn studenter ved

offentlige fagskoler (3,7 på begge spørsmålene). Forskjellene er imidlertid moderate. Tilfredsheten varierer mye mellom fagskoler, fra 3,1 til 4,5 i gjennomsnitt for informasjonen og fra 3,1 til 4,3 for bruken av digitale kommunikasjonsverktøy¹².

Tabell 6-2. Tilfredshet med informasjon og bruk av digitale kommunikasjonsverktøy, fordelt på utdanningsform, eierskap, deltid/heltid og fagområde. Gjennomsnitt.

		Informasjonen totalt sett	Digitale kommunikasjons- verktøy	N
Utdannings- form	Nettbasert undervisning	3,9	4,0	1725
	Nettbasert med samlinger	3,8	3,8	5292
	Stedsbasert undervisning	3,7	3,7	3023
Eierskap	Offentlige fagskoler	3,7	3,7	5 591
	Private fagskoler	3,9	3,9	4 449
Deltid/heltid	Deltid	3,8	3,8	7 376
	Heltid	3,7	3,8	2 664
Fagområde	Helse og velferd	4,0	4,1	2 694
	Økonomi og adm.	3,9	4,0	1 550
	Kreative fag	3,9	3,8	679
	Annet	3,9	3,7	304
	Data-IT	3,7	3,8	775
	Samferdsel	3,6	3,6	573
	Tekniske fag	3,6	3,6	3 465
Totalt		3,8	3,8	10 040

Merknad: Skala fra 1 (svært misfornøyd) til 5 (svært fornøyd). N viser antall respondenter som har gyldig svar på minst ett av de to spørsmålene. Respondenter med «vet ikke» eller manglende svar inngår ikke i N.

6.2.2 Én av fire studenter ønsker bedre informasjon om vurdering og læringsutbytte

Vi har også spurt studentene om det er noe som fagskolen burde gitt bedre informasjon om. Tabell 6-3 viser at de fleste studentene opplever å få tilstrekkelig informasjon om sentrale sider ved utdanningen. En tredjedel av studentene (33 prosent) oppgir at de ikke savner informasjon om noen av de temaene de ble spurt om. Ingen av de enkelte temaene er valgt av mer enn 25 prosent av studentene, noe som betyr at minst tre av fire studenter opplever å ha fått tilstrekkelig informasjon på hvert enkelt område.

Samtidig peker resultatene på noen områder hvor det er behov for bedre informasjon. Om lag én av fire studenter mener at fagskolen burde gitt bedre informasjon om

¹² Dette er ikke vist i tabell eller figur. Kun fagskoler med minst 10 respondenter er inkludert her, og laveste N er 12.

eksamen eller annen sluttvurdering (25 prosent), endringer i undervisningsplanen underveis (25 prosent) og utdanningens læringsutbytte eller forventede sluttkompetanse (24 prosent). Én av fem studenter (21 prosent) etterspør bedre informasjon om forventninger til obligatoriske aktiviteter og deltakelse.

Mønsteret er interessant i lys av funnene i kapittelet om læring og vurdering (kapittel 5). Der så vi at studentene gjennomgående vurderer læringsaktivitetene positivt, men er noe mindre tilfredse med tilbakemeldinger og vurderinger. Også her ser vi at informasjonsbehovet først og fremst knytter seg til vurdering, forventninger og læringsutbytte, snarere enn til de praktiske rammene rundt studiet. Resultatene kan dermed tyde på at studentene i større grad etterspør tydeligere informasjon om hva som forventes av dem og hvordan kompetansen deres skal vurderes. På tvers av kapittel 5 og 6 fremstår dermed koblingen mellom læring, forventninger og vurdering som et mulig forbedringsområde. Studentene vurderer selve læringsaktivitetene positivt, men er ikke like positive til tilbakemeldinger og enkelte sider ved vurderingen, samtidig som relativt mange etterspør tydeligere informasjon om hva som forventes av dem.

Tabell 6-3. Er det noe fagskolen burde gitt bedre informasjon om? Fordelt på utdanningsform.

	Nett-basert	Samlings-basert	Steds-basert	Totalt
Jeg savner ikke noe informasjon	42 %	32 %	30 %	33 %
Eksamen eller annen sluttvurdering	21 %	26 %	25 %	25 %
Endringer i undervisningsplan underveis	13 %	25 %	31 %	25 %
Beskrivelsen av utdanningens læringsutbytte/forventet sluttkompetanse	19 %	25 %	24 %	24 %
Forventninger til deg om obligatoriske aktiviteter og deltakelse	16 %	23 %	22 %	21 %
Undervisningsrom og undervisningsplan	12 %	18 %	19 %	17 %
Digital tilgang, utstyr, osv.	12 %	16 %	17 %	15 %
Mulighet for individuell tilrettelegging for særskilte behov	15 %	14 %	17 %	15 %
Annet, spesifiser	7 %	7 %	6 %	6 %

Merknad: Flere kryss mulig. Sortert etter andelen som har krysset av for alternativet totalt. Rundt 7 prosent av totalen svarte ikke på dette spørsmålet. De er ikke regnet med i andelen i tabellen. Studentene har også hatt mulighet til å gi utfyllende kommentarer gjennom fritekst. Disse svarene er oversendt til de enkelte fagskolene og kan brukes i det lokale kvalitetsarbeidet.

Studenter på nettbaserte utdanninger savner i minst grad informasjon

Det er også tydelige forskjeller mellom utdanningsformene. Studenter på helt nettbaserte utdanninger etterspør gjennomgående mindre informasjon enn studenter på samlingsbaserte og stedsbaserte utdanninger. Hele 42 prosent av nettstudentene oppgir at de ikke savner informasjon om noen av temaene i undersøkelsen, mot henholdsvis 32 og 30 prosent blant studenter på samlingsbaserte og stedsbaserte utdanninger. Nettstudentene etterspør også mindre informasjon på de fleste av de øvrige områdene. Dette samsvarer med funnene tidligere i kapitlet, der studenter på nettbaserte utdanninger gjennomgående vurderte både informasjonen de får og de digitale kommunikasjonsverktøyene noe mer positivt enn andre studenter.

Studenter på tekniske fag og samferdselsfag savner i størst grad informasjon

Forskjellene mellom fagområdene følger også et mønster vi har sett flere steder i rapporten. Nesten halvparten av studentene innen helse- og velferdsutdanninger (47 prosent) oppgir at de ikke savner informasjon om noen av temaene i undersøkelsen. Til sammenligning gjelder dette 21 prosent av studentene innen tekniske fag og 24 prosent av studentene innen samferdsel. Også når det gjelder informasjon, kommer dermed helse- og velferdsutdanningene bedre ut enn tekniske utdanninger og samferdsel. En nærmere oversikt over hvilke typer informasjon studentene innen de ulike fagområdene etterspør, finnes i vedlegg.

Spørsmålet om informasjon om individuell tilrettelegging er først og fremst relevant for studenter med behov for slik tilrettelegging, og vi kommer derfor tilbake til dette temaet i kapittel 6.4.

6.3. Fagskolenes arbeid med læringsmiljø

Læringsmiljø er en sentral del av studentenes studiehverdag og omfatter både faglige, sosiale og organisatoriske forhold som påvirker læring og trivsel.

Et godt læringsmiljø trekkes av flere fram som en viktig del av kvaliteten i høyere yrkesfaglig utdanning. Proba samfunnsanalyse (Busch og Hegstad, 2025) peker på at læringsmiljøet har betydning for studentenes trivsel, tilhørighet og læring, mens Fafo (Andresen og Breines, 2024) framhever betydningen av møteplasser og sosial tilknytning, særlig i nettbaserte utdanninger.

Vi har derfor spurt studentene hvor fornøyde de er med fagskolens arbeid med læringsmiljøet blant studentene. Vi undersøker studentenes vurdering av *fagskolens*

arbeid med å ivareta og utvikle læringsmiljøet, ikke læringsmiljøet i seg selv. Målet er å fange opp forhold ved læringsmiljøet som fagskolen selv kan påvirke (Daus et al., 2026).

6.3.1 De fleste er fornøyde med fagskolenes arbeid med læringsmiljøet

De fleste studentene vurderer fagskolenes arbeid med læringsmiljøet positivt. Totalt oppgir 66 prosent at de er fornøyde eller svært fornøyde med fagskolens arbeid med læringsmiljøet blant studentene, mens 8 prosent er misfornøyde eller svært misfornøyde. Omtrent hver fjerde student (26 prosent) er verken fornøyd eller misfornøyd.

Den gjennomsnittlige tilfredsheten er 3,8 av 5, noe som er litt lavere enn den overordnede tilfredsheten på 4,0 (kapittel 4). Resultatet er samtidig på nivå med studentenes vurderinger av informasjon og digitale kommunikasjonsverktøy i kapittel 6.2.

Det er også verdt å merke seg at relativt mange studenter enten har svart «vet ikke» (5 prosent) eller ikke har besvart spørsmålet (12 prosent). Dette kan henge sammen med at spørsmålet gjelder fagskolens arbeid med læringsmiljøet, og ikke læringsmiljøet i seg selv. For noen studenter kan det derfor være vanskelig å vurdere hvor synlig eller omfattende dette arbeidet er.

Helt nettbaserte studenter vurderer arbeidet med læringsmiljø minst positivt

Figur 6-3 viser at studentenes vurderinger av fagskolens arbeid med læringsmiljøet varierer mellom utdanningsformene. Studenter på stedsbaserte utdanninger og nettbaserte utdanninger med samlinger vurderer fagskolenes arbeid med læringsmiljøet mest positivt (begge med gjennomsnitt på 3,8), mens studenter på helt nettbaserte utdanninger er noe mindre positive (3,6).

At studenter på nettbaserte utdanninger *med samlinger* vurderer læringsmiljøarbeidet mer positivt enn studenter på helt nettbaserte utdanninger, kan tyde på at møteplasser og kontakt mellom studenter har betydning for hvordan fagskolenes arbeid med læringsmiljøet oppleves. Den lavere andelen fornøyde blant de helt nettbaserte studentene ser ut til å handle om nøytralitet snarere enn om misnøye. Blant nettstudentene er det flere som svarer at de verken er fornøyde eller misfornøyde, mens andelen misfornøyde er relativt lav i alle gruppene. Dette kan tyde

på at det er vanskeligere å observere eller vurdere fagskolens arbeid med læringsmiljøet når utdanningene gjennomføres uten fysiske møteplasser.

Supplerende analyser viser at nettstudentenes vurderinger av fagskolens arbeid med læringsmiljøet henger nært sammen med vurderingen av læringsaktivitetene, informasjonen de har fått og den digitale kommunikasjonen. Dette tyder på at opplevelsen av læringsmiljøet blant nettstudenter i stor grad er knyttet til kvaliteten på de lærings- og kommunikasjonsarenaene fagskolen tilbyr, snarere enn til utdanningsformen alene.

Funnet kan ses i lys av Fafo-rapporten *Fagskoler i en brytningstid* (Andresen & Breines, 2024), som framhever kombinasjonen av nettundervisning og regelmessige fysiske samlinger som en viktig faktor for å utvikle et godt læringsmiljø. Resultatene i Studiebarometeret peker i samme retning ved at studenter på nettbaserte utdanninger med samlinger vurderer fagskolens arbeid med læringsmiljøet mer positivt enn studenter på helt nettbaserte utdanninger.

De samme forskjellene mellom fagområdene går igjen i vurderingen av læringsmiljøet

Figur 6-3 viser at forskjellene mellom fagområdene følger et mønster vi har sett flere steder i rapporten. Studenter innen helse- og velferdsutdanninger vurderer fagskolens arbeid med læringsmiljøet mest positivt (4,0), sammen med studenter innen økonomiske og administrative fag (3,9). De laveste vurderingene finner vi blant studenter innen data-IT (3,4), samferdsel (3,6) og tekniske fag (3,7).

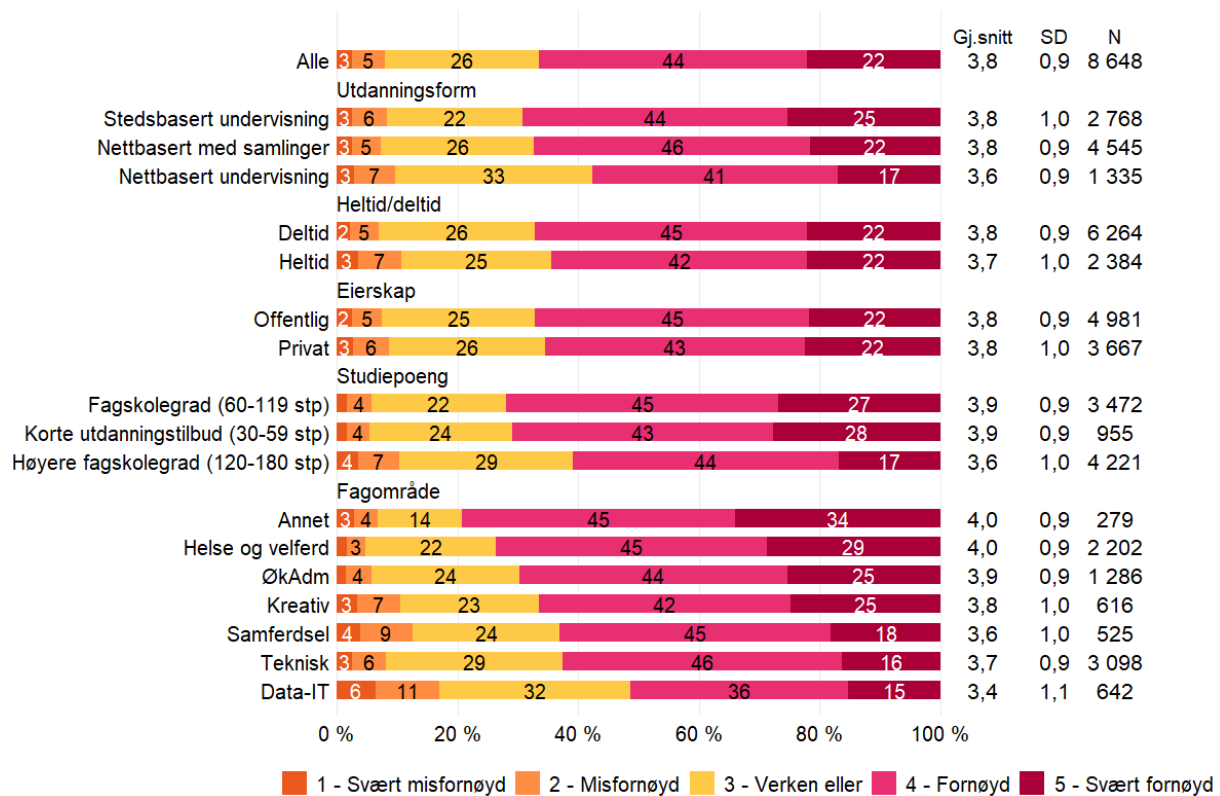
Mønsteret samsvarer med funnene fra Proba samfunnsanalyse (Busch og Hegstad, 2025), som på oppdrag fra HK-dir kartla læringsmiljøet i fagskolene. Der fant forskerne at studenter innen tekniske fag gjennomgående er mindre tilfredse med læringsmiljøet enn studenter innen helse- og velferdsfag og økonomisk-administrative fag, også når det kontrolleres for andre forhold.

Forskjellene følger også utdanningenes omfang. Studenter på korte utdanningstilbud (30–59 studiepoeng) og fagskolegrader (60–119 studiepoeng) vurderer fagskolens arbeid med læringsmiljøet mer positivt (begge 3,9) enn studenter på høyere fagskolegrader (120–180 studiepoeng), som har et gjennomsnitt på 3,6. At studenter på kortere utdanninger er mer tilfredse med læringsmiljøet enn studenter på lengre utdanninger, ble funnet av Proba samfunnsanalyse (Busch og Hegstad, 2025).

Forskjellene mellom deltids- og heltidsstudenter og mellom private og offentlige fagskoler er derimot små. Gjennomsnittsskårene varierer mellom 3,7 og 3,8, noe som

tyder på at disse forholdene har mindre betydning for studentenes vurdering av læringsmiljøarbeidet enn utdanningsform, fagområde og utdanningens omfang.

Figur 6-3. Hvor fornøyd er du med fagskolens arbeid med læringsmiljøet blant studentene? Fordelt på utdanningsform, heltid/deltid, eierskap, utdanningens omfang og fagområde.

Merknad: 542 respondenter har svart «vet ikke» på spørsmålet om fagskolens arbeid med læringsmiljøet og 1 268 respondenter har ikke svart på spørsmålet.

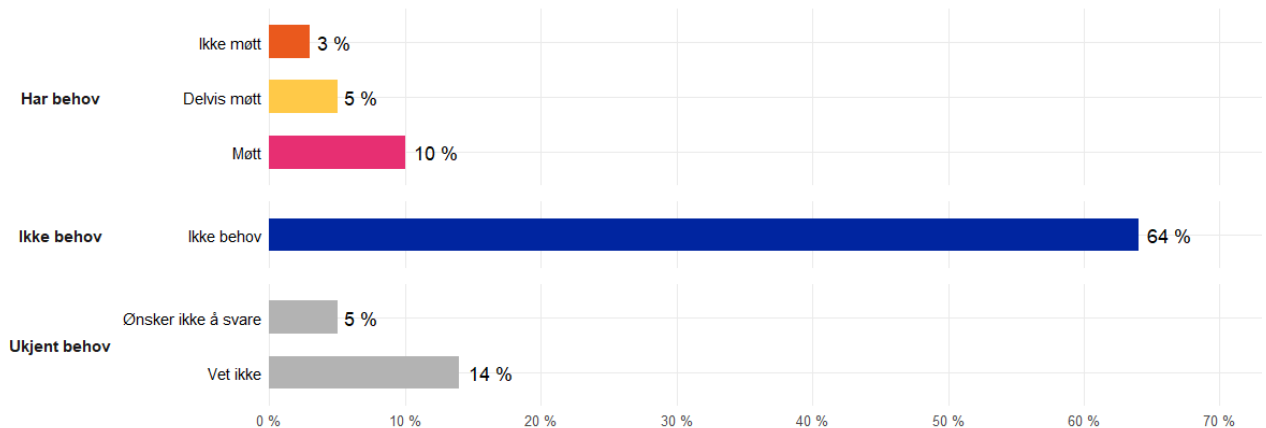
6.4. Individuell tilrettelegging

For å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter, har studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, jf. fagskoleloven § 15¹³. Figur viser at 18 prosent av fagskolestudentene i Studiebarometeret oppgir at de

¹³ Retten gjelder tilretteleggingen som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for fagskolen, og tilretteleggingen skal ikke redusere de faglige kravene som stilles i utdanningen.

har behov for individuell tilrettelegging¹⁴. I dette delkapitlet ser vi nærmere på i hvilken grad disse studentene opplever at behovene blir møtt, og hvordan de vurderer informasjonen om mulighetene for tilrettelegging.

Figur 6-4. Dersom du har særskilte behov for individuell tilrettelegging, blir disse imøtekommet av fagskolen?

Merknad: Følgende spørsmål er stilt: «Dersom du har særskilte behov for individuell tilrettelegging, blir disse imøtekommet av fagskolen?» Relevant bestemmelse i fagskoleloven § 15 ble gjengitt i spørreskjemaet: «Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter.»

6.4.1 Behov for individuell tilrettelegging blir ikke alltid møtt

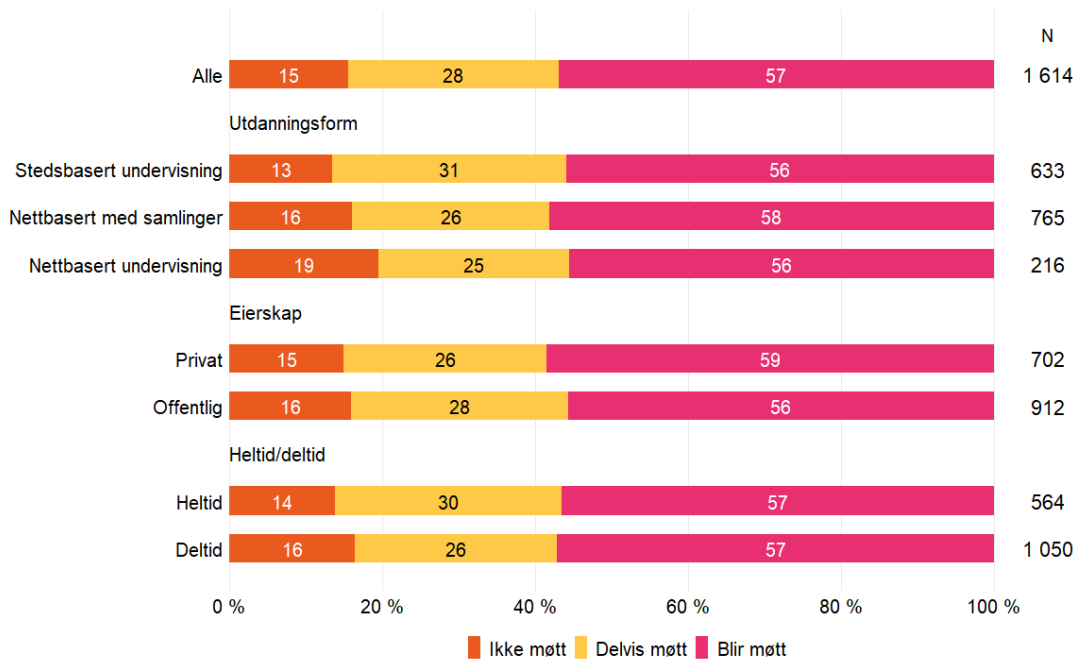
Blant studentene som oppgir å ha behov for individuell tilrettelegging, svarer 15 prosent at behovene ikke blir møtt, 28 prosent at behovene delvis blir møtt og 57 prosent at behovene blir møtt. Selv om flertallet opplever at behovene blir ivaretatt, innebærer resultatene at 43 prosent av studentene som har oppgitt behov for individuell tilrettelegging ikke opplever at tilretteleggingen fungerer fullt ut. Resultatene tilsier dermed at individuell tilrettelegging er et av områdene hvor de berørte studentene i størst grad rapporterer utfordringer knyttet til oppfølging og støtte gjennom studieløpet. Sammen med funnene om medvirkning, informasjon og læringsmiljø understreker dette betydningen av støttefunksjonene rundt læringen.

Som vi ser av f6, er forskjellene mellom utdanningsformene relativt små. Studenter på helt nettbaserte utdanninger rapporterer i noe større grad at behovene ikke blir møtt enn studenter på stedsbaserte utdanninger, men hovedbildet er at utfordringer med

¹⁴ I tillegg til de 18 prosentene som oppgir å ha behov for individuell tilrettelegging, er det fem prosent som ikke ønsker å svare på spørsmålet og 14 prosent som har svart «vet ikke».

tilrettelegging finnes på tvers av utdanningsformene. Forskjellene mellom deltids- og heltidsstudenter og private og offentlige fagskoler er små.

Figur 6-5. Tilrettelegging for studenter som har oppgitt behov for individuell tilrettelegging, fordelt på utdanningsform, eierskap og heltid/deltid.

Merknad: Kun studenter som har oppgitt å ha behov er inkludert. Figuren er sortert etter andel som helt eller delvis har fått behov for tilrettelegging imøtekommet.

6.4.2 Mange studenter med behov savner informasjon om individuell tilrettelegging

Som vi så tidligere i kapittelet, har vi spurt studentene om fagskolen burde gitt bedre informasjon om ulike tema, inkludert mulighet for individuell tilrettelegging for særskilte behov. Når vi kun ser på respondentene som oppgir å ha særskilte behov, er det omtrent 35 prosent som har krysset for at fagskolen burde gitt bedre informasjon om individuell tilrettelegging. Blant dem med behov som ikke blir møtt eller bare delvis blir møtt, øker andelen til 54 prosent.

Tabell 6-4. Studenter med behov for individuell tilrettelegging, fordelt på om de mener at fagskolen burde gitt bedre informasjon om mulighet for individuell tilrettelegging eller ikke.

	Andel	Antall
Krysset av for bedre informasjon	35 %	546
Krysset ikke av for bedre informasjon	65 %	1 035
Totalt	100 %	1 581

Merknad: Tabellen omfatter kun studenter som har oppgitt behov for individuell tilrettelegging og svarte på spørsmålet om bedre informasjon.

Resultatene tyder på utfordringene med individuell tilrettelegging ikke bare handler om selve tiltakene, og at informasjon om rettigheter, muligheter for tilrettelegging og hvordan studentene går fram for å få hjelp, er et viktig forbedringsområde. Dette understreker betydningen av at støtteordninger ikke bare finnes, men også er kjent, tilgjengelige og fungerer i praksis.

Funn fra Proba samfunnsanalyse (Busch & Hegstad, 2025) viser også at en del studenter med tilretteleggingsbehov oppgir at de ikke får tiltak. I studentenes egne tilbakemeldinger trekkes manglende kjennskap til retten til tilrettelegging og hvordan man går fram, fram som noe av forklaringen. Enkelte er ikke selv klar over at de kan be om tilrettelegging, og får dermed heller ikke informasjon om hvilke tiltak som kan være aktuelle. Proba-undersøkelsen bygger på et annet utvalg og en noe smalere målgruppe enn Studiebarometeret, men også der pekes informasjon ut som et av områdene der fagskolene kan styrke arbeidet med tilrettelegging.

6.5 Gode rammer for kvalitet, men svakere oppfølging og tilrettelegging

Den analytiske modellen/regresjonsanalysen presentert i kapittel 4 viste at studentenes vurdering av kultur og rammer for kvalitet har en sammenheng med den overordnede tilfredsheten. Resultatene i dette kapitlet utdyper dette ved å vise at studentene gjennomgående vurderer de overordnede rammene positivt, samtidig som det finnes svakere områder når det gjelder hvordan studentene opplever at de blir informert, fulgt opp og ivaretatt gjennom studieløpet.

Studentene er i hovedsak fornøyde med mulighetene til å gi til å gi tilbakemeldinger, informasjonen de får, bruken av digitale kommunikasjonsverktøy og fagskolenes arbeid med læringsmiljøet. Samtidig viser resultatene at ikke alle studentene opplever oppfølgingen som god selv om strukturene er til stede. Mange etterspør tydelig informasjon om hvordan tilbakemeldinger blir fulgt opp, og resultatene peker særlig på behov for bedre informasjon om vurdering, læringsutbytte og forventninger i utdanningen. Resultatene indikerer at det er forskjeller mellom det å ha tilgjengelige systemer og det å oppleve at systemene fungerer godt i praksis.

Informasjon om og gjennomføring av individuell tilrettelegging peker seg ut som et tydelig forbedringsområde. Selv om flertallet av studenter som oppgir behov for særskilt tilrettelegging forteller at behovet blir møtt, svarer 43 prosent at behovet eller behovene ikke blir fullt ut møtt. Mange av studentene med tilretteleggingsbehov etterspør også bedre informasjon om mulighetene for tilrettelegging. For de enkelte fagskolene kan det være nyttig å gå gjennom egne resultater, og vurdere tiltak for å

tilrettelegge bedre dersom de ser at de har studenter som har særskilte behov som ikke blir møtt.

Selv om studentene i hovedsak er fornøyde med rammene, er vurderingene noe mindre positive enn for flere av de faglige sidene ved utdanningen, som vi undersøkte i kapittel 5. Det tegner det seg et bilde av studenter som gjennomgående er mer positive til selve læringen og det faglige innholdet enn til enkelte av strukturene som skal støtte læringen. Forbedringspotensialet synes altså særlig å være knyttet til støttefunksjonene rundt læringen, som informasjon og kommunikasjon, medvirkning og tilbakemeldinger, oppfølging og tilrettelegging.

Ulike studenter vurderer rammene for utdanningene ulikt

Fagområdene skiller seg fra hverandre også når det gjelder kultur og rammer for kvalitet. Studentene innen helse og velferd gir gjennomgående mer positive vurderinger, mens resultatene er svakere for tekniske fag, samferdsel og på enkelte områder data-IT. Som omtalt i kapittel 4 kan ikke nødvendigvis forskjellene forstås som utslag av fagområdene i seg selv.

Helt nettbaserte studenter er mer positive til informasjon og digitale kommunikasjonsverktøy, men mindre positive til skolenes arbeid med læringsmiljø. På dette området er studentene på stedsbaserte utdanninger mest positive. Resultatene viser dermed at vurderingene varierer mellom utdanningsformene på ulike områder. Samtidig viste regresjonsanalysen i kapittel 4 at utdanningsform ikke hadde en selvstendig sammenheng med studentenes overordnede tilfredshet når det ble tatt hensyn til de øvrige forholdene i modellen, inkludert studentenes vurderinger på de ulike kvalitetsområdene.

7. Yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans

Hovedfunn

- Fagskolestudentene vurderer i relativt stor grad at utdanningene bidrar til yrkestilknytning: **evnen til å utøve yrket** (gjennomsnitt 3,8 av 5), **tilhørighet til fagfeltet** (3,8) og **personlig utvikling** (3,9).
- Opplæring i bruk av **oppdatert teknologi** er den delen av utdanningen som studentene er minst fornøyde med (3,6), og det er liten variasjon mellom fagområdene.
- Mange undervisere tar i bruk **studentenes erfaringer** og **eksterne representanter**, men dette kan i enda større grad tas i bruk. Studentene oppfatter bruk av slike erfaringer som nyttige.
- **Praksisopplæring** er den delen av utdanningen som studentene er mest fornøyde med (4,1). Nesten én av fem studenter har obligatorisk praksisopplæring, og mange av disse studerer helsefag.

Arbeidslivsrelevans er et grunnleggende kjennetegn ved høyere yrkesfaglig utdanning og en sentral målsetting for sektoren (Meld. St. 11 (2024–2025)). Som beskrevet innledningsvis stiller fagskoleloven krav som skal bidra til å sikre utdanningenes relevans for arbeidslivet. NIFU, som på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har undersøkt kvalitetsbegreper i høyere yrkesfaglig utdanning, peker på arbeidslivsrelevans som den mest fremtredende kvalitetsdimensjonen ved høyere yrkesfaglig utdanning (Slette et al., 2025). Studier viser også at fagskolene har omfattende samarbeid med arbeidslivet, der undervisere som samtidig arbeider i fagfeltet fremstår som en særlig viktig samarbeidsform (Høst et al., 2024, 2025). Om lag 40 prosent av underviserne er registrert med arbeid i annen virksomhet enn fagskole (Meld. St. 11 (2024–2025)).

Analysene presentert i kapittel 4 viser at studenters vurderinger av yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans har en positiv sammenheng med overordnet tilfredshet. I dette kapitlet undersøker vi ulike dimensjoner ved utdanningens yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans. Vi ser på hvordan studentene vurderer utdanningenes bidrag til å utvikle studentenes evne til å utøve yrket, tilhørighet til fagfeltet¹⁵ og personlig

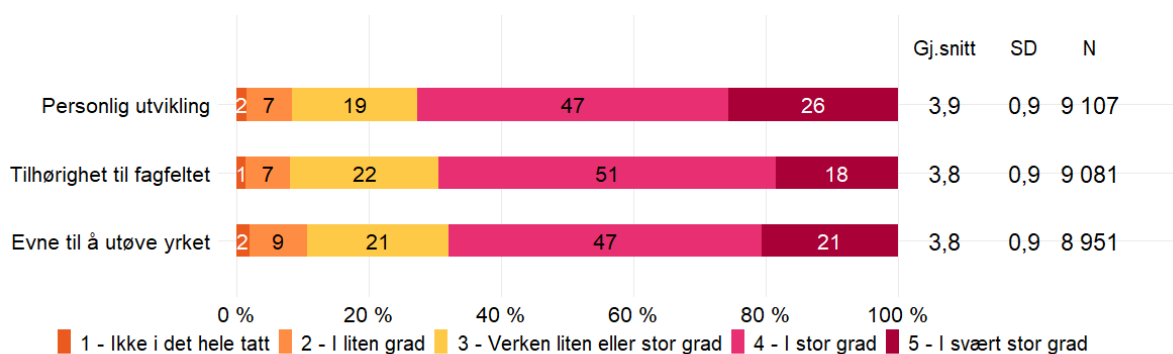
¹⁵ Spørsmålet om yrkestilhørighet var opprinnelig tiltenkt utdanningstyper der yrkestilhørighet og yrkesidentitet har ekstra høy viktighet, som for eksempel lokførerutdanningen, men spørsmålet er stilt til alle. Se dokumentasjonsnotatet for videreutviklingen av Studiebarometeret for mer informasjon om diskusjonene rundt dette spørsmålet (Daus mfl. 2026).

utvikling¹⁶, i hvilken grad de får opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen, hvordan studentenes erfaringer og eksterne representanter trekke inn i utdanningen, samt studentenes tilfredshet med praksisopplæring.

7.1. Utdanningens bidrag til yrkesutøvelse, tilhørighet og personlig utvikling

Figur 7-1 viser at et flertall av studentene mener at utdanningen til nå har bidratt til å utvikle deres evne til å utøve yrke, utvikle seg personlig og gi (styrket) tilhørighet til fagfeltet. Studentene vurderer i noe større grad at utdanningene bidrar til personlig utvikling (gjennomsnitt 3,9 av 5) enn evnen til å utøve yrket (3,8) og styrket tilhørighet til fagfeltet (3,8). Resultatene viser dermed at studentene opplever utbytter av fagskoleutdanningen som bredere enn utvikling av konkrete yrkesferdigheter.

Figur 7-1. I hvilken grad har utdanningen til nå bidratt til å utvikle din evne til å utøve yrke, gi (styrket) tilhørighet til fagfeltet og utvikle deg personlig?

Merknad: Fullstendige svaralternativer var «utvikle deg personlig (f.eks. kritisk tenkning, personlig modning, etisk forståelse, helhetlig forståelse for faget)?», «gi deg (styrket) tilhørighet til fagfeltet?» og «utvikle din evne til å utøve yrket?».

¹⁶ Spørsmålet om personlig utvikling handler om for eksempel kritisk tenkning, personlig modning, etisk forståelse og helhetlig forståelse for faget. Dette var spesifisert i parentes i spørsmålet. Spørsmålet handler om erfaringen som studentene tar med seg ut av utdanningen til fagfeltet, som NIFU regner som en av formene for yrkestilknytning (Daus mfl. 2026). Selv om personlig utvikling ikke måler arbeidslivstilknytning like direkte som de to øvrige spørsmålene, kan det være relevant for yrkesutøvelsen.

Tydelige forskjeller mellom fagområdene i vurderinger av yrkestilknytning

Feil! Fant ikke referansekilden. viser at studentenes vurderinger varierer betydelig mellom fagområdene. Forskjellene er enda større når vi ser på de enkelte utdanningstypene (se tabellvedlegg 7-2).

Mønsteret ligner det vi har sett for overordnet tilfredshet og andre kvalitetsområder tidligere i rapporten. Helse og velferd har de høyeste skårene på alle disse tre spørsmålene om utdanningenes bidrag til yrkestilknytning, mens tekniske fag og data-IT gjennomgående ligger lavere. Forskjellene er størst når det gjelder utdanningens bidrag til evnen til å utøve yrket, der gjennomsnittet varierer fra 3,4 i tekniske fag til 4,1 i helse og velferd. Samtidig bør forskjellene mellom fagområdene tolkes med varsomhet, ettersom vi her ikke har kontrollert for andre variabler.

Det er dessuten rimelig å forvente en viss variasjon mellom fagområder på disse spørsmålene. Særlig kan spørsmålet om tilhørighet til fagfeltet oppleves mer relevant i noen utdanninger enn andre. Studentenes mulighet til å vurdere yrkestilknytning vil også kunne variere avhengig av hvor tett utdanningen er koblet til et bestemt yrke, og hvor langt studentene har kommet i utdanningsløpet (Daus et al., 2026). I enkelte utdanninger, inkludert innen fagområdene som skårer lavere her, består første del av utdanningen grunnlagsemner som ikke nødvendigvis oppleves som direkte yrkesrelevante selv om de danner et viktig grunnlag for faglig utvikling og senere yrkesutøvelse.

Forskjellene mellom utdanningsformene er langt mindre. Studenter på stedsbaserte utdanninger vurderer bidraget til evnen til å utøve yrket noe høyere enn studenter på nettbaserte utdanninger med samlinger, mens vurderingene av personlig utvikling er like på tvers av utdanningsformene.

Tabell 7-1. Utdanningens bidrag til å utvikle evne til å utøve yrke, tilhørighet til fagfeltet og personlig utvikling. Fordelt på ulike kjennetegn. Gjennomsnitt.

	Evne til å utøve yrket	Tilhørighet til fagfeltet	Personlig utvikling	N
Fagområde				
Helse og velferd	4,1	4,1	4,2	2 436
Kreative fag	4,0	3,9	4,0	634
Annet	3,9	4,0	3,9	283
Økonomi og adm.	3,9	3,9	4,0	1 404
Samferdsel	3,8	3,7	3,7	536
Data-IT	3,6	3,4	3,5	708
Tekniske fag	3,4	3,6	3,7	3 223
Utdanningsform				
Stedsbasert undervisning	3,9	3,8	3,9	2 841
Nettbasert undervisning	3,8	3,7	3,9	1 532
Nettbasert med samlinger	3,7	3,8	3,9	4 851
Eierskap				
Private fagskoler	3,9	3,9	4,0	3 997
Offentlige fagskoler	3,6	3,7	3,8	5 227
Heltid / deltid				
Heltid	3,8	3,7	3,8	2 463
Deltid	3,7	3,8	3,9	6 761
Alder				
18–29 år	3,7	3,7	3,8	2 894
30–39 år	3,7	3,8	3,9	2 240
40–49 år	3,9	3,9	4,1	1 820
50+ år	4,0	4,0	4,1	948
Obligatorisk praksisopplæring				
Ja, på egen arbeidsplass	4,1	4,1	4,2	1 050
Ja, ikke på egen arbeidsplass	4,0	4,0	4,1	601
Nei, ikke praksis så langt	3,7	3,7	3,8	7 424
Antall studiepoeng				
Korte utdanningstilbud (30–59 stp.)	3,9	3,9	4,0	1 049
Fagskolegrad (60–119 stp.)	4,0	4,0	4,1	3 778
Høyere fagskolegrad (120–180 stp.)	3,5	3,6	3,7	4 397
Relevant erfaring				
Ja	3,7	3,8	3,9	6 559
Delvis	3,8	3,8	4,0	1 386
Nei	3,8	3,8	3,9	1 240
Totalt	3,8	3,8	3,9	9 224

Merknad: N viser antall respondenter som har gyldig svar på minst ett av de to spørsmålene i tabellen. Respondenter med «vet ikke» eller manglende svar inngår ikke i N.

7.1.2 Studentenes vurderinger av utdanningen henger sterkere sammen med opplevd yrkesrelevans enn tidligere erfaring

Vi vet at de fleste fagskolestudentene har relevant erfaring fra tidligere, enten i form av utdanning eller arbeidsfaring, men at en del studenter ikke har slik erfaring (se kapittel 3.2). Det hadde ikke vært unaturlig om studenter med og uten slik erfaring har ulike vurderinger av om utdanningen utvikler studentenes evne til å utøve yrket. Vi finner imidlertid at forskjellene er små. I gjennomsnitt skiller vurderingene seg med om lag 0,1 poeng (tabell 7-1).

Analysene våre tyder samtidig på at studentenes vurderinger av læringsaktivitetene, bruk av studentenes egne erfaringer og bruk av eksterne representanter fra fagfeltet har sterkere sammenheng med opplevd yrkesrelevans, målt som vurderingen av om utdanningen utvikler evnen til å utøve yrket, enn tidligere relevant erfaring (alle $p < 0,001$; se tabell 7-2).

Dette utdyper funnene fra de foregående kapitlene og peker i samme retning som analysen i kapittel 4. Studentenes vurderinger ser i større grad ut til å henge sammen med det de møter og opplever i utdanningen enn med hvilken bakgrunnen de kommer inn i utdanningen med. Også når vi ser spesifikt på opplevd yrkesrelevans, er det særlig kvaliteten på læringsaktivitetene og koblingen mellom undervisningen og erfaringer fra fagfeltet som henger sammen med om studentene opplever at utdanningen utvikler evnen til å utøve yrket.

Tabell 7-2. Faktorer som henger sammen med studentenes vurdering av om utdanningen utvikler evnen til å utøve yrket, sammenlignet med relevant erfaring fra før.

Sammenligning	β	β for relevant erfaring	Forskjell i β	p-verdi
Indeks læringsaktiviteter vs. relevant erfaring fra før	0,368	0,021	0,347	<0,001
Bruk av studentenes erfaringer vs. relevant erfaring fra før	0,188	0,021	0,167	<0,001
Bruk av eksterne representanter vs. relevant erfaring fra før	0,153	0,021	0,132	<0,001

Merknad: Standardiserte koeffisienter fra en lineær blandet effekt-modell. Modellen kontrollerer for utdanningsform, heltid/deltid, studiepoeng og fagområde. P-verdiene tester om sammenhengen med hver faktor er sterkere enn sammenhengen med relevant erfaring fra før. $N = 7\,937$.

7.2. Opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen

Den teknologiske utviklingen er rask i mange fagfelt, og manglende oppdatering kan svekke utdanningenes arbeidslivsrelevans (Daus et al., 2026). Vi har derfor spurt studentene i hvilken grad de får opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen¹⁷. Studenter som oppgir at de får slik opplæring, fikk også spørsmål om hvor fornøyde de er med denne opplæringen.

7.2.1 De fleste får opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen

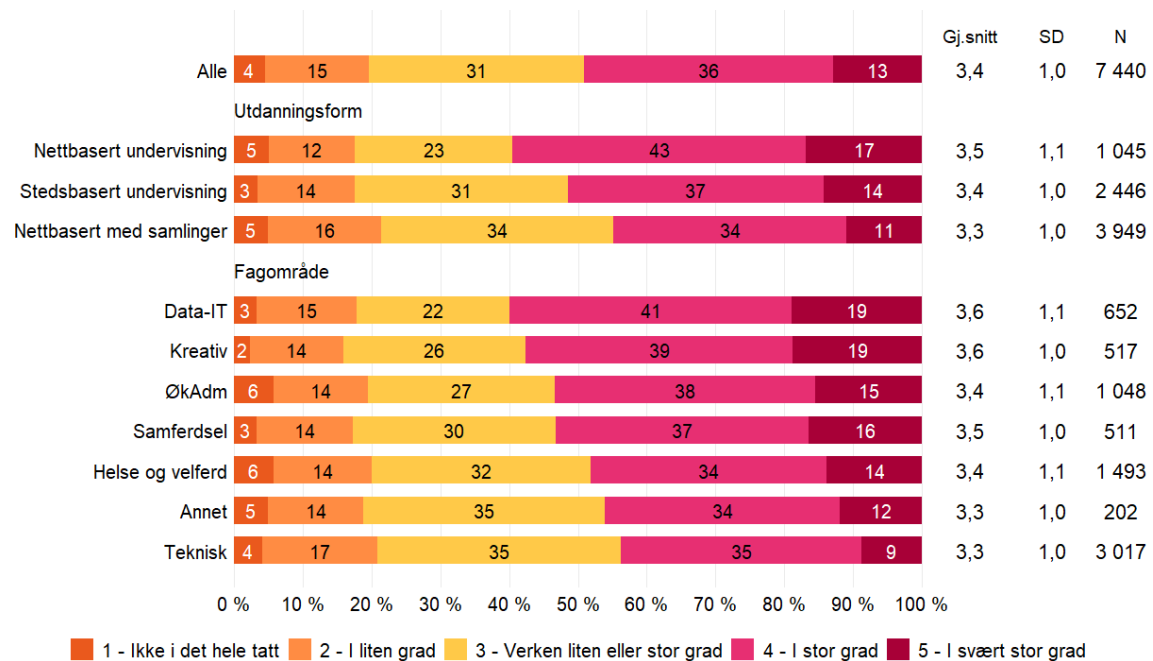
Figur 7-2 viser at de fleste fagskolestudentene får slik opplæring. Nær halvparten svarer at de i stor eller svært stor grad får opplæring i oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen, mens 4 prosent svarer at de ikke får slik opplæring i det hele tatt. Gjennomsnittsskåren er 3,4 på en skala fra 1 til 5.

Det er enkelte forskjeller mellom utdanningsformene. Studenter på helt nettbaserte utdanninger vurderer i noe større grad at de får opplæring i relevant teknologi (3,5) enn studenter på stedsbaserte utdanninger (3,4) og studenter på nettbaserte utdanninger med samlinger (3,3). Det er også forskjeller mellom fagområdene. Studenter innen data og IT rapporterer i størst grad at de får opplæring i oppdatert teknologi (3,6), mens studenter innen tekniske fag rapporterer dette i minst grad (3,3).

Resultatene kan også gjenspeile at betydningen av teknologi varierer mellom fagfelt, yrker og ulike deler av utdanningsløpet. I noen utdanninger og emner vil opplæring i bruk av oppdatert teknologi være et sentralt læringsmål, mens andre utdanninger i større grad kan ha fokus på utvikling av manuelle ferdigheter, praktiske teknikker eller andre former for kompetanse. Det er derfor ikke nødvendigvis slik at lavere skårer på spørsmålet om opplæring i oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen innebærer at utdanningen er mindre arbeidslivsrelevant.

¹⁷ Med begrepet «oppdatert» teknologi skiller vi dette fra «nye» og «fremvoksende» teknologier som kunstig intelligens, kvantemaskiner og blockchain. Poenget er at studentene må få opplæring med den teknologien som for studenten virker mest relevant og oppdatert for formålet. Begrepet «oppdatert teknologi» er bevisst holdt generelt for å kunne favne ulike fagfelt og teknologiske løsninger på tvers av utdanningene (Daus mfl. 2026).

Figur 7-2. I hvilken grad får du opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen? Fordelt på utdanningsform og fagområde.

Merknad: Fagskolene hadde mulighet til å velge bort spørsmålet ettersom betydningen av teknologi varierer betydelig mellom utdanningskategorier. Seks fagskoler valgte bort spørsmålet.

7.2.2 Opplæring i teknologi er området der studentene er minst fornøyde

Figur 7-3 viser at en majoritet av studentene som får opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen, er enten fornøyde (44 prosent) eller svært fornøyde (13 prosent) med opplæringen. Samtidig svarer over en tredjedel at de verken er fornøyde eller misfornøyde. Gjennomsnittlig tilfredshet er 3,6, som er lavere enn for de øvrige kvalitetsområdene i undersøkelsen og klart lavere enn den overordnede tilfredsheten med utdanningen (4,0).

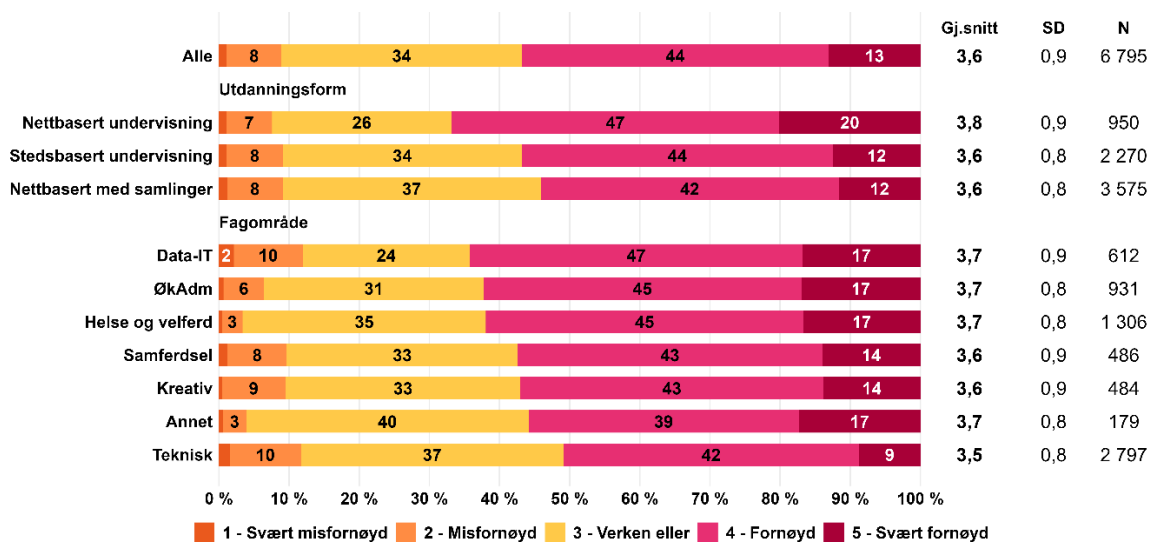
Studenter på helt nettbaserte utdanninger er noe mer fornøyde (3,8) enn øvrige studenter (3,6). Mønsteret er dermed det samme som for *omfanget* av teknologiopplæringen.

Tilfredsheten varierer relativt lite mellom fagområdene, fra 3,5 i tekniske fag til 3,7 i helse og velferd, økonomiske og administrative fag og data-IT. Dette skiller teknologiopplæring fra flere andre kvalitetsområder i undersøkelsen, hvor forskjellene mellom fagområdene er større. Resultatene peker dermed på teknologiopplæring som et relativt gjennomgående forbedringsområde og ikke noe som er avgrenset til

enkelte fagområder. Variasjonen blir riktig nok større når vi ser på utdanningstypene, fra 3,3 i elektro til 4,2 i modellering (se tabellvedlegg 7-3).

Samtidig må resultatene tolkes i lys av at betydningen av oppdatert teknologi varierer mellom fagfelt, yrker og utdanninger. Selv om spørsmålet spesifiserer «teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen», og spørsmålet bare er stilt til studenter som har oppgitt å få opplæring i teknologi, vil både forventningene til teknologiopplæringen og hvilken rolle teknologien spiller i yrkesutøvelsen kunne variere betydelig mellom ulike utdanninger.

Figur 7-3. Hvor fornøyd er du med opplæringen i oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen? Fordelt på utdanningsform og fagområde.

Merknad: Personer som svarte «ikke i det hele tatt», «vet ikke», og «ikke relevant» på spørsmålet om i hvilken grad de får opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen, fikk ikke dette spørsmålet.

7.3. Bruk av studenterfaringer og representanter fra fagfeltet

Vi så innledningsvis at de fleste fagskolestudenter allerede har erfaring fra fagfeltet, og utdanningen bygger i stor grad på allerede etablert fagkunnskap. Studentenes erfaringer kan dermed utgjøre en betydelig ressurs for fagskolene. For eksempel kan lærere koble pensum og læringsaktiviteter til konkrete situasjoner som noen av studentene har erfaring med og kan dele med medstudentene, noe som kan øke studentenes opplevelse av relevans og deres læringsutbytte.

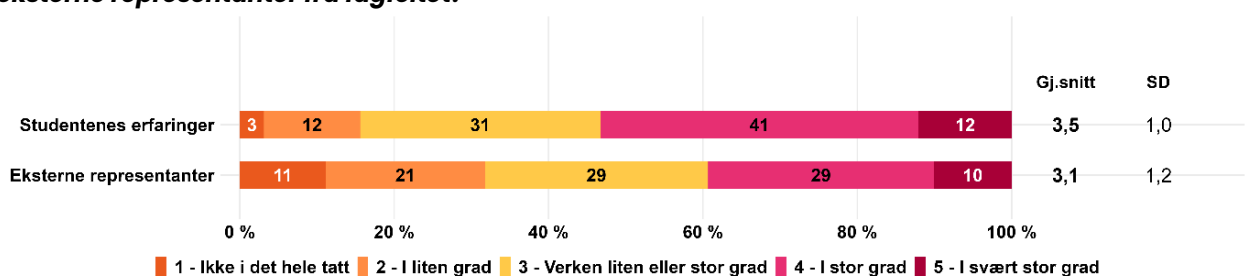
I tillegg er fagskolene gjerne tett på arbeidslivet. Dette kan gjøre det mulig å trekke inn eksterne representanter fra fagfeltet som kan bidra med aktualitet og nyttig spisskompetanse. Fagskoletilsynsforskriften stiller dessuten krav om samarbeide med relevante yrkesfelt i utviklingen og gjennomføringen av utdanningene.

Vi har derfor spurt fagskolestudentene i hvilken grad underviserne hittil har aktivt tatt i bruk studentenes erfaringer og eksterne representanter fra fagfeltet.

7.3.1 Studenterfaringer og eksterne representanter kan tas i bruk oftere

Rundt 53 prosent av studentene mener at underviserne i stor eller svært stor grad har tatt i bruk studentenes erfaringer fra fagfeltet (gjennomsnitt 3,5). Rundt 39 prosent mener at de har tatt i bruk eksterne representanter fra fagfeltet i stor eller svært stor grad (3,1). En gjennomsnittsverdi på 3 tilsvarer «verken liten eller stor grad» og en verdi på 4 tilsvarer «i stor grad».

Figur 7-4. I hvilken grad har underviserne hittil aktivt tatt i bruk studentenes erfaringer og eksterne representanter fra fagfeltet?

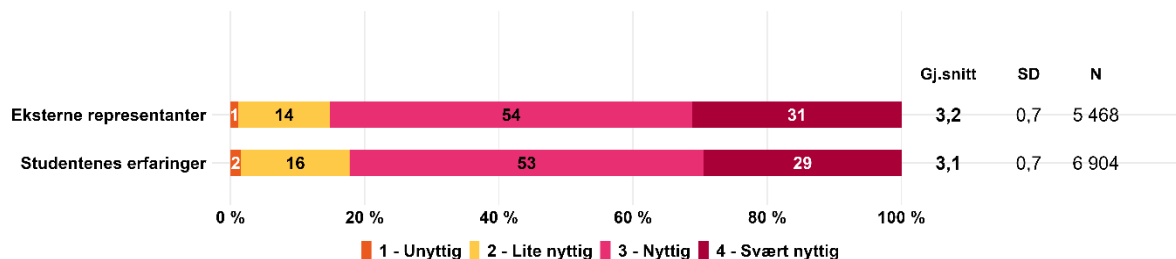
Studentene mener altså at underviserne i større grad har tatt i bruk studentenes erfaringer fra fagfeltet enn de har tatt i bruk eksterne representanter fra fagfeltet. En mulig forklaring er at studentenes egne erfaringer er synlige for alle i undervisningssituasjonen, mens bruk av eksterne representanter ikke nødvendigvis oppfattes som like tydelig av studentene. Fagskolene samarbeider tett med arbeidslivet, og mange undervisere kombinerer undervisning ved fagskolen med arbeid i relevante virksomheter. Tall fra SSB viser at om lag 40 prosent av

underviserne ved fagskolene i 2023 også hadde et arbeidsforhold utenfor fagskolesektoren (Meld. St. 11 (2024–2025)). Studentene vil ikke nødvendigvis kjenne til slike ansettelsesforhold, og kan derfor i mindre grad oppfatte denne typen arbeidslivstilknytning som bruk av eksterne representanter.

7.3.2 Erfaringer fra arbeidslivet oppleves som nyttige, men potensialet utnyttes ikke fullt ut

Når studentenes erfaringer og eksterne representanter brukes, vurderes de gjennomgående som nyttige. Figur 7-5 viser at 82 prosent oppgir at bruken av studentenes erfaringer har vært nyttige, mens 85 prosent sier det samme om eksterne representanter. Resultatene tyder dermed på et mulig uutnyttet potensial, særlig i bruk av eksterne representanter fra arbeidslivet. Merk at det kun var fire svaralternativer og ingen mellomverdi på dette spørsmålet, i motsetningen til andre spørsmål i undersøkelsen¹⁸. Disse gjennomsnittsverdiene gir dermed uttrykk for at studentene samlet sett mener at aktiv bruk av disse erfaringene har vært nyttige.

Figur 7-5. Hvor nyttig har undervisernes aktive bruk av følgende erfaringer vært for deg til nå?

Merknad: Spørsmålet er kun stilt til studenter som har krysset av for at underviserne i minst liten grad har tatt i bruk studentenes erfaringer og eksterne representanter fra fagfeltet.

Bruken og nytten av studenterfaring og eksterne varierer mellom fagområdene

Tabell 7-3 viser at det er studentene innen samlekategorien «annet» og helse og velferd som i størst grad mener at underviserne tar i bruk studentenes erfaringer og eksterne representanter. Det er også studenter innen disse to fagområdene som vurderer *nytt* av bruken av både studentenes erfaringer og eksterne representanter som høyest.

¹⁸ For en forklaring på hvorfor en slik skala er valgt i spørsmålet om nytte, se NIFUS diskusjon om dette (Daus et al., 2026).

Studentene innen samferdsel, tekniske fag og data-IT mener i minst grad at underviserne tar i bruk slike erfaringer, og det er også studentene innen disse fagområdene som vurderer *nytt* som lavest.

Den gjennomsnittlige studenten på kreative fag har vurdert at underviserne i relativt liten grad har tatt studentenes erfaringer i bruk, men mener i relativt stor grad at de tar i bruk erfaringer fra eksterne representanter. Det samme mønsteret ser vi for *nytt*. NIFU har vist at kreative fag er fagområdet som i størst grad har utviklet samarbeidsformen der lærere samtidig jobber i fagfeltet (Høst et al., 2024).

Små forskjeller i nytte mellom utdanningsformer og heltids- og deltidsstudenter

Studenter på nettbaserte utdanninger vurderer i mindre grad enn andre studenter at studentenes erfaringer tas aktivt i bruk av underviserne. En helt digital studiehverdag kan gjøre det mer utfordrende å ta i bruk studentenes erfaringer enn på utdanninger der studentene møtes fysisk, der erfaringsdeling kan oppstå mer spontant og i mindre grad må legges aktivt til rette for. *Nytt* av studenterfaringene vurderes likt på tvers av utdanningsformene.

Studenter på stedsbaserte utdanninger vurderer i større grad at underviserne tar i bruk eksterne representanter. Studenter på stedsbaserte utdanninger og nettbaserte utdanninger med samling vurderer *nytt* av bruk av eksterne representanter minimalt høyere (3,2) enn nettbaserte studenter (3,1).

Deltidsstudenter vurderer *nytt* av bruk av henholdsvis studenterfaringer og eksterne representanter som litt høyere (3,1 og 3,2) enn heltidsstudenter (3,0 og 3,1).

Tabell 7-3. Undervisernes aktive bruk av studentenes erfaringer og eksterne representanter. Grad av bruk og nytte. Fordelt på utdanningsform, heltid/deltid, eierskap og fagområde. Gjennomsnitt.

		Studentenes erfaringer		Eksterne representanter	
		Grad	Nytte	Grad	Nytte
Utdanningsform	Stedsbasert	3,5	3,1	3,2	3,2
	Nettbasert med samlinger	3,5	3,1	3,0	3,2
	Nettbasert	3,2	3,1	3,0	3,1
Heltid/deltid	Deltid	3,5	3,1	3,0	3,2
	Heltid	3,2	3,0	3,2	3,1
Eierskap	Offentlig	3,5	3,1	2,9	3,1
	Privat	3,5	3,1	3,2	3,2
Fagområde	Annet	3,9	3,3	3,8	3,4
	Helse og velferd	3,8	3,3	3,5	3,3
	Øk. adm.	3,5	3,1	3,1	3,2
	Kreative fag	3,3	3,0	3,6	3,3
	Samferdsel	3,3	3,0	2,9	3,0
	Tekniske fag	3,3	3,0	2,7	3,0
	Data-IT	2,8	2,8	2,8	2,9
	Totalt	3,5	3,1	3,1	3,2

Merknad: Følgende spørsmål har blitt stilt: 1) «I hvilken grad har underviserne hittil aktivt tatt i bruk studentenes erfaringer og eksterne representanter fra fagfeltet?» 2) «Hvor nyttig har undervisernes aktive bruk av følgende erfaringer vært for deg til nå? a. Studentenes erfaringer fra fagfeltet b. Eksterne representanter fra fagfeltet». Tabellen er sortert etter [...]. Merk at spørsmålet om grad har svaralternativer fra 1 til 5, mens spørsmålet om nytte har svaralternativer fra 1 til 4.

7.4. Mulighet for å kombinere utdanningen med relevant arbeid

Som kjent studerer de fleste fagskolestudenter deltid ved siden av en jobb, og disse har fått spørsmål om hvor fornøyde de er med muligheten for å kombinere utdanningen med relevant arbeid¹⁹.

7.4.1 Deltidsstudentene er godt fornøyde med muligheten til å kombinere utdanning og relevant arbeid

Figur 7-6 viser at deltidsstudentene er gjennomgående godt fornøyde med muligheten til å kombinere utdanning og relevant arbeid. Om lag 83 prosent er fornøyde eller svært fornøyde, mens bare 6 prosent er misfornøyde eller svært misfornøyde. Resultatene tyder dermed på at fagskoleutdanningene i stor grad er tilrettelagt for deltidsstudenter som kombinerer utdanning og arbeid.

Forskjellene mellom utdanningsformene er små. Det ser derfor ut til at alle de tre utdanningsformene i stor grad lykkes med å legge til rette for kombinasjonen av utdanning og arbeid.

Det er noe større forskjeller mellom utdanningsnivåene. Studenter på korte utdanninger (30–59 studiepoeng) og fagskolegrader (60–119 studiepoeng) er mer fornøyde enn studenter på høyere fagskolegrader (120–180 studiepoeng). Dette kan ha sammenheng med at lengre utdanningsløp stiller større krav til tidsbruk og koordinering over tid, selv om tilfredsheten også blant disse studentene er relativt høy (3,9 i gjennomsnitt).

Deltidsstudenter ved private fagskoler er mer fornøyde enn deltidsstudenter ved offentlige fagskoler. Henholdsvis 87 og 79 prosent oppgir at de er fornøyde eller svært fornøyde med muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid, og gjennomsnittsskåren er 4,3 ved private fagskoler mot 4,1 ved offentlige. Forskjellen kan skyldes ulik sammensetning av studietilbud og studentgrupper, og kan derfor ikke uten videre tolkes som en effekt av eierskap i seg selv.

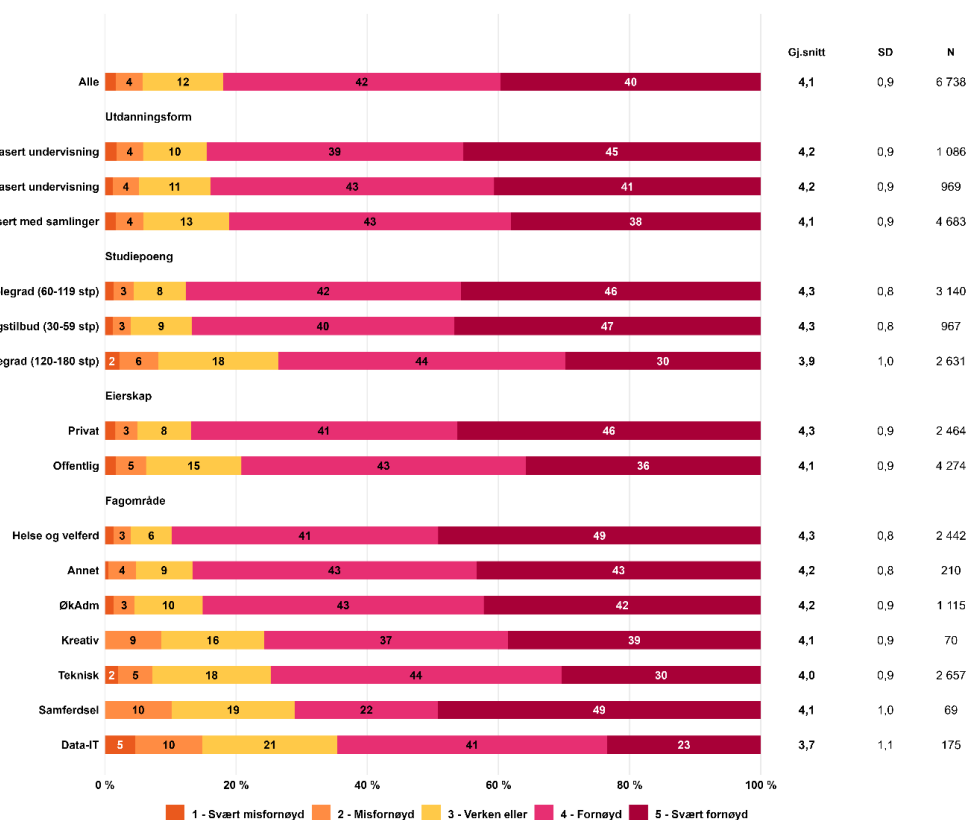
¹⁹ Vi har valgt å spesifisere relevant arbeid. Her er det sentrale at utdanningen legges til rette for dem som tar utdanningen ved siden av sin ordinære jobb. Dette spørsmålet er dermed kun relevant for deltidsutdanning. Spørsmålet var inkludert i den delen av spørreskjemaet som omhandlet «praktisk gjennomføring». Selv om spørsmålet også kan omfatte fagskolens tilrettelegging for at studenter skal kunne kombinere utdanning og arbeid, behandler vi det her som en del av kapittelet om yrkestilknytning. At fagskolestudenter tar utdanning på deltid mens de jobber handler om at fagskoleutdanningene skal ha tett kobling til yrkesutøvelsen og arbeidslivet. Som NIFU (Daus et al., 2026) påpeker, er dette spørsmålet særlig knyttet til relevansforståelsen i sektoren.

Små forskjeller mellom de største fagområdene

Figur 7-6 viser også at forskjellene mellom fagområdene er også forholdsvis små. Studentene innen helse og velferd er mest fornøyd med muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid, tett fulgt av studenter innen økonomiske og administrative fag. Studentene innen tekniske fag er noe mindre fornøyd, men også her er gjennomsnittsskåren over 4,0, noe som tilsvarer at studentene er fornøyd.

Data og IT skiller seg ut med lavere tilfredshet enn de øvrige fagområdene. Resultatet må imidlertid tolkes varsomt ettersom gruppen deltidsstudenter innen data og IT er relativt liten. Generelt peker resultatene i retning av at muligheten til å kombinere utdanning og relevant arbeid vurderes positivt på tvers av de fleste deler av fagskolesektoren.

Figur 7-6. Hvor fornøyd er du med muligheten for å kombinere utdanningen med relevant arbeid? Fordelt på utdanningsform, utdanningens omfang, eierskap og fagområde.

Merknad: Spørsmålet har kun blitt stilt til deltidsstudenter. Antallet respondenter er derfor lavere enn på mange andre spørsmål. Det påvirker særlig antall på stedsbaserte utdanninger, der en større andel studerer på heltid.

7.5. Praksisopplæring

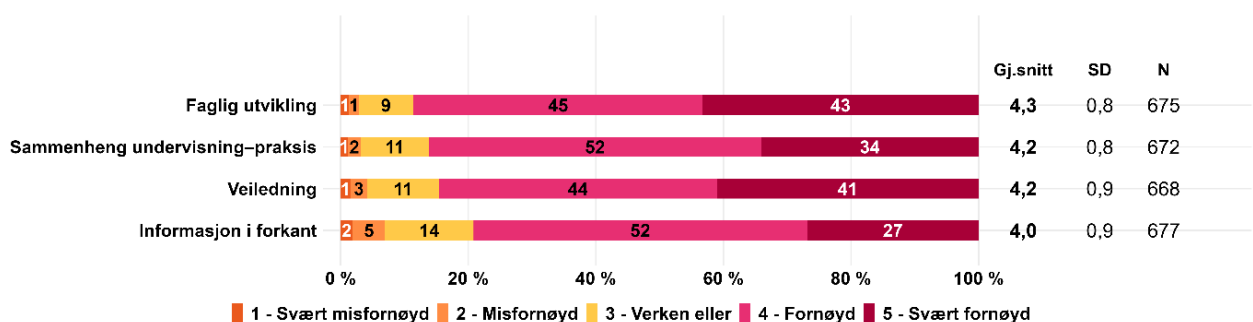
Praksisopplæring er en sentral del av utdanningen for enkelte utdanninger. Helse og velferd skiller seg ut som fagområdet der praksisopplæring er mest utbredt. Også i samlekategori «annet» er det en høy andel praksisopplæring, men dette er en liten gruppe²⁰. Obligatorisk praksisopplæring er lite utbredt innen andre fagområder, men det er utbredt innen utdanningstypene jernbanefag (samferdsel), visuell kunst (kreative fag), enkelte tekniske fag og enkelte økonomiske og administrative fag. Se oversikt i tabellvedlegg 7-4.

Drøyt 18 prosent av studentene som har besvart undersøkelsen, har hatt obligatorisk praksis under veiledning. Studenter ved stedsbaserte utdanninger (21 prosent) i større grad obligatorisk praksisopplæring enn nettbaserte utdanninger med samlinger (19 prosent) og nettbaserte utdanninger (13 prosent).

7.5.1 Studentene er godt fornøyde med praksisopplæringen

Figur 7-7 viser svarfordelingen på fire spørsmål om ulike aspekter ved praksisopplæring. På tvers av de fire spørsmålene er minst 79 prosent av fagskolestudentene som har hatt obligatorisk praksisopplæring, fornøyde eller svært fornøyde. Studentene er mest fornøyde med mulighetene for faglig utvikling i praksisopplæringen (4,3), etterfulgt av sammenhengen mellom undervisning og praksisopplæring og veiledningen ved praksisstedet (begge 4,2), og minst fornøyde med informasjon i forkant av praksisperioden (4,0). Indeksen som kombinerer de fire spørsmålene, har en gjennomsnittlig vurdering på 4,1. Studentene er mer fornøyde med praksisopplæringen enn alle andre deler av utdanningen som vi har stilt spørsmål om.

Figur 7-7. Studentenes tilfredshet med ulike aspekter ved praksisopplæringen.

²⁰ Grønne fag er den største kategorien i annet-kategorien og trekker opp praksisandelen, men det er også vanlig med praksis i religion og friluftsliv og idrett og skjønnhetspleie.

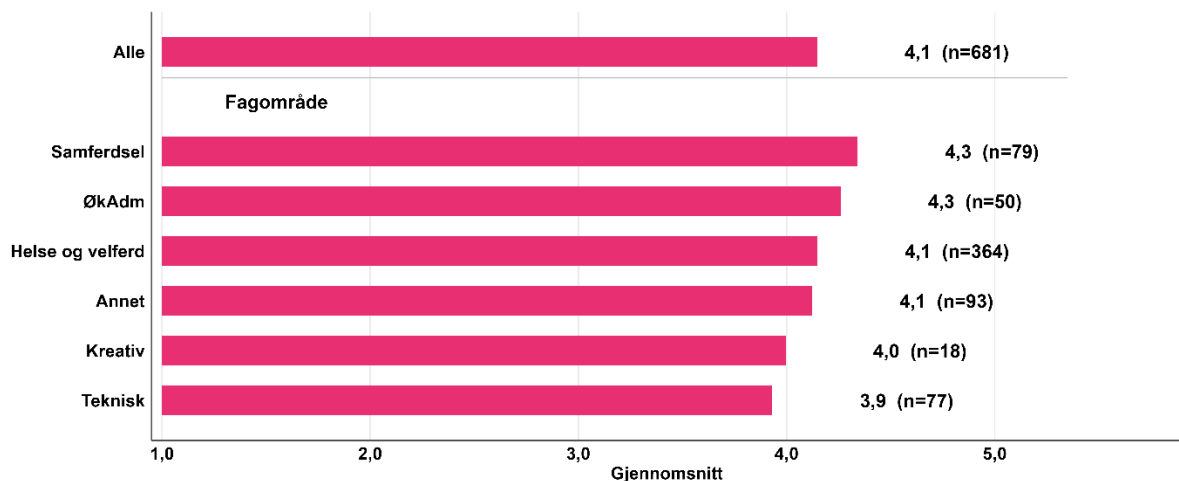
Merknad: Det fullstendige spørsmålet er «Hvor fornøyd er du med» henholdsvis «informasjon i forkant av praksisperioden?», «veiledningen ved praksisstedet?», «mulighetene for faglig utvikling i praksisopplæringen?» og «sammenhengen mellom undervisning og praksisopplæring?».

Tilfredshet med praksisopplæringen varierer noe mellom ulike fagområder

Vi har sett at obligatorisk praksisopplæring er mest utbredt innen helse- og velferdsutdanningene, og studenter på dette fagområdet utgjør over halvparten av respondentene som har svart på tilfredshet med praksisopplæringen. Helse- og velferdsfag ligger i midtsjiktet for indeksen for praksisopplæring, med et gjennomsnitt på 4,1.

Studentene er stort sett godt fornøyde med praksisopplæringen på tvers av fagområder. Tilfredsheten med praksisopplæringen, målt med indeksen, varierer fra et gjennomsnitt på 3,9 for tekniske fag og 4,0 for kreative fag (primært visuell kunst) til 4,3 for økonomiske og administrative fag og samferdselsfag (i praksis jernbane). Selv de minst fornøyde studentene er altså relativt godt fornøyde med praksisopplæringen. Merk at det på disse fagområdene er relativt få studenter som har obligatorisk praksis og dermed få studenter som har besvart disse spørsmålene.

Figur 7-8. Studentenes tilfredshet med praksisopplæringen (indeks), fordelt på fagområde. Gjennomsnitt.

Merknad: For andre fagområder enn helse og velferd er antallet studenter som har gjennomført praksisopplæring og svart på disse spørsmålene, lavt. Antallet vises i figuren.

Små forskjeller i tilfredshet etter praksislokasjon

Studentene som har hatt praksisopplæring, har også fått spørsmål om denne praksisen foregår på deres egen arbeidsplass²¹. Det er i gjennomsnitt små forskjeller i tilfredshet mellom studenter som har hatt praksis på egen arbeidsplass (4,2) og studenter som hatt praksis utenfor egen arbeidsplass (4,1) på indeksen som består av de fire spørsmålene om praksisopplæring. Også når vi ser på *enkeltspørsmålene* om praksisopplæring, er forskjellene i gjennomsnittene små. Tabell 7-4 viser at studenter som har hatt praksis på et annet sted enn egen arbeidsplass er litt mindre positive (3,9) til informasjonen i forkant av praksisperioden enn dem som har hatt praksis på egen arbeidsplass (4,1), men at differansen for de øvrige tre spørsmålene var 0,1 poeng eller mindre.

Tabell 7-4. Studentenes vurderinger av praksisopplæringen, fordelt på om praksisopplæringen har vært på egen arbeidsplass eller ikke. Gjennomsnitt.

	Egen arbeidsplass (N=357)	Ikke egen arbeidsplass (N=324)	Totalt
Faglig utvikling	4,2	4,3	4,3
Veiledning	4,2	4,2	4,2
Sammenheng undervisning-praksis	4,2	4,1	4,2
Informasjon i forkant	4,1	3,9	4,0
Indeks for praksis	4,2	4,1	4,1

Merknad: Spørsmålet er kun stilt til studenter som har hatt praksisopplæring. Kategorien «På egen arbeidsplass» inkluderer studenter som delvis har hatt praksisopplæring på egen arbeidsplass.

Vi så i kapittel 7.1 at studenter som har hatt praksis vurderer utdanningens bidrag til yrkestilknytning og personlig utvikling høyere enn studenter som ikke har hatt praksis. Analysen kan ikke fastslå at praksisopplæringen i seg selv er årsaken til forskjellen, blant annet fordi praksis er langt mer utbredt i enkelte fagområder enn andre. Resultatene viser likevel at praksisopplæring vurderes svært positivt av studentene som har erfaring med det.

²¹ 64 prosent har hatt praksisopplæringen på egen arbeidsplass (helt eller delvis), og 36 prosentene på en annen arbeidsplass. Spørreskjemaet skilte mellom studenter som henholdsvis *utelukkende* eller *delvis* hadde hatt praksisopplæring på egen arbeidsplass. Fordi sistnevnte var en liten gruppe og det ikke var store forskjeller, har vi valgt å slå disse sammen med gruppen som utelukkende har hatt praksis på egen arbeidsplass.

7.6 Utdanningene bidrar til yrkestilknytning, men uutnyttet potensial i undervisningen

Studentene vurderer samlet sett fagskoleutdanningenes bidrag til yrkestilknytning positivt. Utdanningene oppleves å bidra til både evnen til å utøve yrket, tilhørighet til fagfeltet og personlig utvikling. Deltidsstudentene er også gjennomgående godt fornøyde med muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid, og dette framstår som en styrke i arbeidslivstilknytningen. Studentene som har hatt obligatorisk praksisopplæring, vurderer denne positivt, og praksis framstår som en særlig positiv arena for arbeidslivsrelevans.

Samtidig peker resultatene på enkelte områder med forbedringspotensial. Studentene vurderer opplæringen i oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen mindre positivt enn mange andre sider ved utdanningen. Studentenes egne erfaringer fra fagfeltet brukes i relativt stor grad i undervisningen, mens eksterne representanter brukes mindre. Når slike erfaringer brukes, opplever et stort flertall av studentene dem som nyttige. Sammen med analysen av utdanningenes bidrag til yrkestilknytning i kapittel 7.1 peker dette mot at koblingen mellom undervisningen, studentenes egne erfaringer og eksterne representanter fra arbeidslivet kan ha betydning for studentenes opplevelse av yrkestilknytning.

Også innen kvalitetsområdet yrkestilknytning og arbeidslivsrelevans finner vi forskjeller mellom fagområdene som ligner mønsteret for overordnet tilfredshet (kapittel 4) og de to andre kvalitetsområdene (kapittel 5 og 6). Helse og velferd ligger gjennomgående høyt på flere av indikatorene, mens tekniske fag og data-IT ofte ligger lavere. Disse forskjellene kan ikke nødvendigvis tilskrives fagområde i seg selv.

I kapittel 5 så vi at studentene vurderer læringsaktivitetene som svært relevante for kompetansen som utdanningen skal gi, mens de var mindre positive til om eksamen og andre vurderinger testet kompetanse som er relevant i arbeidslivet. En mulig tolkning er at arbeidslivsrelevans ikke bare handler om utdanningens innhold, men også om hvordan koblingen til yrkesfeltet kommer til uttrykk gjennom læringsaktiviteter, vurderinger og bruk av erfaringer fra arbeidslivet.

8. Oppsummerende vurderinger

Studiebarometeret 2026 tegner samlet sett et positivt bilde av studentenes erfaringer med høyere yrkesfaglig utdanning. Fire av fem studenter er fornøyde med utdanningen når de vurderer den alt i alt. Bak dette overordnede resultatet finnes det tydelige forskjeller i tilfredshet mellom ulike sider av utdanningen. Styrker og forbedringsområder varierer mellom de tre kvalitetsområdene vi har sett på. Samtidig viser resultatene at ulike studenter vurderer ulike sider av utdanningen forskjellig.

Den faglige kjernen er en klar styrke

Den faglige kjernen i utdanningene framstår gjennomgående som en klar styrke. Studentene har stor tillit til undervisernes faglige kompetanse, og et stort flertall opplever læringsaktivitetene som relevante for kompetansen som utdanningen skal gi. Studenter som har hatt obligatorisk praksisopplæring, vurderer også denne svært positivt. Analysen av overordnet tilfredshet peker i samme retning: Studentenes vurderinger av konkrete sider ved utdanningen henger sterkere sammen med hvor fornøyde de er samlet sett, enn kjennetegn som fagområde og utdanningsform.

Studiebarometeret for fagskoler synliggjør forbedringspotensial på flere områder

Samtidig går det igjen et mønster der flere av leddene som skal støtte, binde sammen og tydeliggjøre læringen og den faglige kjernen, vurderes mindre positivt. Studentene er mindre positive til kvaliteten på tilbakemeldinger underveis, enkelte sider av vurderingspraksisen, informasjon og oppfølging, tilrettelegging og deler av koblingen til arbeidslivet. Et viktig spørsmål for videre kvalitetsarbeid er derfor ikke bare hva studentene lærer, men hvordan læringsprosessene følges opp og hvordan sammenheng mellom læringsaktiviteter, forventinger, tilbakemeldinger og vurdering gjøres tydelig for studentene.

Også når det gjelder arbeidslivsrelevans er bildet sammensatt. Yrkestilknytningen framstår i hovedsak som en styrke, særlig gjennom praksisopplæring og muligheten til å kombinere utdanningen med relevant arbeid. Samtidig opplever studentene i større grad at eksamen og andre vurderinger tester kompetansen de har oppnådd gjennom utdanningen, enn at de tester kompetanse som er relevant for arbeidslivet. Opplæring i oppdatert teknologi og bruk av eksterne representanter fra fagfeltet peker også på et mulig utviklingsrom. Samlet sett reiser dette spørsmål om hvordan arbeidslivets praksiser, teknologi og kompetansebehov kan og bør integreres enda tydeligere i læringsaktivitetene og vurderingsformene. Dette kan også ses i sammenheng med profesjonelle læringsfellesskap.

Et gjennomgående funn er også at studentenes vurderinger varierer mellom fagområdene. Helse- og velferdsfag ligger relativt høyt på flere områder, mens særlig tekniske fag ligger lavere på en rekke områder. Slike forskjeller kan ikke tolkes som en rangering av kvaliteten mellom fagområdene. Studiebarometeret måler studentenes vurderinger, og fagområdene skiller seg fra hverandre på en rekke forhold.

Studiebarometeret gir ett viktig perspektiv på kvalitet

Studiebarometeret gir ett viktig perspektiv på kvalitet, men ikke hele bildet. Studentenes erfaringer bør ses sammen med annen kunnskap om sektoren, blant annet om gjennomføring, resultater, utvikling i studentmassen og kandidatundersøkelser. Samtidig gir det reviderte Studiebarometeret et mer fagskolespesifikt grunnlag for å undersøke hvor studentene opplever sterke og svake forbindelser i utdanningen. Resultatene peker særlig på behov for mer kunnskap om forskjellene mellom fagområder, koblingen mellom læring, vurdering og arbeidsliv og hva som bidrar til god oppfølging av ulike studentgrupper.

Figurliste

Figur 3-1. Respondentenes kjønn, fordelt på fagområdene.....	18
Figur 3-2. Utdanningsform, fordelt på fagområde.....	19
Figur 3-3. Har du utdanning eller arbeidserfaring innenfor samme fagfelt som utdanningen? Fordelt på fagområde.....	20
Figur 3-4. Studentenes opptaksgrunnlag, fordelt på fagområde.....	21
Figur 3-5. Motivasjon: Hvor enig er du i følgende påstander om din motivasjon for å starte på fagskoleutdanningen?.....	22
Figur 3-6. Motivasjon for å begynne på utdanningen, fordelt på om studentene har utdanning eller arbeidserfaring innenfor samme fagfelt som utdanningen.	22
Figur 4-1. Overordnet tilfredshet: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen? Fordelt på utdanningsform og fagområde.....	25
Figur 4-2. Overordnet tilfredshet, fordelt på fagområde og utdanningsform.....	28
Figur 4-3. Sammenheng mellom studentenes vurderinger av tre kvalitetsområder og overordnet tilfredshet. Standardiserte regresjonskoeffisienter (β) med 95 prosent konfidensintervall.	30
Figur 5-1. Undervisernes faglige kompetanse og formidlingsevne: Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om underviseren du har hatt mest?.....	34
Figur 5-2. Læringsaktiviteter: Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om læringsaktivitetene til nå?	37
Figur 5-3. Hvordan opplever du at læringsaktivitetene gjennomføres sammenlignet med det som var planlagt? Tenk på tidspunkter, omfang og tema.....	39
Figur 5-4. Studentenes opplevelse av i hvilken grad eksamen eller andre vurderinger har testet kompetanser.....	41
Figur 5-5. Hvor fornøyd er studentene med undervisningslokalene og tilgang til utstyr mm.?.....	43
Figur 6-1. Hvor fornøyd er du med mulighetene for å gi tilbakemelding på utdanningen? Med tilbakemelding mener vi tilbakemelding direkte til fagskolen, ikke via denne undersøkelsen.....	49
Figur 6-2. Tilfredshet med informasjon og bruk av digitale kommunikasjonsverktøy: «Hvor fornøyd er du med...».....	52
Figur 6-3. Hvor fornøyd er du med fagskolens arbeid med læringsmiljøet blant studentene? Fordelt på utdanningsform, heltid/deltid, eierskap, utdanningens omfang og fagområde.	58
Figur 6-4. Dersom du har særskilte behov for individuell tilrettelegging, blir disse imøtekommet av fagskolen?.....	59
Figur 6-5. Tilrettelegging for studenter som har oppgitt behov for individuell tilrettelegging, fordelt på utdanningsform, eierskap og heltid/deltid.....	60
Figur 7-1. I hvilken grad har utdanningen til nå bidratt til å utvikle din evne til å utøve yrke, gi (styrket) tilhørighet til fagfeltet og utvikle deg personlig?	64
Figur 7-2. I hvilken grad får du opplæring i bruk av oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen? Fordelt på utdanningsform og fagområde.	69
Figur 7-3. Hvor fornøyd er du med opplæringen i oppdatert teknologi som er relevant for yrkesutøvelsen? Fordelt på utdanningsform og fagområde.	70
Figur 7-4. I hvilken grad har underviserne hittil aktivt tatt i bruk studentenes erfaringer og eksterne representanter fra fagfeltet?	71
Figur 7-5. Hvor nyttig har undervisernes aktive bruk av følgende erfaringer vært for deg til nå?	72
Figur 7-6. Hvor fornøyd er du med muligheten for å kombinere utdanningen med relevant arbeid? Fordelt på utdanningsform, utdanningens omfang, eierskap og fagområde.....	76
Figur 7-7. Studentenes tilfredshet med ulike aspekter ved praksisopplæringen.....	77

Figur 7-8. Studentenes tilfredshet med praksisopplæringen (indeks), fordelt på fagområde.	
Gjennomsnitt.	78

Tabelliste

Tabell 4-1. Overordnet tilfredshet, fordelt på fagområde og utdanningens omfang. Gjennomsnitt.	27
Tabell 5-1. Studentenes vurderinger av om underviseren har den nødvendige faglige kompetansen og formidler innholdet på en forståelig måte. Fordelt på utdanningsform, eierskap og fagområde. Gjennomsnitt.	34
Tabell 5-2. Læringsaktiviteter (indeks), fordelt på fagområde og utdanningsform. Gjennomsnitt.	38
Tabell 5-3. Studentenes opplevelse av hvordan eksamen eller andre vurderinger har testet kompetansen de har fått hittil i utdanningen og kompetanser som er relevante for arbeidslivet.	42
Tabell 5-4. Hvor fornøyde er studentene med undervisningslokalene og tilgang til utstyr mm.? Fordelt på utdanningsform, eierskap, omfang på utdanningen og fagområde. Gjennomsnitt.	44
Tabell 6-1. Hvordan kan fagskolen legge bedre til rette for tilbakemeldinger? Fordelt på utdanningsform og heltid/deltid.	50
Tabell 6-2. Tilfredshet med informasjon og bruk av digitale kommunikasjonsverktøy, fordelt på utdanningsform, eierskap, deltid/heltid og fagområde. Gjennomsnitt.	53
Tabell 6-3. Er det noe fagskolen burde gitt bedre informasjon om? Fordelt på utdanningsform.	54
Tabell 6-4. Studenter med behov for individuell tilrettelegging, fordelt på om de mener at fagskolen burde gitt bedre informasjon om mulighet for individuell tilrettelegging eller ikke.	60
Tabell 7-1. Utdanningens bidrag til å utvikle evne til å utøve yrke, tilhørighet til fagfeltet og personlig utvikling. Fordelt på ulike kjennetegn. Gjennomsnitt.	66
Tabell 7-2. Faktorer som henger sammen med studentenes vurdering av om utdanningen utvikler evnen til å utøve yrket, sammenlignet med relevant erfaring fra før.	67
Tabell 7-3. Undervisernes aktive bruk av studentenes erfaringer og eksterne representanter. Grad av bruk og nytte. Fordelt på utdanningsform, heltid/deltid, eierskap og fagområde. Gjennomsnitt.	74
Tabell 7-4. Studentenes vurderinger av praksisopplæringen, fordelt på om praksisopplæringen har vært på egen arbeidsplass eller ikke. Gjennomsnitt.	79

Referanser

- Andresen, S. & Breines, M. R. (2024). *Fagskoler i en brytningstid Muligheter og begrensninger ved nettbaserte utdanningstilbud* (Fafo-rapport 2024:46). Fafo. <https://www.fafo.no/publikasjoner/fafo-rapporter/fagskoler-i-en-brytningstid>
- Biggs, J. (1996). Enhancing teaching through constructive alignment. *Higher Education*, 32, 347–364. <https://doi.org/https://doi.org/10.1007/BF00138871>
- Biggs, J. B. & Tang, C. (2011). *Teaching for quality learning at university. What the student does*. McGraw-hill education (UK).
- Daus, S., Gottschalk Ballo, J., Bartlett Larsen, M. H. & Slette, A. L. (2026). *Videreutvikling av Studiebarometeret for høyere yrkesfaglig utdanning* (Arbeidsnotat 2026: 6; Dokumentasjonsnotat). NIFU Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning. <https://hdl.handle.net/11250/5505669>
- Hattie, J. (2009). *Visible Learning. A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge Taylor & Francis Group.
- HK-dir. (2026a). *Revidering av Studiebarometeret for høyere yrkesfaglig utdanning. HK-dirs redegjørelse* [Notat].
- HK-dir. (2026b). *Tilstandsrapport for høgare yrkesfagleg utdanning 2026* (Rapport 07/2026).
- Høst, H., Furholt, J. & Lyckander, R. H. (2024). *Hvordan samarbeider fagskolene med arbeidslivet om utdanningene?* (NIFU-rapport 7/2024). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning NIFU. <https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/handle/11250/3131909>
- Høst, H., Furholt, J. & Lyckander, R. H. (2025). *Hvordan samarbeider fagskolene med arbeidslivet om utdanningene? Del 2: Helse- og oppvekstutdanninger* (NIFU-rapport 2025:6). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).
- Lyckander, R. H. & Grande, S. Ø. (2018). *Kompetanse og kompetansebehov i fagskolene* (OsloMet Rapport 7/2018). OsloMet. <https://skriftserien.oslomet.no/skriftserien/article/download/120/120>
- Lyckander, R. H., Lillebø, O. S., Furholt, J., Alne, R. H. & de Besche, T. (2025). *Fagskolekandidatene: Stabilitet og endring i yrkestilpasning og studentsammensetning. Resultater fra kandidatundersøkelsen for høyere yrkesfaglig utdanning, avgangskullene 2021–2024* (2025:25; NIFU-rapport). NIFU Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning. <https://hdl.handle.net/11250/5338624>
- Meld. St. 11 (2024–2025). *Fagfolk for en ny tid: Med høyere yrkesfaglig utdanning*. Kunnskapsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-11-20242025/id3091513/>
- Meld. St. 14 (2022–2023). (2023). *Utsyn over kompetansebehovet i Norge*. Kunnskapsdepartementet.

- NOKUT. (2024). *Studiebarometeret for fagskolestudenter 2024: Hovedtendenser* (Rapport 6/2024). NOKUT.
- Prop. 1 S (2025–2026). (2025). *Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak). For budsjettåret 2026*. Kunnskapsdepartementet.
- Skutlaberg, L. S., Eikrem, A. & Nordhagen, I. C. (2021). *Kvalitet på nett: Kartlegging av føresetnader for god nettundervisning i HYU*. Ideas2Evidence.
https://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_pliktmonografi_000008856
- Slette, A. L., Lyckander, R. H., Flobakk-Sitter, F., Furholt, J. & Skålholt, A. (2025). *Kvalitetsbegreper i høyere yrkesfaglig utdanning* (NIFU-rapport 2025:15). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).
<https://nva.sikt.no/registration/0199755adb5e-0c8609b2-19da-43e2-9caf-5aa7e1b39a4c>

